

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Yayın No : 67

Akademik Bilişim '08

30 Ocak - 1 Şubat 2008

Çanakkale

Bildiri Özetleri Kitabı

X. Akademik Bilişim
Konferansı

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Yayın No : 67

AKADEMİK BİLİŞİM 2008

30 Ocak – 01 Şubat 2008

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

Editörler

Attila ÖZGİT
Mustafa AKGÜL
M.Ufuk ÇAĞLAYAN
İ.Ethem DERMAN
Necdet YÜCEL
İsmail TARHAN
İsmail KAHRAMAN
Yücel ŞAHİN

ISBN: 978-97581-00-73-6

Baskı:
Pozitif Matbaacılık Ltd. Şti.
Çamlıca Mah. Anadolu Bulvarı 12. Sk. No: 10/16
Yenimahalle / Ankara
Tel: 0 312 397 00 31
e-posta: pozitif@pozitifmatbaa.com

Düzenleme Kurulu

Prof.Dr. Ali AKDEMİR (Onursal Başkan, ÇOMÜ Rektörü)
Prof.Dr. Yılmaz AKGÜN
Prof.Dr. Osman DEMİRCAN
Doç.Dr. İsmail TARHAN
Doç.Dr. Hüsnü BAYSAL

Yürütme Kurulu

Doç.Dr. Mustafa AKGÜL
Prof.Dr. Ethem DERMAN
Prof.Dr. M.Ufuk ÇAĞLAYAN
Doç.Dr. İsmail TARHAN
Doç.Dr. Hüsnü BAYSAL

Program Kurulu

Mustafa Akgül
Fatih Alagöz
Haluk Bingöl
Zeynel Cebeci
M. Ufuk Çağlayan
Ethem Derman
Cem Ersoy
Attila Özgit
Tuna Tuğcu
Suzan Üsküdarlı
Ali Yazıcı

Yerel Organizasyon Komitesi

Doç.Dr. İsmail TARHAN
Öğr.Gör. Necdet YÜCEL
Öğr.Gör. Sedat GÜNDÜZ
Öğr.Gör. Kamil AKGÜN
Öğr.Gör. Kemal ÖKMEN
Öğr.Gör. İsmail KAHRAMAN
Uzman Yücel ŞAHİN
Şub.Müd. Faik AYGİT

Akademik Bilişim Konferansı Ne Yapmaya Çalışıyor ?

İnsanlık yeni bin yıla girerken, yeni bir toplum biçiminin sancılarını ve çalkantılarını yaşamaya başladı. Bir yanda “Globalleşme/Düzleşme”, öte yandan “Bilgi Çağı/Bilgi Toplumu”, diğer yandan da açlık ve hastalıklara terk edilmiş kıtalar. Bu durumu tetikleyen en önemli etken, bilim ve teknolojiadaki gelişmelerdir. Bilgi ve iletişim teknolojileri ise bilim ve teknolojiadaki gelişmeler arasında özel bir konuma sahiptir. İnternet çerçevesinde somutlaşan bilgi ve iletişim alanındaki gelişmeler, bilim ve teknoloji ile sarmal bir şekilde birbirini etkilemekte, üniversitelerin konumunu; ar-ge, inovasyon, ömür boyu eğitim gibi kavramları ve genetik mühendisliği, nanoteknolojiler, uzay teknolojileri gibi bazı yeni gelişen bilim dalları ile yeniden tanımlamaya zorlamaktadır. İnternetin temsil ettiği değişim, bağımsız ve yaratıcı bireyleri öne çıkartmakta, yaratılan katma değer açısından beyinsel emeği kol emeğinin önüne geçirmekte, ulusların zenginliğini yurttaşlarının beynindeki bilgilerle ölçmekte; hiyerarşik olmayan ve ağ yapılarını içeren toplumsal modelleri öne çıkartmakta; katılımı ve saydamlığı, demokrasiyi, gelişmenin önemli bir parçası ve etmeni olarak öngörmektedir. Bu değişim; sektörlerin yapısını, insan gücü gereksinimini, iş yapma ve yaşam biçimlerini köklü olarak değiştirmeye başlamıştır.

Bu değişim rüzgarı, ülkemizin de bilgi ağırlıklı bir rotaya girmesi gerektiğini ortaya koyuyor. Bir başka deyişle ülkemiz; emek yoğun, düşük katma değerli, düşük eğitilmiş bir sosyo-ekonomik yapıdan, bilgi ağırlıklı, yüksek katma değerli, eğitim ve kültür düzeyi yüksek bir sosyo-ekonomik bir yapıya geçmenin yollarını arıyor. Bu tüm toplumu yeniden yapılandırmayı hedefleyen bir değişim. Bizler, bu konuda her yıl 3 düzenli etkinlikle, ülkemizi Bilgi Toplumu Rotası için yönlendirmeye, katkı vermeye çalışıyoruz: “*Türkiye’de İnternet*” Konferansı, *Akademik Bilişim Konferansı* ve *İnternet Haftası*. Bu etkinliklerden internet haftası, tüm ülkede internet kültürünü yaymaya yönelik geniş katılımlı bir etkinliktir. İnternet Konferansı da ağırlık olarak, Türkiye İnterneti’nin paydaşlarının buluşma, paylaşma ve dayanışma noktası olmaya çalışan, Türkiye’de internetin sorunlarının masaya yatırıldığı ve çözüm arandığı bir konferans, bir platform olarak yerini almıştır. *Akademik Bilişim* ise, üniversitelerin bilişimi kullanan, üreten, yöneten birimlerini bir araya getirmeyi hedefleyen etkinliktir. Akademik Bilişim, İnternetin getirdiği fırtınaya karşı üniversitelerin cevabının arandığı bir konferanstır.

Akademik Bilişim Konferansları; bilişime bulaşmış, üreten, kullanan, yöneten tüm üniversite topluluklarına ev sahipliği yapmaya çalışıyor. Kütüphaneciler, medikal bilişimciler, tarımsal bilişimciler, eğitim bilişimcileri de konferansın doğal katılımcılarıdır. İki yıldır inşaat bilişimcileri konferansa katılmakta. Aramıza az sayıda olsa da hukukçular katılmaktadır. İnternet Konferansı, sosyal bilimciler için daha doğru bir platformdur ama, buraya katılmalarına da sıcak bakarız. Akademik Bilişim konferansı sadece Bilişimi, diğer bilimleri, bilişimle ilişkileri kapsamında konuşmayı hedeflemektedir. Ama konferans dinleyici olarak herkese açıktır. Bunun yanında, bilişime ilişkin politikaları konuşmak için, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarına açıktır. Bilişimin bölgeye etkisi, bölgesel kalkınmada üniversitenin ve bilişimin etkisinin tartışılabileceği bir platformdur.

Akademik Bilişim konferansları İnternet konferanslarının bir türevi olarak ortaya çıktı. Mart 1999 ODTÜ’de yapılan ilk konferansla hayata geçen Akademik Bilişim Konferansları'nın bir özelliği ise; büyük şehirlerin dışında kalan Anadolu Üniversitelerinde yapılmasıdır. Sırasıyla Süleyman Demirel, Ondokuz Mayıs, Konya Selçuk, Çukurova, Trabzon Karadeniz Teknik, Gaziantep, Denizli Pamukkale ve Kütahya Dumlupınar Üniversitelerinde yapıldı. Konferansın her yıl bir başka Anadolu Üniversitesinde yapılması; hem üniversiteye ve şehre kendini tanıtmaya fırsatı vermekte, hem de konferans katılımcılarına her yıl yurdumuzun bir başka köşesini yakından tanıma şansı sunmaktadır.

Bu konferansa emeği geçen herkese yürekten teşekkür etmek istiyorum. Böyle bir konferans, pek çok fedakar kişinin yoğun emeğiyle mümkündür. Başta Rektör, Prof. Dr. Ali Akdemir olmak üzere, Bilgi İşem Daire Başkanı Doç. Dr. İsmail Tarhan, Öğretim Görevlisi Necdet Yücel'in sahsında emeği geçen tüm arkadaşlarımıza, tüm katılımcılar adına en içten teşekkürlerimizi sunarız, sağolun, varolun. Bu konferansın gerçekleşmesi için destek olan sponsorlarımıza, bildiri sunan, panelde konuşan, oturum yöneterek katkı veren herkese teşekkür ederiz.

Bu yıl, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ev sahipliğinde, Çanakkale'de yapılacak Akademik Bilişim Konferansı 3 gün boyunca 6 paralel salonda 81 oturum, 150 bildiri, 20 teknoloji sunumu, 6 panel/çalışma grubu toplantısı ve 18 eğitim semineri olarak düzenlendi. Konferans öncesi 2 günlük Temel Linux kursu ve bir günlük Linux'ta Programlama kursu yapıldı, yapılacak.

Konferansta TUBIDER'in “*Türkiye işlemcisini tasarlıyor*” projesi davetli bildiri olarak sunulacak. Bunun yanında; Türkiye'nin Yazılım stratejisini, Bilişim STK'ları ile birlikte tartışacağız. Biz Bilişim STK'larını bu konferansın doğal ortakları olarak görüyoruz. Üniversitelerle etkileşime geçmek, Bilişim eğitimi, ar-ge, inovasyon, yazılım gibi konularda görüşlerimizi karşılıklı paylaşmanın yararlı olacağını düşünüyoruz.

Bu konferansta altı çizilmesi gereken bir kaç panel/çalışma grubu var. İnternetin ortaya çıkardığı ve internetle karşılıklı sarmal bir şekilde bir birini besleyen bir kavram *Açık-Kaynak*. Biz; açık kaynağın ülkemizin kalkınması, bilişim sektörünün gelişmesi için önemli olduğunu düşündüğümüz için, bu konferans dizisinin başından beri açık-kaynak ve özgür yazılımlara destek veriyoruz. Tüm alternatif teknolojilere kendilerini tanıtmaya olanağı sunmaya özen gösteriyoruz. Açık Kaynağın iki yansıması “*Açık Erişim*” ve “*Açık Ders Araçları*” projelerinin Türk Üniversite sistemindeki konumu tartışılacaktır. Uzunca bir zaman ayırdığımız bir diğer konu ise; 5651 nolu yasanın getirdiği, benim “*Sansür*” olarak nitelendirdiğim erişimi engelleme düzenlemesidir. Telekomünikasyon Kurumu yetkilileri ve üniversite temsilcileri ile neler yapılabileceğini konuşacağız.

Akademik Bilişim Konferansı, yapıldığı şehri bir **Bilişim Fırtınası** ile sarsmaya çalışmaktadır. Lise öğrencilerine ve öğretmenlerine yönelik internet ve açık kaynak kod etrafında bir sohbet toplantısı, kamu çalışanlarına yönelik bir e-devlet paneli gibi etkinlikleri önemsiyoruz. Yerel TV'lerle işbirliği ile bölgenin Bilişimle yoğun olarak tanışması, tartışması hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

Akademik Bilişim Konferansının Üniversitelerin Bilişimi yeniden düşünmek, onun üniversite ve toplumsal yaşam içindeki konumu konusunda kafa yorması için uygun bir ortam

olduğunu düşünürüz. Akademik yükseltme için makele sunmanın ötesinde, bilgi ve deneyim paylaşımı, bildiklerimizi ve öğrenme azmimizi bu toplumla paylaşmamız için uygun bir platform olduğunu düşünmek istiyoruz. Bu kapsamda, Ulusal bir yapının, Üniversite ve Bilişim konusunda hedefler, yıllık değerlendirme raporları çıkartmasını arzuluyoruz.

Bu konferansın yapıldığı il ve bölgede bir Bilişim Fırtınası hedefimizi belirtmiştik. Bunu tüm paydaşların ve ulusal STK'ların da katıldığı, Bilişim bölgeye nasıl ivme verir, arayışlarını kapsamasını arzuluyoruz. Bölgesinde böyle bir kıvılcım yaratmak isteyen üniversitelerde misafir olmak istiyoruz.

Akademik Bilişim Konferanslar dizisi, Dünya'yı Bilgi Toplumuna götüren **Bilişim Fırtınası**'na üniversitelerimizin cevap verme çabasının bir parçasıdır. Biz konferans düzenleyicileri olarak üniversitelere bir platform sunuyoruz. Bu platformdan bir sinerji yaratmak hepimize düşen bir görev olduğuna yürekten inanıyoruz.

Bize unutamayacağımız bir ev sahipliği ve misafirperverlik gösteren Çanakkale'ye ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi mensuplarına içten teşekkürlerimizi iletiriz.

*Yürütme Kurulu Adına
Mustafa Akgül
30 Ocak 2008
Çanakkale*

İÇİNDEKİLER

Uydu Sistemleri ile Tümleşik Bilişsel Ağlar Suzan BAYHAN, Gürkan GÜR, Fatih ALAGÖZ	1
Taktik Navigasyon Sistemlerinde Tasarsız Haberleşme Protokolleri Evren ÖNEM, Birkan YILMAZ, Fatih ALAGÖZ, Tuna TUĞCU	2
Uyuma Çizelgesi ve Çerçeve Hızının Görüntülü Algılayıcı Ağların Başarımına Etkisi Atay ÖZGÖVDE, İlker DEMİRKOL, Cem ERSOY	3
Dinamik Zaman Bükmesi Yöntemiyle Hece Tabanlı Konuşma Tanıma Sistemi Rıfat AŞLIYAN, Korhan GÜNEL, Tatyana YAKHNO	4
Asya Ülke Kodları Ve Tr Uzantılı Web Sitelerinin Dil Özelliklerinin Analizi Mikami YOSHIKI, Tarcan AHMET, Nandasara TURRANCE	5
Uygur Dili Ve Makineli Çeviri, Eşref ADALI, Cüneyd TANTUĞ, Murat MEHMET	6
Türkçe Metinler İçin Hece Tabanlı Konuşma Sentezleme Sistemi Rıfat AŞLIYAN, Korhan GÜNEL	7
Web Part Ve Ajax Teknolojileri İle Kişiselleştirilebilir Portal Uygulaması Şehra ŞEN, Ata ÖNAL	8
Teknokentler İçin Web Tabanlı Proje Başvuru Ve Takip Sistemi Örneği: Antalya Teknokenti Mehmet Kemal SAMUR, Dilek YARDIMSEVER	9
Django Web Framework Mete Alpaslan KATIRCIOĞLU, Emre YÜCE	10
Akademik Amaçlı Web Sitesi İçerik Yönetiminde Özgür Yazılım Örneği : İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Web Sitesi Osman Yalçın YILMAZ, Celil ATİK, Ercan TANRITANIR, Yusuf SERENGİL	11
Web Tabanlı İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi Volkan TOKMAK, Yağmur ŞENGEZ, Efe ÇİFTÇİ, Bora GÜNGÖREN, Ziya AKTAŞ	12
ODTÜ BİDB Kullanıcı Eğitimleri Web Sayfası Özge ALAÇAM, Ahmet Fatih ERSOY	13
Ontoloji Tabanlı Bilgi Yönetim Sistemleri İbrahim TURKYILMAZ, Cumali YAŞAR	14
Sosyal Ağlarda Anlamsal Etiketleme ve Çıkarım Ahmet YILDIRIM, Suzan ÜSKÜDARLI	15
Basit Tavsiye Modelinin Farklı Toplumlara Uygulanması Sahin DELİPİNAR, Haluk BİNGÖL	16
Çağımızın fenomeni Facebook ve "social utility" kavramı Atif ÜNALDI	17
ATutor Öğrenme İçerik Yönetim Sistemi Sedat AKYELEK, Levent EMMUNGİL	18
Ulusal Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumu (UADMK) çalışmaları konusunda Açık Oturum Ali Ekrem ÖZKUL	19
Öğretim Teknolojileri Destek Ofisleri ve Üniversitedeki Rollerini Başak AKTEKE-ÖZTÜRK, Fatih ARI, Okan KUBUŞ, Tarkan GÜRBÜZ, Kürşat ÇAĞILTAY	20
E-Ticaret Eğitimi: İstanbul Aydın Üniversitesi Anadolu BİL Meslek Yüksek Okulu E-Ticaret Dersi Uygulaması Şafak YÜKSEL, Gökhan ERDEMİR, Kadir DABBAGOĞLU	21
Developing Electronic Portfolios in a Computer Supported Collaborative Learning Environment: A Case Study with Pre-Service ELT Teachers Hamdi ERKUNT; Gülcan ÇETİNER, Senem YILDIZ	22
Açık Ders Malzemelerinin Faydaları, Uygulanması Sırasında Karşılaşılabilecek Engeller Ve Çözüm Önerileri Üzerine Bir Ön Çalışma Engin KURŞUN, Kürşat ÇAĞILTAY	23
Programlama Eğitiminde Motivasyon Hakan TÜZÜN	24
Öğrenci Laboratuvarlarında İnce İstemci Uygulamaları ve KSÜ Örneği Adil AKYÜZ, Ali ÇAYLI, Sait ÜSTÜN, Ercan EFE	25
İlköğretim İkinci Aşamada Yaratıcı Drama Destekli Bilgisayar Okuryazarlığı	26

Ahmet ÇEBİ Üniversiteyi Kazanan Öğrencilerin Temel Bilgi Teknolojilerini Kullanabilme Düzeylerinin Bölgesel Analizi	27
Ali Haydar DOĞU Avrupa Birliği Çerçeve Programları	28
Özlem HANGÜN Uzaktan Eğitim; Ne Zaman, Nasıl?	29
Gökhan SİLAHTAROĞLU, Volkan DEMİRKIRAN Tam Öğrenme Stratejisinin Etkililiği Üzerine Bir Çalışma	30
Şemseddin KOÇAK, Emrah YENİLMEZ, Sırrı KÜÇÜKARSLAN, Süleyman DÖNMEZ Öğrenme Yönetim Sistemleri İçin Scorm Uyumlu Başvuru Modeli Geliştirilmesi	31
Nazan DURAN, Ata ÖNAL Eğitsel İçerikli Web Sitelerinin Standardizasyon Kriterlerinin Belirlenmesi Ve Uygulanması	32
Ünal ÇAKIROĞLU, Yaşar AKKAN, Ayça ÇEBİ İnternet Üzerinden Eğitimde Uzaktan Laboratuvarlar	33
Ayhan İSTANBULLU Web İçerik Madenciliği ve Konu Sınıflandırılması	34
Fatih GÜRCAN, Cemal KÖSE Çok Boyutlu Veri Görselleştirme Teknikleri	35
Turgay Tuğay BİLGİN, Ali Yılmaz ÇAMURCU Veri Madenciliği Teknolojisini Kullanarak Fiyat Değişimlerinde Paralellik Gösteren Hisse Senetlerinin Bulunması Ve Risk Azaltılması	36
Hüseyin AKTÜRK, Serdar KORUKOĞLU Finans Ve Hizmet Sektörü Müşteri Adres Verilerinin Kalitesinin Arttırılması İçin Bir Model	37
Orhan Gökçöl ODTÜ Kütüphanesi Yeni Web Sayfasının Tasarımı Ve Kullanılabilirlik Çalışması	38
Mustafa DALCI, Özge ALAÇAM, Yasemin Oran SAATÇİOĞLU, Feride ERDAL E-Arşiv	39
Nizamettin OĞUZ Bilimsel İletişimde Kütüphaneler Ve Bilgi Merkezlerinin Rolü	40
Mehmet Boz, Aytaç YILDIZELİ Haftalık Ders Ve Sınav Takip Sistemi	41
Anıl UĞUR, Cumali YAŞAR Rfid Teknolojisi İle Otomasyon Bir Uygulama Olarak:E-Sınav	42
Zeydin PALA Web Servis Tabanlı Geliştirilen Mobil Uygulamalar: Odtü Mobil Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi (Moibs)	43
Serdar ARSLAN, Hale ALTINOVA, Yasemin YALÇIN Üniversitelerde Görme Engelli Öğrenciler İçin Bilişim	44
Bülent Gürsel EMİROĞLU Görme Engelli Kullanıcılara Yönelik Bilişim Çözümleri	45
Ulaş CANATALI, Selçuk Han AYDIN, Özge ALAÇAM Melez Bir Eniyileme Yöntemi İle Rota Planlama	46
Barış ÖZKAN, Utku ÇEVRE, Aybars UĞUR Orta Ölçekli Trafik Ağlarının Geliştirilen Bir Yazılım İle Simülasyonu Ve Analizi	47
Ercüment YILMAZ, Cemal KÖSE Kalite Fonksiyon Yayılımı İçin Yeni Bir Yaklaşım: Bir Uygulama	48
Elif Kılıç DELİCE, Zülal GÜNGÖR Müşteri İsteklerinin Sınıflandırılmasında Kano Model Uygulaması	49
Elif Kılıç DELİCE, Zülal GÜNGÖR ULAKNET Balküpe Ağ Saldırı Tespit Sistemi	50
Onur BEKTAŞ, Murat SOYSAL Ulak-CSIRT 2007 Değerlendirmesi Ve 2008 Planlaması	51
Murat SOYSAL Kablolü Ve Kablosuz Ağlarda Ağ Erişim Kontrolü: 802.1x Ve Eduroam Uygulaması	52
Gökhan ERYOL ULAKNET Trafik Analizi Sonuçları	53
Murat SOYSAL	

<i>Kurumsal Ağlarda Zararlı Yazılımlarla Mücadele Yöntemleri</i>	54
Enis KARAARSLAN, Gökhan AKIN, Hüsnü DEMİR	
<i>Kurumsal Web Güvenliği Yapısı</i>	55
Enis Karaarslan, Tuğkan TUĞLULAR, Halil ŞENONCA	
<i>Yazılım Projelerinde Gözden Geçirmeleri Başarısız Kılan Faktörler</i>	56
Mehmet ÖZBEK, Ayşegül KURT, Ali GÜRBÜZ	
<i>Back To Basics - The Lambda Calculus And Modern Programming Languages</i>	57
Chris STEPHENSON	
<i>Cmmı Kapsamında Ölçümlene Süreci Ve Ölçme Metriklerinin İncelenmesi</i>	58
Kasım ŞEN	
<i>Web Tabanlı C Derleyicisi Ve Ders Notları</i>	59
Dağhan DİNÇ, Suzan ÜSKÜDARLI	
<i>Java Paket Yapısını Bozarak Kod Gizleme</i>	60
Erdem GÜVEN, Şen ÇAKIR	
<i>Yazılım Mühendisliğinde Başarılı Deneyleri Nasıl Gerçekleştirebiliriz ?</i>	61
Çağatay CATAL, Banu DİRİ	
<i>Yazılım Mühendisliği Yönetim Süreci Ontolojisi</i>	62
Barış ULU, Banu DİRİ	
<i>C++ Grafik Kullanıcı Arabirimlerinde Taşınabilirlik</i>	63
Serdar TUĞCU, Mete Alparslan KATIRCILOĞLU	
<i>ODTÜ Burs Başvuru ve Değerlendirme</i>	64
Yasemin YALÇIN	
<i>Java Server Faces Tabanlı Proje Akış Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi: ODTÜ PAYS</i>	65
Ayberk KOÇ	
<i>Orta Doğu Teknik Üniversitesi İngilizce Sınavları Değerlendirme Programı</i>	66
Gökçe TÜRK MENDAĞ	
<i>Java EE5 Teknolojileri ve Jboss Seam</i>	67
Hakan Uygun	
<i>Şekil ve Grafiklerin LaTeX ile Çizimi</i>	68
Ali FİLİZ	
<i>Kişisel Televizyon: Iptv</i>	69
Çiğdem AYTEKİN, Erkut ŞAHİN, Abdullah DÜVENCİ	
<i>Üniversite Kampüslerinde Veri İletişim Altyapısı İçin Bir İleri Teknoloji Örneği: Kablosuz Lazer İletişimi</i>	70
Oğuz DÖNMEZ, Ata ÖNAL, Levent TOKER	
<i>Dalgacık Dönüşümüne Dayalı Biyometrik Sistem</i>	71
Elena Batini SÖNMEZ, Önder ÖZBEK, Nilay Özge ÖZBEK	
<i>Özelleştirilebilir Java Tabanlı Betik Diller İçin Programlama Dili Alt Yapısı Geliştirme</i>	72
Fırat KÜÇÜK, İbrahim ŞAHİN	
<i>Üniversite Gençliği Ve İnternet</i>	73
Cevdet ÖZDEMİR	
<i>İlköğretim Öğrencilerinin İnternette Yararlanmalarına İlişkin Anne-Baba Tutumlarının Değerlendirilmesi</i>	74
Mehmet AKSÜT, İbrahim ÖZER, Aysun GÜNDÜZ, Pınar KAŞIKÇI	
<i>Elektronik Kültür Dönüşümü Sürecinde Akademik Personelin İnternet Kullanımı (Kırgızistan Modeli)</i>	75
İlker İbrahim AVŞAR, Emrah CİNKARA	
<i>Modern Dağıtık Dosya Sistemlerinin Yapısal Karşılaştırılması</i>	76
Bahadır KARASULU, Serdar KARASULU	
<i>Obs Rezervasyon Yöntemlerinin Karşılaştırmalı Performans Analizi</i>	77
M.Ali AYDIN, A.Halim ZAIM, Özgür Can TURNA	
<i>Tıkanıklık Kontrolü İçin Yeni Bir İletim Protokolü: Dccp</i>	78
Ayşegül ALAYBEYOĞLU, Yonca BAYRAKTAR, Aylın KANTARCI	
<i>İstenmeyen İletilerin Paralelleştirilmiş Knn Algoritması İle Tespiti</i>	79
Tuğba YILDIZ, Savaş YILDIRIM, D.Turgay ALTILAR	
<i>Tek Anahtarlı Yeni Bir Şifreleme Algoritması Daha</i>	80
Gökhan DALKILIÇ, Gülşah YILDIZOĞLU,	
<i>Gezgin Robotların Programlanması İçin Açık Kaynak Kodlu Sistemler</i>	81

Metin OZKAN	
<i>Kablosuz Ağlarda Servis Kalitesi</i>	82
Gökhan AKIN, Barış ÖZAY, Sınmaz KETENCİ	
<i>Akademik Ağlarda Dolaşım : EDUROAM</i>	83
Gökhan ERYOL	
<i>Xen Üzerinde Sanal Ağ Tasarımı Ve Güvenlik</i>	84
Erdem BAYER, Mete Alparslan KATIRCIOĞLU	
<i>Güvenlik Duvarları İçin Politika Anomali Belirleme</i>	85
Fusun ÇETİN, Oğuz YARIMTEPE, Tuğkan TUĞLULAR	
<i>Kablosuz Algılayıcı Ağlarda Birörnek Olmayan Yerleştirmeler ve Algılama Boşluk Problemi</i>	86
Rabun Koşar, Ertan ONUR, Cem ERSOY	
<i>3N Ağlarda Hücre Planlama Sorunu</i>	87
Yunus DURMUŞ, Derya ÇAVDAR, Cem ERSOY	
<i>Kurumlarda Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin Uygulanması</i>	88
Mehtap ÇETİNKAYA	
<i>Mobil Se-Cüzdan Mimarisi Tasarımı Ve Uygulaması</i>	89
Rifat ÇOLKESEN, Ege ÇOLKESEN	
<i>Çok Etki Alanlı Hareketli Ağlar İçin Formel Güvenlik Politikası Betimleme</i>	90
Devrim ÜNAL, M.Ufuk ÇAĞLAYAN	
<i>Kablosuz Erişim Noktalarına Yapılan Dos Saldırıları</i>	91
Deniz Mertkan GEZGİ, Ercan BULUŞ	
<i>Tasarsız Ağlarda Kullanılan Güvenli Yönlendirme Protokollerinin Model Denetim Yöntemi İle Formal Güvenlik Analizi</i>	92
A. Burak GÜRDAĞ, Evren ÖNEM, M.Ufuk ÇAĞLAYAN	
<i>Kablosuz Algılayıcı Ağlarda Devingen Kapsama Sorunu İçin Evrimsel Algoritma</i>	93
M. Aykut YİĞİTEL, Tolga TOLGAY, Cem ERSOY	
<i>Bilişim Projelerinde Sıkça Yapılan Hatalar</i>	94
Turan Erman ERKAN	
<i>Bilgi Üretimi Sürecinde Bütünleşik Yönetim Bilgi Sistemlerinde Bilgi-İletişim Bağlantısı</i>	95
Filiz Gültekin KÖSE	
<i>Türkiyedeki Kamu Kurumlarında Bilişim Teknolojileri Yönetişimi</i>	96
Sinan CAYİR, Ozan BÜK, Asım GÜNEŞ	
<i>Geleneksel İşletme Anlayışından E-İşletme Anlayışına Geçişte Yaşanan Problemler</i>	97
Kadriye ERGÜN, Gültekin ÇAĞIL	
<i>E-Tıp Çukurova İnternet Eğitim Ortamı</i>	98
Esin ÜNAL, Murat KARA, Erkan KAYNAK, Emrah YENİLMEZ, Sırrı KÜÇÜKARSLAN	
<i>Hasta Eğitiminde Bilgi Teknolojileri: Web Tabanlı Beslenme Eğitimi</i>	99
Selen Bozkurt, Neşe ZAYİM, Kemal Hakan GÜLKESEN	
<i>Medikal Alanda İnteraktif Cd Ve Eğitim Cd Leri</i>	100
Nasibe SAĞIR	
<i>Sağlık Bilgisi Edinmede İnternet</i>	101
Neşe Zayim, Gültekin SÜLEYMANLAR	
<i>Türkiye'deki Beslenme Ve Diyet Web Sitelerinin Yetki, Geçerlilik Ve Kapsam Kriterlerine Göre Değerlendirilmesi</i>	102
Deniz ÖZEL, Selen BOZKURT, Neşe ZAYİM	
<i>Online Cognition of Medical Students</i>	103
Başak OĞUZ, Neşe ZAYİM, Deniz ÖZEL, Osman SAKA	
<i>Anestezi Derinliği İçin Kullanılan Parametrelerin Etki Seviyelerinin Belirlenmesi</i>	104
Hamdi Melih SARAOĞLU	
<i>Elektronik Burun Teknolojisi Ve Uygulama Alanları</i>	105
Hamdi Melih SARAOĞLU	
<i>Hastane Bilgi Sistemlerinde Veri Madenciliği</i>	106
Pınar YILDIRIM, Mahmut ULUDAĞ, Abdulkadir GÖRÜR	
<i>Nefes Kokusundan Hastalık Tanısı İçin Nefes Neminin Qcm Sensörlere Etkisinin Yapay Sinir Ağı İle İncelenmesi</i>	107
Hamdi Melih SARAOĞLU, Nazmi ÇAKMAK	
<i>Tıp Öğrencileri İçin Web Tabanlı Biyoistatistik Eğitimi</i>	108
Anıl AKTAŞ, Filiz İŞLEYEN, Neşe ZAYİM, Mehmet Kemal SAMUR	

<i>Tıp Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Eğitimde İnternet Kullanımı Ve E-Öğrenim Hakkında Düşünceleri</i>	109
Filiz İŞLEYEN, Selen BUZKURT, Neşe ZAYİM	
<i>Akademik Faaaliyetlerde Özgür Coğrafi Bilgi Sistemi Yazılımı Kullanımı</i>	110
Osman Yalçın YILMAZ	
<i>Coğrafi Bilgi Sistemleri İle Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkında Arazi Kullanım Analizi</i>	111
Selver ÖZÖZEN KAHRAMAN, İsmail KAHRAMAN	
<i>ODTÜ Kampusu İçin Web Tabanlı Coğrafi Bilgi Sistemleri</i>	112
Gökçe TÜRKMENDAĞ, Nurünnisa USUL	
<i>Yapay Zeka Uygulamalarının İnşaat Sektöründeki Risk Yönetimi Üzerine Etkilerinin Kronolojik Olarak Araştırılması</i>	113
Garip Önder ÖZEN, Ali Murat TANYER	
<i>Uluslararası İnşaat Projeleri İçin Çok Aracılı Bir Risk Modelleme Platformunun Oluşturulması</i>	114
Ali Murat TANYER, Garip Önder ÖZEN	
<i>İnşaat Projelerinde Bilgisayar Destekli Risk Yönetim Sistemleri</i>	115
Hakan KUŞAN, Osman AYTEKİN, İlker ÖZDEMİR	
<i>Konut Üretim Sistemleri Ve Bilgi Bankası Modeli Önerisi</i>	116
Olcay ÇETİNER	
<i>Deprem Etkisindeki Bina Türü Çelik Yapıların Kapasite Eğrisinin Belirlenmesi İçin Bir Bilgisayar Programı (İmep-3d)</i>	117
Erdal İRTEM	
<i>Statik Betonarme Tasarım İçin Türkiyede Kullanılan Yazılımların Farklı Sonuçları</i>	118
Adnan KUYUCULAR	
<i>Yapı Analizinde Optimizasyon Tekniklerinin Kullanılması</i>	119
Mahmud Sami DÖVEN, Burak KAYMAK	
<i>Bina Türü Yapıların İkinci Mertebe Teorisine Göre Analizi Ve Burkulma Yükünün Belirlenmesi İçin Hesap Tablosu Programı</i>	120
Erkan AK	
<i>Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Türk İnşaat Sektöründeki Stratejik Rolünün Belirlenmesi</i>	121
Ümit İŞIKDAĞ, Murat KURUOĞLU, Utku AÇIKALIN, Jason UNDERWOOD	
<i>Gelişmekte Olan Ülkeler İçin İnşaat Sektöründe Otomasyon Ve Bilgi Teknolojilerinin Uygulanabilirliği</i>	122
Osman AYTEKİN, İlker ÖZDEMİR, Hakan KUŞAN	
<i>Kurumsal Kaynak Planlama Sistemlerinin Türk İnşaat Sektöründeki Rolü Üzerine Bir Anket Çalışması</i>	123
Utku AÇIKALIN, Murat KURUOĞLU, Ümit İŞIKDAĞ	
<i>İstinat Duvarlarının Spread Sheet (Excel) Programı İle Çözümü Ve Maliyet Analizi Uygun Duvar Tipinin Belirlenmesi</i>	124
Devrim ALKAYA	
<i>Tarımda Datalogger Kullanımı</i>	125
Adil AKYÜZ, Ali ÇAYLI, Sait ÜSTÜN	
<i>Trakya Bölgesindeki Tarım Makinaları Üreticileri Bilişim Altyapıları Ve Bilgisayar Kullanımları Üzerine Bir Araştırma</i>	126
Erhan KAHYA	
<i>Yaşambilimlerinde Öğrenme Nesneleri Kullanımı; Türkönde (Traglor)</i>	127
Murat KARA, Zeynel CEBECİ, Yoldaş ERDOĞAN	
<i>Türkiye İnternet Raporu 2007</i>	128
Aytaç MESTÇİ	
<i>İnternet Reklamcılığı: Dünü, Bugünü ve Yarını</i>	129
Fusun NEBİL	
<i>İnternet Reklamcılığının Hukuki Durumu</i>	130
M.Gökhan AHİ	
<i>5651 Sayılı Yasa Ve Web Sitelerine Erişimin Engellenmesi</i>	131
Baris GUNAYDIN	
<i>5651 Sayılı Kanun Ve Bu Kanun Çerçevesinde Yapılan İkincil Düzenlemelerin Değerlendirilmesi</i>	132
Ayhan TÖZER, Güneş KOCA	
<i>İş Yerlerinde Bilişim Sistemleri Kullanımı Ve Kişisel Gizlilik</i>	133

Çağlar ÜLKÜDERNER, Mehmet Ali KÖKSAL 5651 Sayılı Yasaya Göre İnternet Servis Sağlayıcıların Sorumluluğu	134
Burcu ERDOĞAN Web Teknolojilerinin Dünü, Bugünü ve Yarını	135
Ali Rıza BABAOĞLAN Galaktik Ağ'dan 10 Gb/S'lik İnternet2 Ağına Kadar "İnternetin 47 Yılı" Ve Geleceğe Dair Teknolojik Tahminler	136
Zülfü GENÇ, M. Fatih TALU Günümüzde Nanoteknoloji	137
Melda AKIN Paralel AAA ve Mobil IPv4 iletimiyle hızlı kablosuz ağ dolasımi	138
Aykut Soner DEMİRKOL, M.Ufuk ÇAĞLAYAN Mobil Turist	139
Taner Gürel, Özlem KARAGEDİK, Gözde TOKER, Ata ÖNAL Rfid Altyapıları Ve Denizcilik Sektörü İçin Bir Açık Kaynak Uygulama	140
Mehmet KIŞ, Tahir Emre KALAYCI Gömülü Sistemler ve Uygulama Alanları	141
Ahmet KAYA Elektrik Makinaları Denetim Sistemlerinde Tms320f2812 Dsp Kullanımı	142
Selami KESLER Toplu Taşımacılık Performans Ve Müşteri Memnuniyeti Takip Bilişim Sistemi	143
Rıza Haluk KUL, Yılmaz GÜNEŞ El Tipi Faturalandırma Bilgisayarları İçin Hatalı Giriş Önleme Yazılımı Algoritması	144
Rıza Haluk KUL İnternet Alışverişi Tüketici Davranışını Belirleyen Etmenler: Geliştirilmiş Teknoloji Kabul Modeli (E-Tam) İle Bir Model Önerisi	145
Aykut Hamit TURAN Bilişsel Süreçlerin Takibinde Teknoloji Kullanımı- Göz Hareketlerini İzleme Cihazları Ve Kullanım Alanları	146
Özge ALAÇAM, Kürşat ÇAĞILTAY Hipermedya Ortamlarında Üç Navigasyon Sisteminin Kullanılabilirliğinin Karşılaştırılması	147
Ali GÖK, Gülsüm GÖK ETMEN SİSTEMLERDE YENİDEN YAPILANDIRMA İLE YÜK PAYLAŞTIRMA YAKLAŞIMI	148
Ali Murat TİRYAKİ, Şebnem BORA ve Oğuz DİKENELLİ Cisco, Dağıtık Servis Engelleme Ataklarının Durdurulması	149
Hakan TAGMAÇ Cisco, İletişimde ve Eğitimde Cisco Çözümleri	150
Pınar YILDIZ Microsoft : Windows Live ile Değişen Web Dünyası	151
Tayfun AKÇAY Microsoft, Bütünleşik Tasarım Aracı olarak Expression Studio	152
Tayfun AKÇAY Cisco, IEEE 802.11n ve Kablosuz Kampus	153
Kılıç FUAT Tübider "Türkiye İşlemcisini Tasarlıyor" yarışması ve bilgisayar mimarisi eğitimine farklı bir bakış açısı	154
Niyazi SARAL, Yıldırım Topçu Akademik İnovasyon: Bilgi Teknolojileri Hizmetleri Müfredatı	155
Jale Akyel Linux Öğrenmek İstiyorum! Ama Nasıl?	156
Can Uğur Ayfer Windows Server 2008 İle Yeni Gelen Sunucu Özellikleri	157
Murat Songür Microsoft Güvenlik Çözümleri	158
Murat Songür	158

Modüler EÖA Programı Modülleme Tekniği	
Fevzi Ünlü	159
E-Öğrenme Projelerinde Proje Yönetimi Süreçleri	
Hatice Şengür, Didem Tufan	160
Juniper Networks-Yüksek Performanslı Network Çözümleri	
Tunc Çokkeser	161
iClass Projesi: Teknoloji Desteğinde Öz-Düzenli Öğrenme	
Mustafa Ali Türker	162
Digital Signage	
Mutlu ÇAKIR, Can ÇOMAK	163
Açık Arşivler ve Karşılıklı İşlerlik	
Ali Fuat Kartal, Mehmet Emin Küçük, Doğan Atılgan, İlkay Holt	164

UYDU SİSTEMLERİ İLE TÜMLEŞİK BİLİŞSEL AĞLAR: YENİ BİR MİMARİ

Suzan Bayhan, Gürkan Gür, Fatih Alagöz
Uydu Ağları Araştırma Laboratuvarı (SATLAB),
Bilgisayar Müh. Bölümü, Boğaziçi Üniversitesi
{bayhan, gurgurka, alagoz}@boun.edu.tr

Telsiz teknolojilerin yaygınlaşması iletişim dünyasında spektrum yönetimini yaşamsal bir öneme sahip hale getirmiştir. Radyo spektrumu için oluşan aşırı talep nedeniyle frekans bantları sadece bir değil birçok değişik uygulama için atanmaktadır. Buna rağmen spektrum azlığı aşılamıyormuş gibi gözükken bir sorun olarak sürekli hissedilmektedir. Bu olguya karşılık, çeşitli araştırmaların spektrum kullanımının bazı bantlarda çok düşük olduğunu işaret etmesi, yaşanan sorunun asıl nedeninin spektrumun kendisi değil spektrumun verimli ve iyi bir şekilde yönetilememesi olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, aşırı kalabalık ve verimsiz spektrum kullanımıyla mücadele edebilmek için daha “akıllı” spektrum kullanımını sağlayan Dinamik Spektrum Erişimi (DSE) kavramı düşünülmüştür. Ek olarak, farklı birçok erişim teknolojileri kullanan aygıtların birlikte işlerliği (inter-operability) daha akıllı radyoların geliştirilmesi için başka bir itici güç olmuştur. Radyo aygıtlarının donanım tabanlı değişiklikler yerine yazılım tabanlı olarak otomatik ayarlanabilmesi ve yeni özelliklere kavuşabilmesi özellikle acil durum ve afet sonrası iletişim için kritik bir yetenektir. “Bilişsel” ya da “Akıllı radyolar” (cognitive radios) bu sorunlara çözüm getirmeyi hedeflemektedir. Bu makalede, spektrum atanması ve dağıtımının akıllı baz istasyonlarından gelen bilgilere göre uydu-merkezli olarak yapıldığı uydularla tümleşik bir akıllı radyo ağ mimarisi tanımlanacak ve olası getiri-götürüleri açısından analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Spektrum dağıtımı, akıllı radyo, yazılım tanımlı radyo, uydu ağları

A NOVEL SATELLITE INTEGRATED ARCHITECTURE FOR NEXT GENERATION COGNITIVE RADIO NETWORKS

The allocation of the spectrum has become an important issue with the proliferation of wireless technologies. Due to high demand for radio spectrum, the radio frequencies are allocated to not only a specific technology but a couple of them instead. However, it is still an issue that the spectrum is a scarce resource. On the other hand, research results conducted by some research and industry organizations show that the spectrum utilization at some bands (especially over 3 GHz) is very low. This leads to a conclusion that the spectrum is not scarce, but the problem is caused by inefficient spectrum allocation which is static. Therefore, in order to combat the overcrowded bands and inefficient spectrum utilization there is a need for cleverer spectrum assignment policies. Dynamic Spectrum Access is a new concept which promises to provide more efficient spectrum use. Additionally, this type of systems can enhance the interoperability of different systems which use various frequencies and operating parameters. Online update of operating parameters' of radio devices by software rather than employing hardware changes is an essential capability especially for post-disaster communications and emergency scenarios. Cognitive or Smart radios are the radios which can provide a solution for such situations. In this paper, a satellite integrated smart radio network will be introduced and the further research will be listed.

Keywords: Spectrum allocation, smart radio, software defined radio, satellite networks.

TAKTİK NAVİGASYON SİSTEMLERİNDE TASARSIZ HABERLEŞME PROTOKOLLERİ

Evren Önem, H. Birkan Yılmaz, Fatih Alagöz, Tuna Tuğcu
Boğazici Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü
{evren.onem, yilmhuse, alagoz, tugcu}@boun.edu.tr

Taktik navigasyon sistemleri askeri amaçlı kullanımda yaygın olduğu kadar, arama-kurtarma uygulamalarında da büyük önem taşımaktadır. Bu sistemlerin önemi, aynı amaca sahip grupların arazide hareketi esnasında özellikle ortaya çıkmaktadır. Böyle sistemlerin belli bir altyapıya sahip ağlar üzerinden değil, tasarsız ağlar üzerinden haberleşmesi gerekir. Bu çalışmamızda, taktiksel navigasyon sistemleri için katmanlar arası mimariye sahip bir haberleşme protokolünün tasarımı ile birlikte simülasyon sonuçları sunuluyor. Tasarlanan protokol, taktiksel navigasyon sistemi uygulamalarına özgü belli uygulama katmanı bilgilerini, yönlendirme ve ortama erişim katmanlarında kullanma yoluyla, sistemdeki cihazların coğrafi konum bilgilerinin ağa maksimum hızla yayılabilmesini sağlayabilmektedir. Bu sayede sistemdeki taktiksel navigasyon cihazları bant genişliği ve pil seviyesinden tasarruf sağlayabilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Taktik yön bulma, dijital savaş alanı, katmanlar arası protokol, haberleşme protokolleri, Gossip tabanlı tasarsız yönlendirme, N-Gossip, C-TRAMAF.

UYUMA ÇİZELGESİ VE ÇERÇEVE HIZININ GÖRÜNTÜLÜ ALGILAYICI AĞLARIN BAŞARIMINA ETKİSİ

Atay Özgövde, İlker Demirkol ve Cem Ersoy
Boğaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL
{ozgovde,ilker,ersoy}@boun.edu.tr

Bu çalışmada Telsiz Algılayıcı Ağ (TAA) ailesinin yeni üyesi Görüntülü Algılayıcı Ağlarda (GAA) uyuma çizelgesi ve çerçeve üretim hızının genel başarıma etkisi araştırılmıştır. Çerçeve üretim hızının yükseltilmesi ağın servis verdiği tanıma veya hedef izleme uygulamasının daha başarılı çalışmasını sağlamasına rağmen artan trafik miktarı uyuma çizelgesi tarafından belirlenen çalışma oranı ile birleşince ağdan başarıyla geçirilen çerçeve miktarında belirli bir eşik değerinden sonra düşüslere yol açmaktadır. Paket seviyesi gerçekçiliğinde yapılan detaylı benzetimler ile bu etki incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Telsiz Algılayıcı Ağlar, Görüntülü Algılayıcı Ağlar, Uyuma Çizelgesi, Çerçeve Hızı.

EFFECT OF SLEEP SCHEDULE AND FRAME RATE ON THE PERFORMANCE OF VIDEO SENSOR NETWORKS

In this work, the performance of Video Sensor Networks (VSNs) which are the new member of Wireless Sensor Networks (WSNs) family is studied as a function of sleep schedule and frame rate. Increasing the frame rate results in more accurate data for the detection or tracking application that the VSN is serving, however the increased traffic load when combined with the effect of the sleep schedule results in reduction in the number of successfully delivered frames after a threshold value for frame rate. This phenomenon is studied with packet level realistic simulations.

Keywords: Wireless Sensor Networks, Video Sensor Networks, Sleep Schedule, Frame Rate.

DİNAMİK ZAMAN BÜKMESİ YÖNTEMİYLE HECE TABANLI KONUŞMA TANIMA SİSTEMİ

Rıfat AŞLIYAN* , Korhan GÜNEL**, ve Tatyana YAKHNO*
(*) Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR
(**) Adnan Menderes Üniversitesi, Matematik Bölümü, AYDIN
rasliyan@adu.edu.tr, kgunel@adu.edu.tr, yakhno@cs.deu.edu.tr

Bu çalışmada, hece tabanlı Türkçe konuşma tanıma sistemi geliştirilmiştir. Türkçe, dünya dilleri arasında yapı yönüyle sondan eklemeli diller grubuna girdiğinden bir sözcükten birçok farklı sözcük türetilmesine neden olmaktadır. Bundan dolayı sözcük tabanlı sistem yerine sınırlı sayıda hecelere sahip Türkçe için hece tabanlı sistem tercih edilmiştir. Bu çalışmamızda, konuşma tanıma sistemlerinde en çok kullanılan yöntemlerden biri olan dinamik zaman bükmesi kullanılmıştır. Sistemin uygulanmasında kullanılmak amacıyla imla kılavuzundan birbirine benzer 200 sözcük seçilmiştir. Bu sözcüklerin her biri için 25'er tane wave formatında ses dosyaları kaydedilmiştir. İlk olarak, sözcük ses sinyallerinden hece sınırlarının tespiti algoritmasıyla hecelerin başlangıç ve bitiş sınırları tespit edilmiştir. Daha sonra her hecenin için doğrusal öngörülü kodlama(LPC), parcor, cepstrum ve MFCC öznitelikleri çıkarılmıştır. Bu öznitelikler kullanılarak her hece için bir medyan hece ses sinyali seçilmiştir. Dinamik zaman bükmesi yöntemi kullanılarak benzer sözcükteki hecelere en çok benzeyen medyan heceler sıralı bir şekilde tespit edilir. En çok benzeyen hecelerden 5 tanesi seçilerek tekrar, bu hecelerin bütün ses şablonları arasından tanıma işlemi gerçekleştirilir. Her bir hece için en çok benzeyen 5 hece sıralı bir şekilde tespit edilir. Heceler art arda eklenerek sözcük oluşturulur. Eğer bu sözcük sözlüğümüzde yok ise bir sonraki heceler eklenerek yeni bir sözcük türetilir. Eğer sözlükte var ise tanınan sözcük bu olacaktır. Test işlemi için 2000 tane sözcük kaydedildi ve sistemin mfcc özniteliklerine göre doğru tanıma oranı %95,3 olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dinamik Zaman Bükmesi, DTW, Konuşma Tanıma, Hece Tabanlı Konuşma Tanıma.

SYLLABLE BASED SPEECH RECOGNITION USING DYNAMIC TIME WARPING

In this study, we have developed a syllable based speech recognition system using Dynamic Time Warping(DTW). As it is known, Turkish is agglutinative language, so many different Turkish words can be generated from a Turkish word by adding suffixes. For Turkish speech recognition, syllables as speech units are more adequate than words. 200 similar words are chosen from Turkish spelling dictionary to implement the system. For each word in the dictionary 25 word sound signals are recorded in wave file format. Firstly, syllable onsets are decided on the word sound signals by syllable onset detection algorithm. After that, feature vectors of linear predictive coding (lpc), parcor, cepstrum and mel frequency cepstral coefficient (mfcc) are derived from the signals. According to these features, a median feature is found for each syllable. The most similar median syllables are determined by DTW and sorted by ascending order. The most similar 5 syllables are chosen and the recognition operation is done again, but for all these 5 syllable sound signal templates. The best matched syllables in the word is added in order and a word is produced. If this word is in the dictionary, the recognized word of the system is this one. Otherwise, producing the words from the syllables are continued in the most similar way. There are 2000 words for testing the system and the accuracy result is 95.1% according to mfcc features.

Keywords: Dinamic Time Warping, DTW, Speech Recognition, Syllable Based Speech Recognition

ASYA ÜLKE KODLARI VE TR UZANTILI WEB SİTELERİNİN DİL ÖZELLİKLERİNİN ANALİZİ

Ahmet TARCAN* , Yoshiki MIKAMI , ** Turrance NANDASARA***
(*) Dicle Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, (Türkey)
(**)Nagaoka University of Technology (Japan)
(***) University of Colombo School of Computing (Srilanka)
tarcan@dicle.edu.tr mikami@kjs.nagaokaut.ac.jp nandasara@yahoo.com>

Bu çalışmada Asya kıtasındaki yayın yapan websitelerinin dil analizleri yapılmıştır. Bu bağlamda .tr uzantılı web siteleri diğer ülke kodları ile birlikte çeşitli değerlendirmelere tabi tutulmuştur. Uzakdoğu, Ortadoğu ve Orta Asya'dan bir çok ülke kodunun dil analiz sonuçları çeşitli karşılaştırmalara tabi tutularak etkin diller tespit edilmeye çalışılmıştır. Haziran 2006 itibariyle 6.010.337 olan .tr uzantılı web sitesi sayısının 2007 itibariyle yükseldiği gözlenirken, UTF ve Latin kodlu Türkçe web sayfalarındaki bazı artış ve düşüşler dikkati çekmiştir. Bu artış ve düşüşlerin nedenleri üzerinde çeşitli analizler yapılmıştır. Çalışmada ALRN (Asian Language Resource Network) projesi çerçevesinde oluşturulan dil tarama robotunun verdiği rakamlar esas alınmıştır. Araştırmanın veri tabanı Nagaoka Teknoloji Üniversitesindeki Dil Gözlem laboratuvarının 2006 ve 2007 yılları itibariyle verdiği rakamlar karşılaştırılarak bir sonuca ulaşılmaya çalışılmıştır. Web ortamının değişken yapısı dikkate alındığında verilen rakamların yaklaşık sonuçlar olduğu açıktır.

Anahtar Kelimeler: Internet, Dil İçerikleri, web sayfası, tr.

ASIAN COUNTRIES DOMAIN NAMES AND LINGUISTIC ANALYSE OF WEBSITES BY TR DOMAIN NAME

As it is known the country domain registration for Turkey is tr. This paper studies the linguistic profile of website by “.tr” domain name and analyse linguistic profile of Asian web. The webpages by tr domain names has been evaluated for their linguistic content between 2006 and 2007. The main goal of this study is to observe the linguistic proportions of webpages in Asia. Statistics acquired from the data of Language Observatory about languages percentages was compared according to years. The data of this study come from The Asian Language Resource Network (ALRN) Project from Nagaoka University of Technology. It should not be forgotten the difficulty to obtain the adequate numbers in the web. Thus the numbers given in this research are approximate results.

Keywords: Internet, Linguistic content, webpages

UYGUR DİLİ VE MAKİNELİ ÇEVİRİ

Eşref Adalı*, A.Cüneyd TANTUĞ*, Murat MEHMET**

(*) İstanbul Teknik Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL

(**) İstanbul Bilgi Üniversitesi, Bilgisayar Bilimleri Bölümü, İSTANBUL

{adali,cuneyd}@cs.itu.edu.tr, muratmehmet@cs.bilgi.edu.tr

Bu makalede, Uygur dilinin gramer yapısı, Uygur dilinde kullanılan alfabeler hakkında kısaca bilgi verilecektir. Uygur dili üzerinde yapılan son araştırmalar ve gelişmeler özetlenecektir. Özellikle, Uygur dili ile ilgili yapılan Doğal dil çakışmaları ve Makineli çeviri üzerinde elde edilen sonuçlar özetlenecektir. Makineli çeviride kullanılan yöntemlerin Uygurca için nasıl kullanılabileceği hakkında yaptığımız araştırmalarımız ve önerimiz verilecektir. Sonunda, Uygurca ile Türkçe arasında makineli çevrinin nasıl yapılabileceği hakkında sistem yapısı verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Makineli Çeviri, Uygurca Gramer, Uygur dili, Kural Tabanlı Çeviri.

UYGUR LANGUAGE AND MACHINE TRANSLATION

This paper gives some information about the structure of the Uygur Grammar and Uygur Alphabets. Summarizes the resent researches about the language and some results achieved so far. Mainly, we discuss the researches and achievements about the Natural Language Processing and the Machine Translation of the Uygur Language, which are done so far. We explain some rules which used for Machine Translations in general, and give our suggestions about these rules which could be used for the Uygur Language. At last, we suggest a system which implements the machine translation between Turkish and Uygur.

Keywords: Machine Translations, Uygur Grammar, Uygur Language, Rule Based Translation.

TÜRKÇE METİNLER İÇİN HECE TABANLI KONUŞMA SENTEZLEME SİSTEMİ

Rıfat AŞLIYAN ve Korhan GÜNEL
Adnan Menderes Üniversitesi, Matematik Bölümü, AYDIN
rasliyan@adu.edu.tr, kgunel@adu.edu.tr

Bu çalışmada, Türkçe metinlerin insan sesine dönüştürülmesi suretiyle bir konuşma sentezleme sistemi geliştirilmiştir. En küçük ses birimi olarak Türkçe dilinin doğal yapısı gereği heceler kullanılmıştır. Bu nedenle çalışmanın ilk aşamasında Türkçe metni heceleyen bir algoritma TASA (Turkish Automatic Spelling Algorithm) tasarlanmış ve C++ dili kullanılarak beş farklı derlem üzerinde test edilmiştir. Hatalı heceleme oranı yaklaşık %0 olarak gözlemlenmiştir. Böylece, Türkçede var olan heceler tespit edilmiştir. Çalışmanın ikinci aşamasında her bir hece bir konuşmacı tarafından seslendirilerek ve önışlemden geçirilerek wav dosyası olarak hece ses veritabanına dahil edilmiştir. Çalışmanın en son aşamasında, sistemin kullanıcı arabirimine eklenen metin TD-SOLA algoritması kullanılarak seslendirilmiştir. Bu metindeki sözcükler önışlemden geçirilerek hecelere ayrılmıştır ve her bir heceye karşılık gelen ses dosyaları birbirine eklenerek sözcük ses dosyası elde edilmiştir. Sözcük ses dosyaları da eklenerek cümle ses dosyaları oluşturulup seslendirilmiştir. Sistem, Degradation Mean Opinion Score (DMOS) algısal yöntemi kullanılarak test edilmiştir ve aldığı puan 3.85 olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konuşma Sentezleme Sistemi, Türkçe Konuşma Sentezleme Sistemi, Hece Tabanlı Sentezleme Sistem, TD-SOLA.

A SYLLABLE BASED TURKISH TEXT-TO-SPEECH SYSTEM

In this study, a text-to-speech system is developed by converting Turkish text into sound. Because of the Turkish language structure, the smallest sound unit is selected as a syllable. That's why, the spelling algorithm for Turkish language has been developed at the first step of the study. One of the subjects of Natural Language Processing is to spell out the words by syllables. The algorithm TASA (Turkish Automatic Spelling Algorithm) is implemented with C++ programming language and tested over five different corpora. The results show that the algorithm's error rate is about 0% for Turkish words in each corpus. After that, we collected all different syllables in Turkish. In the second step, all Turkish syllables are recorded by a speaker and saved as wav files in syllable sound database. In final step, the developed system takes a Turkish text as an input. After preprocessing operation, each word is spell out into the syllables. Then, the syllable wave files in syllable sound database are concatenated with each other in order using TD-SOLA algorithm. Concatenating of syllable wave files generates word wave file. Using word wave files, sentence wave files are constructed and vocalized. We have used Degradation Mean Opinion Score (DMOS) for the system testing and its value is 3.85.

Keywords: Text To Speech System, Turkish Text To Speech System, Syllable Based Text To Speech System, TD-SOLA.

WEB PART VE AJAX TEKNOLOJİLERİ İLE KİŞİSELLEŞTİRİLEBİLİR PORTAL UYGULAMASI

Şehra ŞEN* ve Ata ÖNAL
Ege Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR
sehra_sen@yahoo.com, ata.onal@ege.edu.tr

Geliştirilmekte olan projenin amacı ASP .NET 2.0 ve AJAX (Asynchronous JavaScript and XML) teknolojileri kullanılarak verilerin kişiselleştirmeye izin verecek bağımsız birimler halinde sunulduğu bir portal tasarımının ve gerçekleştiriminin yapılmasıdır. Uygulama kapsamında Ege Üniversitesi web sitesi üzerinde yer alan “egetel”, “egedyuru” isimli hizmetleri ve benzeri hizmetler web servislerine dönüştürülerek portal üzerinde kişiselleştirilebilir bağımsız birimler olarak sunulacaktır. Ayrıca projenin gerçekleştirim aşamalarında kullanılan teknolojilerin anlatımlarını içeren bir yol haritasının oluşturulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Portal, ASP .NET 2.0, AJAX, Web Servisi.

A PERSONALIZABLE PORTAL APPLICATION USING WEB PART AND AJAX TECHNOLOGIES

The goal of the project being developed is to design and implement a personalizable portal using ASP .NET 2.0 and AJAX (Asynchronous JavaScript and XML) technologies. In this context the services named “egetel”, “egedyuru” and similar services on the web site of Ege University will be reimplemented as web services. These services will be presented as personalizable, independent modules on the new portal. Furthermore, a roadmap including the technologies used at implementation will be formed.

Keywords: Portal, ASP .NET 2.0, AJAX, Web Service.

**TEKNOKENTLER İÇİN WEB TABANLI PROJE
BAŞVURU ve TAKİP SİSTEMİ ÖRNEĞİ: ANTALYA TEKNOKENTİ**

Mehmet Kemal SAMUR*, Dilek YARDIMSEVER*
(*) Akdeniz Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, ANTALYA
samur@akdeniz.edu.tr, dilek@akdeniz.edu.tr

Günümüz teknolojisi içerisinde web tabanlı uygulamaların gittikçe yaygınlaştığı görülmektedir. Bunun başlıca etkenleri zaman içerisinde artan internet erişim hızları, web tabanlı uygulamalarda artan güvenlik ve web tabanlı uygulamaların giderek form tabanlı uygulamalarla arasındaki dezavantajı kapatıp kendi lehinde güçlü sonuçlar sunabilmesi olarak değerlendirilebilir. Bu noktadan yola çıkarak teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyet göstermek isteyen kurumlara yönelik başvuru formlarının elektronik ortamın avantajları ile nasıl gerçekleştirildiği ve benzer sistemlerin neler olabileceği anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web Tabanlı Başvuru, Teknokent.

**AN EXAMPLE OF WEB BASED PROJECT SUBMITTING AND FOLLOWING
SYSTEM FOR TECHNOLIS: ANTALYA TECHNOLIS**

Web based applications are becoming widespread among today's technological developments. Major factors contributing to this situation are; rapid increases in internet connection speed, increased security actions for web based applications and relative advantages of web based applications that are developed over time compared to form based applications. From this point of view, we have explained the strategies for businesses working on technology development area about developing forms in web based electronic environment and described the similar types of systems.

Keywords: Web Based Submitting, Technopolis

DJANGO WEB UYGULAMA ÇATISI

Emre Yüce, Mete Alpaslan Katırcıoğlu
emre.yuce@portakalteknoloji.com , mete.alpaslan@portakalteknoloji.com

Django Python Programlama Dili için hazırlanmış ve BSD lisansı ile lisanslanmış yüksek seviyeli bir web çatısıdır. Basit kurulumu ve kullanımı, detaylı hata raporu sayfaları ve sunduğu yeni arayüz kodlama yöntemleriyle diğer sunucu yazılımı ve çatılardan kendini ayırmaktadır. Django projesinin temel hedefi karmaşık bir yapıda olan ve bir veritabanı kullanan web uygulamalarının gerçekleştirimini kolaylaştırmaktır. Django yeniden kullanılabilirlik, modülerlik, hızlı geliştirme süreci ve DRY prensiplerini sonuna kullanma politikasına sahip bir yapıda tasarlanmaktadır. Bu yazı Django Web Uygulama Çatısını kullanarak web servislerinin geliştirme sürecini ve Python modullerinin Apache ile birlikte nasıl yapılandırılması gerektiğini anlatmayı amaçlamaktadır. Konu ile ilgisi olduğu için Zangetsu projesinden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Django Web Framework, Pyhon, Apache

**AKADEMİK AMAÇLI WEB SİTESİ İÇERİK YÖNETİMİNDE ÖZGÜR YAZILIM
ÖRNEĞİ : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ORMAN FAKÜLTESİ WEB SİTESİ**

Osman Yalçın YILMAZ, Celil ATİK, Ercan TANRITANIR, Yusuf SERENGİL

Anahtar Kelimeler : Özgür Açık Kaynak Kodlu Yazılım, Coğrafi Bilgi Sistemleri,
Akademik Faaliyetler

WEB TABANLI İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİM SİSTEMİ

Volkan TOKMAK* , Yağmur ŞENGEZ* , ve Efe ÇİFTÇİ* ,
Bora GÜNGÖREN** , Öğr. Gör. Dr. Nilay ALUFTEKİN*** , Prof. Dr. Ziya AKTAŞ****
(*) Çankaya Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Son Sınıf Öğrencileri
(**) Portakal Teknoloji, ANKARA
(***) Çankaya Üniversitesi, İşletme Bölümü, 06530, ANKARA
(****) Çankaya Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, 06530, ANKARA
tokmakvolkan@gmail.com,,yagmursengez@gmail.com,efeciftci@gmail.com,
bora@portakalteknoloji.com, baykal@cankaya.edu.tr, zaktas@cankaya.edu.tr

Günümüzde, yazılımın temel amaçlarından birisi ihtiyaç duyulan bilgiye ilgili kişilerin gerekli zamanda ve ortamda ulaşmalarını sağlamaktır. Bu bağlamda kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarındaki uygulamalar yavaş yavaş web ortamına kaymaktadır. Kurum ve kuruluşlardaki insan kaynakları yönetim sistemi; işe alma işlemi, performans değerlendirme ve puantaj takibi gibi alt sistemlerden oluşmaktadır. Sürdürülmekte olan bu çalışmayla kurum ve kuruluşlarda açık pozisyonlara yapılan iş başvuruları, çalışanların genel değerlendirilmesi ve mesai takibi işlemleri bilgisayar ortamına geçirilecek ve internet erişimi olan her yerden bu işlemlerin yetkililer tarafından yapılması ve izlenmesi sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Django, GPL, İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi, İnternet Uygulamaları, Yazılım Geliştirme Ortamları, Python.

WEB BASED HUMAN RESOURCES MANAGEMENT SYSTEM

The basic aim of a software is to provide the necessary information and knowledge to the proper user at a proper time and environment. For this purpose, companies are started to use web based application. A Human Resources Management System at companies includes: employment process, assessing performance and point system. With this project, employment process in companies, assessing the staff performance and monitoring the working time hours will be automated; and these processes can be performed by authorized staff everywhere if there is an internet connection.

Keywords: Django, GPL, İnternet Applications, Python, Software Development Environment, Web Based Human Resources System.

ODTÜ BİDB KULLANICI EGİTİMLERİ WEB SAYFASI KULLANILABİLİRLİK ÇALIŞMASI

Özge ALAÇAM* , Ahmed Fatih ERSOY*

(*) Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, ANKARA
ozge@metu.edu.tr , afersoy@metu.edu.tr

Bu çalışmada ODTÜ BİDB Seminer Sayfası Kullanıcı Arayüzü'nün kullanıcılar tarafından daha etkin, verimli ve memnun edici olarak kullanılması için yapılan kullanılabilirlik çalışması sonucunda arayüzde yapılan değişiklikler ve son halinin test edilmesi ile birlikte elde edilen iyileşme değerleri sunulmuştur. Bu çalışmaya göre 7'şer kullanıcıdan oluşan iki kullanılabilirlik testi sonucunda kullanıcıların verilen görevler bazında çok az hatayla, çok daha kısa sürede ve tam başarı ile görevleri tamamladıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kullanılabilirlik Çalışması, Eğitim Seminerleri, BİDB

ONTOLOJİ TABANLI BİLGİ YÖNETİM SİTEMLERİ

İbrahim TÜRKYILMAZ, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, iturkyilmaz@comu.edu.tr
Cumali YAŞAR, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, cyasar@comu.edu.tr

Ontoloji Tabanlı Bilgi Yönetim Sistemleri, Semantik Web teknolojilerinin oluşturulmasında kullanılan anahtar teknolojilerdir. Bilginin anlamsal olarak tanımlanması için gereken yapı modeline ontoloji model olarak tanımlayabiliriz. Bir bilginin bağlantıları ve kullanılması süreci olarak ontoloji dilleri ortaya çıkmıştır. Özellikle Semantik web için gerekli olan owl dilleri ve owl nin kullanılması çok önem arz etmektedir. Biz bu bildiride Ontoloji oluşturma süreçleri ve ontoloji tabanlı bilgi yönetim sistemleri hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler : Ontoloji, Sematik Web, OWL,

SOSYAL AĞLARDA ANLAMSAL ETİKETLEME VE ÇIKARIM

Ahmet Yıldırım, Suzan Üsküdarlı
Boğaziçi Üniversitesi
ahmet_@_ahmetyildirim.org
suzan.uskudarli_@_cmpe.boun.edu.tr

Bu çalışmada, çevrimici topluluklar bağlamında kullanıcı bildirimli makineler tarafından işlenebilir bilgiyi erişilebilir kılmak için bir araç sunuyoruz. Bu kullanıcı tarafından bildirilen makine tarafından işlenebilir içeriği güçlü etiketleme mekanizması yardımıyla erişilebilir kılıyoruz. Kullanıcı içerik oluşturuyor ve bu içerik diğer kullanıcılar tarafından makine işlenebilir şekilde bildiriliyor. Etiketlemeyi genişleterek ilişki bildirimini sağlayan bir model sunuyoruz. Bu modeldeki etiketleme, çevrimici topluluğun kullanıcılarına içerik, kavram ve insanlar arasında ilişki kurabilmesine olanak sağlıyor. Etiketlemeye anlamsal bildirim etkin kilindiğinde, sistem ilişkileri yakalıyor ve bilgi üzerinde çıkarım yapıyor. Bu amaçla, kural tabanlı bir çıkarım mekanizmasını sisteme dahil ettik. Beraberce içerik oluşturma ve beraberce etiketlemeye anlamsal bildirim yapmak için bir modeli açıklıyoruz. Bu modelin bir prototipi anlatıyoruz. Bu modelin çalışması ve etkisini göstermek için örnekler veriyoruz.

Anahtar Kelimeler : Anlamsal Etiketleme , Sosyal Ağlar , Çıkarım , Semantic Web , Social Web , Inference , Semantic Tagging

BASİT TAVSİYE MODELİNİN FARKLI TOPLUMLARA UYGULANMASI

Sahin Delipinar and Haluk Bingol

Department of Computer Engineering, Bogazici University, Istanbul, Turkey

sahin_dp_@_yahoo.com

bingol_@_boun.edu.tr

Günümüz endüstriyel toplumlarında insanlar farklı şehir ve hatta ülkelerden gelerek etnik ve kültürel olarak farklı yapıda topluluklar oluştururlar. Yeni gelenler giyim tarzı, yemek kültürü gibi kültürel değerlerini de beraberlerinde getirirler. Diğer insanlarla kültürel etkileşimlerinin bir sonucu olarak bazı kültürel değerler unutulurken bazı değerler toplumun çoğunluğu tarafından kabul görerek popüler hale gelirler. Bu çalışmada, 2006 yılında Bingöl H. tarafından geliştirilen ve sınırlı belleğe sahip sınırlı sayıda bireyler arasındaki ünlü olma olgusunun işlendiği Basit Tavsiye Modeli (SRM) geliştirilmesine çalışılmıştır. Çalışmamızda farklı grupları temsil eden farklı sayıda bireyler kullanılmaktadır. Başlangıçta her bir grup belleklerinde kendi kültürel değerlerini barındırmaktadır. Grup elemanları diğer bireylerle iletişime geçtikçe kültürel alış veriş meydana gelmekte ve zamanla bazı değerlerin yok olmasına karşın bazı değerler ise popüler hale gelmektedir.

Çalışmamızda gerçek veri olarak 2004 yılında Wimmer A. tarafından yapılan ve İsviçrede ki yerel halk ile iki önemli göçmen grubu olan İtalyan ve Türk topluluklarının ilişkilerini inceleyen çalışmanın sonuçları kullanılmıştır. Sonuç olarak, SRM ile Wimmer'ın çalışmaları birleştirilerek farklı etnik ve kültürel yapıdaki toplulukların iletişimleri sonucunda ortaya çıkması beklenen kültürel yapı hakkında tahminler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler : kültürel tercihler, sosyal network, asimulasyon

ÇAĞIMIZIN FENOMENİ FACEBOOK VE "SOCIAL UTİLİTY" KAVRAMI

Atif Unaldi
Kral TV
atifunaldi@_gmail.com

Çağımızın fenomeni facebook'a her geçen gün daha fazla insan oluk oluk kaydolmakta. Kurucusunun bir social network değilde bir social utility olarak tanımladığı facebook'un kuruluş yaklaşımı neydi? Nereden başladı? Arkasında kimler var? Profillerimiin bilinmesi konusunda paronoya mı yapıyoruz? İşte bu konuların hepsi ve daha fazlası...

Anahtar Kelimeler : facebook, e-iş, social networking, social utility

ATUTOR ÖĞRENME İÇERİK YÖNETİM SİSTEMİ (EĞİTİM SEMİNERİ)

Sedat Akleyek, Middle East Technical University, akleyek@metu.edu.tr

Levent Emmungil, Başkent University, emmungil@gmail.com

ATutor kullanımı kolay, dünya çapında yaygın olarak kullanılan açık kaynak kodlu bir öğrenme içerik yönetim sistemidir. Öğretmenler tarafından derslerde yardımcı araç olarak kullanılması öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağlayacaktır. Halen lisans düzeyindeki bir çok derste bu sistem kullanılmaktadır. Ayrıca yazarlar tarafından çeşitli üniversitelerden öğretim üyelerine de bu konuda destek verilmektedir.

Atutor Öğrenme İçerik Yönetim Sisteminde bulunan modüller; Konu Anlatımları: Öğrenciler kitap okumak yerine bilgisayar başında oturmayı tercih ediyorlar. Onlara okumaları gereken bölümü bilgisayar üzerinden sunabilir, böylece derslerine okumalarını yapıp gelmelerini ve dersten sonra istedikleri zaman istedikleri yerden tekrar etmelerini sağlayabilirsiniz. Yararlı Kaynaklar: Konu anlatımları dışında internet dünyasında bulunan bir çok kaynaktan öğrencilerinize faydalı olanları sunabilirsiniz. Böylece öğrenciler internette kaybolmadan, dağılmadan ek çalışma yapabilecekler.

Grup Çalışmaları: ATutor'da öğrencilerin bireysel çalışma dışında grup çalışması yapma alternatifleri de bulunmaktadır. Böylece farklı gruplar farklı çalışmalar yapabilir, ayrıca ortak bir öğrenme ortamı oluşturabilirsiniz.

Mesaj Bölümü: Öğrenciler kendi aralarında ve öğretmenleriyle ATutor üzerinden mesajlaşabilirler. O anda sistemi kullanmakta olan kişilere sorular sorup cevap alabilirler. Anlık İletişim: Anlık iletişim bölümü ATutor'un bir başka bölümüdür. Aynı anda öğretmen ile bir çok öğrenci iletişime geçebilir, tartışma ortamı oluşturabilirler. Forumlar: Forum bölümü anlık iletişim bölümünün öğrencilerin istedikleri zaman katılabilecekleri şeklidir. Araştırma soruları, tartışma konuları bu bölüme konulabilmektedir.

Öğrenci Takibi: Öğrencilerinizin hangi konuyu ne kadar incelediğini ATutor takip ederek öğretmene bilgi vermektedir. Ayrıca öğrencilerin tüm sınavları da kayıt altında tutulmaktadır. Böylece öğrencinin öğrenme süreci daha yakından takip edilebilmektedir. İnternet Üzerinden Sınav: Sorularınızı ATutor içerisine yerleştirerek istediğiniz zaman başlayarak, yine sizin belirleyeceğiniz zamanda bitecek olan sınavlar hazırlayabilir ve bunları uygulayabilirsiniz. Özellikle öğrencileri ek sınavlarla çalışmaya teşvik edebilirsiniz. Bu sınavlar otomatik olarak değerlendirilecek ve sonuçları anında sistem tarafından öğrenciye bildirilecektir.

Duyurular: Öğrencilere yapılacak genel bilgilendirmeleri ATutor içerisinden duyurabilirsiniz. Anketler: İstedığınız sıklıkta anketler düzenleyerek öğrenci ihtiyaçlarını daha hızlı bir şekilde belirleyerek, derse olan ilgilerini en üst düzeyde tutabilirsiniz. ATutor Öğrenme İçerik Yönetim Sisteminin kurulum ve kullanımının eğitimcilerimiz tarafından öğrenilmesi yerinde olacaktır.

ATutor eğitiminde sistemin

-donanım gereksinimleri,

-kurulumu,

-içerik hazırlama,

-öğrencilerin takibi,

-forum oluşturma ve kullanma,

-soru veritabanı oluşturma,

-sınav oluşturma gibi özellikleri uygulamalı olarak anlatılacaktır.

Mümkün olması durumunda eğitim bilgisayar laboratuvarı ortamında uygulamalı olarak verilebilir. En fazla 20 kişilik bir guruba verimli bir şekilde verilecek eğitim 15 dakikalık ara ile birlikte 2 saat sürecektir.

Eğitim özeti aşağıdadır:

Konu: ATutor LCMS Eğitimi

İçerik: ATutor kurulum, konfigürasyon, yönetim, içerik oluşturma, düzenleme, test oluşturma, uygulama, forum kullanımı, öğrenci takibi ve diğer özellikler.

Eğitmenler:

1.Sedat AKLEYEK: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uygulamalı Matematik Enstitüsü Araştırma Görevlisi ve Yüksek Lisans Öğrencisi

2.Levent EMMUNGİL: Başkent Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğretim Görevlisi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Bölümü Doktora Öğrencisi

Süre: 2 saat

Azami katılımcı sayısı: 20

Teknik gereçler: İnternet bağlantısı, projeksiyon cihazı (sunum bilgisayarları yazarlar tarafından getirilecektir).

Mümkün olursa 20 kişilik bilgisayar laboratuvarı.

Anahtar kelimeler : ATutor, LCMS, içerik yönetim sistemi, internet destekli eğitim, açık kaynak

**ULUSAL AÇIK DERS MALZEMELERİ KONSORSİYUMU (UADMK)
ÇALIŞMALARI KONUSUNDA AÇIK OTURUM**

Ali Ekrem ÖZKUL

UADMK : Ulusal Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumu
aeozkul_@_anadolu.edu.tr

Ulusal Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumu (UADMK) 25 Mayıs 2007 tarihinde yapılan ve 45 üniversitenin temsil edildiği Genel Kurul Toplantısında konsorsiyum protokolünün imzalanmasıyla kurulmuş ve Yönetim Kurulu oluşturulmuştur. Bu açık oturumda UADMK Yönetim Kurulunun bugüne kadar ders malzemeleri girişiminin hayata geçirilmesi için yaptığı çalışmaların - açık ders malzemesi bileşenlerinin tanımlanması, web ortamına aktarılması için gerekli yazılım (educommons), telif hakları (Creative Commons); değerlendirilmesi ve bundan sonra izlenecek yolun tartışılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler : açık ders malzemeleri, open course ware, OCW

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ DESTEK OFİSLERİ VE ÜNİVERSİTEDEKİ ROLLERİ

Başak AKTEKE-ÖZTÜRK*, Fatih ARI*, Okan KUBUŞ*,
Tarkan Gürbüz**, Kürşat ÇAĞILTAY**

(*) Öğretim Teknolojileri Destek Ofisi, ODTÜ, ANKARA

(**) Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, ODTÜ, ANKARA
bozturk@metu.edu.tr

Toplumsal dönüşümün önemli unsurlarından biri olan üniversitelerin teknolojiyi öğretimde kullanmada ve geliştirmede öncülük etmesi, toplumların bu teknolojilere adaptasyonu ve bilgi toplumunun oluşturulması için önemlidir. Türkiye’de yüksek öğretimde yeni teknolojilerin kullanımının hala istenildiği düzeyde gerçekleşmediği bilinen bir gerçektir. Bu noktada üniversitelerde kurulacak “öğretim teknolojileri destek ofisleri”, ihtiyaçlara ve sorunlara sistematik çözümler bulunabilmesini sağlayacaktır. Öğretim teknolojileri destek ofisleri, yeni öğretim teknolojilerinin eğitimde yaygın ve doğru olarak kullanılabilmesi için ve öğretim üyelerinin bu teknolojileri kullanabilir hale gelerek pedagojik yetilerini de artırması ile birlikte derslerin etkin hale getirilmesi için gereken desteği verecek birimlerdir. Üniversitelerin ülkedeki eğitim ihtiyaçlarına uygun çözümler geliştirerek dünyada yaşanan gelişmeye katkıda bulunması bu birimlerin yapacağı çalışmalarla daha mümkün olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Teknolojileri Destek Ofisi, Üniversite Eğitimi, Teknoloji Kullanımı

INSTRUCTIONAL TECHNOLOGY SUPPORT OFFICES AND THEIR ROLES IN THE UNIVERSITIES

As a basic institution for the development of the society in terms of the adoption to technology, universities have the leading role to make use of the technology in instruction as well as developing new instructional technology. It is a fact that broad implementation of new technology in education is not an accomplished task yet in higher education of Turkey. At this point, “instructional technology support offices” could propose solutions systematically to the needs and problems faced with the usage and development of technology in education. These offices are units which should be charged with the implementation of new instructional technology in education in a broad and true sense. Moreover, these units should support instructors in technology use to increase their pedagogic skills such that they can prepare more efficient courses than before. Hence, the universities would have been contributing to the development of higher education at world wide scale by the work of these offices in the direction of educational needs.

Keywords: Instructional Technology Support Office, Higher Education, Technology Use

E-TİCARET EĞİTİMİ: İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEK OKULU E-TİCARET DERSİ UYGULAMASI

Şafak YÜKSEL* , Gökhan ERDEMİR ** , Dr.Kadir DABBAGOĞLU***

(*) İstanbul Aydın Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Programı, İstanbul

(**) İstanbul Aydın Üniversitesi, Bilgisayar Teknolojileri ve Programlama Programı, İstanbul

(***) İstanbul Aydın Üniversitesi, Muhasebe Programı, İstanbul

safakyuksel@aydin.edu.tr, gokhanerdemir@aydin.edu.tr, kadirdabbagoglu@anadolubil.edu.tr

Son on yılda teknoloji alanında yaşanan gelişmeler insanların gündelik alışkanlıklarını değiştirecek boyutlara ulaşmıştır. Ortaya çıkan yeni teknolojiler ve ürünler aynı zamanda adaptasyon sorununu da beraberinde getirmiştir. İnternet teknolojisinin ticari amaçlarla kullanılmaya başlanması ve beraberinde getirdiği avantajlar tüketicileri ve üreticileri geleneksel anlamdaki ticari alışkanlıklarını belli ölçülerde değiştirmeye yöneltmiştir. Söz konusu değişime hızlı ayak uydurulabilmesi için akademik anlamda konuyla ilgili eğitim verilmesi bir zaruret halini almıştır. Akademik eğitim veren kuruluşlar konuya ilişkin gerekliliği ve oluşan talebi karşılamak amacıyla e-ticaret (elektronik ticaret) dersleri vermeye başlamıştır. Ancak konunun henüz yeni olması, çok geniş alana hitap etmesi dersin içeriği ve işlenişi açısından bir takım zorlukları beraberinde getirmiştir. Birbirinden farklı bölümlerde okutulan dersle ilgili işlenen konuların küresel anlamda bir standardizasyonundan bahsetmek mümkün değildir. Yapılan bu çalışmada, farklı bölümlerde okutulan e-ticaret dersinin ortak bir çatı altında toplanması amaçlanmaktadır. Çağın ve teknolojinin gereklerine göre yeniden organize edilerek farklı bölümlerdeki farklı ihtiyaçları karşılayabilecek bir müfredat oluşturulması hedeflenmiştir. Oluşturulan bu program çerçevesinde İstanbul Aydın Üniversitesi'nde okutulmakta olan E-Ticaret dersini alan öğrencilerin başarı durumları bölümsel ve genel bazda ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: E-Ticaret, E-Ticaret Eğitimi.

E-COMMERCE EDUCATION: E-COMMERCE COURSE APPLICATION OF ISTANBUL AYDIN UNIVERSITY ANADOLU BİL PROFESSIONAL SCHOOL OF HIGHER EDUCATION

Last decade, technological developments have reached other dimensions which make people change their daily habits. On the other hand, new revealed technologies and products caused adaptation problems. Expanding usage of internet with a purpose of commercial leads customers and producers to change their traditional commercial habituations. It is essential to keep in step with changing structure of commercial and to give educations which are associated with this issue. Academic intuitions began to give lessons to supply demand regarding e-commerce. Nevertheless, this demand caused many difficulties that are why e-commerce issue appeals to much different area and the concept of e-commerce is a new definition. It is impossible to mention that subjects which are related to courses that are taught in different departments have a global standardization. In this study, e-commerce courses teaching in different departments were aimed to bring in same framework. According to necessity of era and technology, it is aimed that a new curriculum should be shaped to meet demands for different departments and needs.

Keywords: E-Commerce, E-Commerce Education.

BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÖĞRENME İSBİRLİĞİ ORTAMINDA ELEKTRONİK PORTFÖY HAZIRLAMA: İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ ADAYLARIYLA YAPILMIŞ BİR VAKA ÇALIŞMASI

Eğitim fakültesi son sınıf öğrencisi ve İngilizce öğretimde malzeme geliştirme dersi alan kırk yedi İngilizce öğretmeni adayı sırasıyla 23 ve 24 kişilik gruplara rasgele bölündü. Bilgi Meydanı (Knowledge Forum) kullanarak her iki grup da İngilizce dersi malzemesi geliştirmeye ilgili üç anlama problemi üzerine bir dönem çalıştılar. 12 haftalık dönem sonunda, katılımcılardan Meydandaki notlar arasından en iyi öğrenci katkılarını içeren bir demet oluşturmaları bir portföy hazırlamaları istendi. Her iki grubun da elektronik portföylerini hazırlamada Bilgi Meydanını kullanmalarına rağmen, sadece bir gruba katkıları seçme ve açıklamalarını yönlendirmek için bir bilgi insası ilkeleri listesi verildi. Portföyler, açıklama ve içerdikleri bilgi insası kanıtları açısından değerlendirildi. Ek olarak, üzerinde çalıştıkları problemlere dair kavramsal anlamalarını ölçmek üzere her iki grup da kısa birer yazı yazdılar. Yazılar kavramsal anlama açısından değerlendirildi. Sonuçlar, gruplar arasında portföy puanlarında anlamlı bir fark göstermesine rağmen, kavramsal anlama puanlarında bir fark ortaya çıkarmadı. Yani, öğrencilere portföy notu seçiminde ilkelerin verilmesi portföylerinin niteliğini etkilemiş oldu.

Anahtar Kelimeler : bilgi insası, elektronik portföy, işbirliği, kavramsal anlama

DEVELOPING ELECTRONIC PORTFOLIOS IN A COMPUTER SUPPORTED COLLABORATIVE LEARNING ENVIRONMENT: A CASE STUDY WITH PRE-SERVICE ELT TEACHERS

Hamdi Erkunt, Gülcan Erçetin, Senem Yıldız. Bogaziçi Üniversitesi.
Hamdi.erkunt@boun.edu.tr, gulcan.ercetin@boun.edu.tr, senem.yildiz@boun.edu.tr

Forty seven college level senior pre-service EFL teachers enrolled in an ELT materials development course were randomly divided into two groups of 23 and 24 respectively. Using Knowledge Forum, both groups worked on three problems of understanding regarding development of ELT course materials for a semester. At the end of the 12 week semester, the participants were asked to prepare electronic portfolios containing their selection of best student contributions to the Forum. Although both groups used Knowledge Forum to develop their electronic portfolios, only one was provided with a set of knowledge building principles for guiding their selection and explanation of contributions. Portfolios were scored for explanation and evidence of knowledge building. Moreover, both groups were given a paper based essay in order to assess their conceptual understanding of the problems they worked on. The essays were evaluated for conceptual understanding. The results indicated that the groups differed significantly in their portfolio scores, but not in their conceptual understanding scores. In other words, providing the students with principles in their selection of portfolio entries had an impact on the quality of portfolios.

Keywords: knowledge building, electronic portfolio, collaboration, conceptual understanding

AÇIK DERS MALZEMELERİ'NİN FAYDALARI, UYGULANMASI SIRASINDA KARŞILAŞILABİLECEK ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ÜZERİNE BİR ÖN ÇALIŞMA

Engin KURŞUN* ve Kürşat ÇAĞILTAY**

(*) Atatürk Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, ERZURUM
(Doktorasını ODTÜ'de yapıyor)

(**) Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü,
ANKARA

ekursun@metu.edu.tr, kursat@metu.edu.tr,

Bu ön çalışmanın amacı Açık Ders Malzemeleri (ADM) projesi için alan yazında bahsedilen belli başlı faydaları, yüksek öğretim kurumlarında uygulanması sırasında karşılaşılabilecek engelleri ve bu engelleri aşabilmek için sunulan çözüm önerilerini ortaya koymaktır. Bu amacın paralelinde, bu çalışmada Türkiye Ulusal Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumu Genel Kurulu'nda üye olan bazı öğretim elamanları ile Açık Ders Malzemeleri'nin Türkiye'deki yüksek öğretim kurumları için faydaları, Türkiye'de bu projenin uygulanma sürecinde ortaya çıkabilecek muhtemel problemleri ve bu projenin geleceği hakkında yapılmış görüşmelerin sonuçlarına da yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Açık Ders Malzemeleri, Açık Ders Malzemeleri'nin Faydaları

A PRELIMINARY STUDY ON BENEFITS OF OPENCOURSEWARE (OCW), BARRIERS AND INCENTIVES FOR IMPLEMENTATION OF THE OCW

This preliminary study aims at reviewing related literature about benefits of OpenCourseWare (OCW), barriers and incentives for implementation of OCW in higher education institution. In line with this aim, this study aims to provide results of interviews, which were conducted about benefits of OCW for Turkish Higher Education, possible barriers/incentives during the implementation of OCW project in Turkey and future of OCW in Turkish higher education, with some instructors who are member of Turkish OpenCourseWare Consortium.

Keywords: OpenCourseWare, Benefits of OpenCourseWare

PROGRAMLAMA EĞİTİMİNDE MOTİVASYON

Hakan Tüzün
Hacettepe Üniversitesi

Motivasyon, öğrenenlerin ders içerisindeki etkinliklere başlayıp devam ettirme istekleri olarak tanımlanabilir. Güncel öğrenme kuramları motivasyonun öğrenme için önemine vurgu yapmaktadır. Bununla birlikte literatür tarandığında programlama eğitiminde öğrencilerin motive edilmesi konusunda yapılan çalışmaların hemen hemen olmaması dikkat çekicidir. Programlama eğitiminde öğrencileri motive eden unsurlar bu çalışmanın içeriğini oluşturmaktadır.

Çalışmada kullanılan veriler Ankara’da bulunan bir devlet üniversitesindeki Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde programlamaya giriş niteliğindeki “Programlama Dilleri I” dersini alan 2. sınıf öğrencilerinden toplanmıştır. Öğrencilere dönem sonunda aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

Bu derste programlamayı öğrenirken karşılaştığın güçlükler, sorunlar, problemler nelerdi?

Bu dersin hangi yönleri senin motivasyonunu yüksek tuttu ve derse devam etmeni sağladı?

Bu dersin hangi yönleri senin motivasyonunu azalttı ve derse devam etmemene neden oldu?

Derse devam ederken not faktörünü gözönünde bulundurdun mu? Neden bulundurdun, ya da neden bulundurmadın?

Bu dersten yüksek notla geçmek senin için önemli miydi?

Bu derste en çok sevdiğin 3 etkinlik ya da şey neydi?

Bu derste en çok sevmediğin 3 etkinlik ya da şey neydi?

Ön analizler göstermektedir ki diğer unsurlar arasında dersin eğlenceli unsurlarla canlı tutulması öğrencileri motive eden unsurların başında gelmektedir. Ek olarak konuların aktarılmasında anlatımın hikayelendirilmesi, ilginç örneklerin kullanılması ve günlük hayattan verilen somut örnekler de motivasyonu sağlayan diğer önemli unsurlardır. Genel olarak öğrenci merkezli aktif öğrenme bileşenlerinin öğrenci motivasyonunu yüksek tuttuğu gözlenmiştir. Not konusunda değişik görüşler olmasına rağmen büyük bir çoğunluk genel olarak sistemin öğrenci notlarına verdiği öneme değinmiştir. Oturumda bu bulgular tartışılıp ek olarak öğrenciler tarafından motivasyonu artırdığı ifade edilen ders içerisindeki örnek etkinlikler katılımcılar ile paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Programlama ve programlama dilleri, Programlama eğitimi, Motivasyon

ÖĞRENCİ LABORATUARLARINDA İNCE İSTEMCİ UYGULAMALARI ve KSÜ ÖRNEĞİ

Adil AKYÜZ, Ali ÇAYLI, Sait ÜSTÜN, Ercan EFE
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Enformatik Bölümü
adilakyuz@ksu.edu.tr; alicayli@ksu.edu.tr; ustun@ksu.edu.tr, eefe@ksu.edu.tr

Sürekli gelişen teknoloji internet üzerinden daha fazla kaynak tüketen yazılım ve içerik türlerinin yaygınlaşması, kullanılan bilgisayarların çok kısa sürede bu tür hizmetlerden faydalanılmasında yetersiz kalmaktadır. Ayrıca internetin yaygınlaşmasıyla beraber virüs, trojen, spam vb. gibi zararlı yazılımlar da kolayca yayılabilmektedir. Bilgisayar laboratuvarlarında da internet üzerinden erişilmesi kolay olan bu tür zararlı yazılımların bilgisayarlara kullanıcılar tarafından bulaştırılması yerleşke ağlarını da tehdit etmektedir. Öte yandan gelişen teknolojiyle beraber sistem kaynaklarının sürekli yenilenmesi gerekmektedir. Bu da sınırlı kaynaklara sahip üniversitelerde yüksek maliyetler getirmektedir. Ayrıca kişisel bilgisayarlardan kurulu laboratuvarların yönetimi ve bakımının düzenli olarak yapılamaması zaman zaman hizmetlerin aksamasına da sebep olmaktadır. Kişisel bilgisayarlar yerine ince istemci bilgisayarlar ve bunlara hizmet veren sunucu veya sunuculardan oluşan laboratuvarların tercih edilmesi yazılım güncellenmesi, bakım ve yönetim açısından önemli kolaylıklar ve avantajlar sağlamaktadır. Bu çalışmada üniversite laboratuvarlarında ince istemci uygulamalarından elde edilen tecrübeler ve kullanımının sağladığı avantajlar Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ndeki uygulamalar göz önüne alınarak anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler : İnce istemci bilgisayar, terminal server, bilgisayar laboratuvarları

İLKÖĞRETİM İKİNCİ AŞAMADA YARATICI DRAMA DESTEKLİ BİLGİSAYAR OKURYAZARLIĞI

Ahmet Çebi
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
cebia@omu.edu.tr

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerinin bundan tam beş yıl önce --2003-2004 öğretim yılı birinci yarısında-- Yaratıcı Drama dersini seçmeleri, bu satırların yazarını o döneme değin üzerinde hiç düşünme gereksinimi bile duymadığı zorlu bir soruyla karşı karşıya bıraktı. Soru şuydu: İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği gibi anabilim dallarından gelip söz konusu dersi seçen öğrencilerin yaratıcı dramayı ileride gerçekleştirecekleri ders etkinliklerinde bir öğretim yöntemi olarak nasıl işe koşacaklarına ilişkin gerekli veriler tamamı da ileride bilgisayar dersi vereceklerin bilgisayarı donanım ve yazılımıyla bir bütün olarak kavratma sürecinde yaratıcı drama yöntemi nasıl işe koşulacaktı, bunun olanağı var mıydı? İşte, ilk bakışta çözümlenemeyen gibi gözükken bu soru, o öğretim yarısından bu yana, "yaratıcı drama destekli bilgisayar öğretimi ve/veya okuryazarlığı" diye adlandırılan düzenlenmeler arası yeni bir araştırma alanının kapısını aralamıştır bize. Bu çalışma, aralanan o kapıdan içeri girerek el yordamıyla orada bulunan ne varsa onları paylaşma denemelerinin ikincisidir.

Beş yıl gibi bir süre boyunca, Yaratıcı Drama dersini seçen OMÜ Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü öğrencileriyle "yaratıcı drama destekli bilgisayar okuryazarlığı" kapsamında kimi ders tasarımları yapıp bunlara dayalı uygulamalar gerçekleştirdik. Uygulamalarımızın çoğu, "tümel bilgisayar okuryazarlığı" evresindeki ilköğretim ikinci aşama öğrencilerine yönelikti. Uygulamalarımızı, "donanımla ilgili olanlar" ve "yazılımla ilgili olanlar" olmak üzere iki başlık altında topladık. Donanımla ilgili uygulamalar, giriş birimleri, çıkış birimleri, iç bellek birimleri, dış bellek birimleri, işlemci... gibi alt başlıklarla; yazılımla ilgili uygulamalar, virüs yazılımları, casus yazılımlar, sözcük işlemciler, sunum yazılımları, çizim yazılımları, hesaplama yazılımları, açık kaynak düzgülü yazılımlar, gizli kapaklı (kapalı düzgülü) yazılımlar, bilgisayar, c yazılım tasarımı dili... gibi alt başlıklarla kendini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: ilköğretim ikinci aşama öğrencisi, bilgisayar okuryazarlığı, soyut işlemler, benlik kimliği, yaratıcı drama

ÜNİVERSİTEYİ KAZANAN ÖĞRENCİLERİN TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİ KULLANABİLME DÜZEYLERİNİN BÖLGESEL ANALİZİ

Ali Haydar DOĞU*

(*) Karadeniz Teknik Üniversitesi , Enformatik Bölümü, 61080, TRABZON
ahdogu@ktu.edu.tr

Bilginin işlenmesi, depolanması, iletimi ve bilgiye ulaşım, enformatik (bilişim) teknolojisi olarak adlandırılmaktadır. Tüm disiplinlerdeki öğrencilerin bu ileri teknoloji alanında okuyamaz olmaları, mezuniyet sonrası iş bulabilmenin en önemli kriteri durumundadır. Bilişimi oluşturan bileşenlerden biri de hiç kuşkusuz Temel Bilgi Teknolojileri eğitimidir. Bu çalışmada; Karadeniz Teknik Üniversitesini kazanan öğrencilerden 2440 öğrenciye anket çalışması yapılmış ve elde edilen sonuçlar değerlendirilerek bölgesel haritalar oluşturulmuştur. Bu haritalar, öğrencilerin geldikleri bölgelerdeki bilgisayar okuryazarlığını, internet kullanımını, kişisel bilgisayarları olup olmadıkları gibi bilgileri içermektedir. Bu sonuçlar ortaöğretim mezunu öğrencilerin düzeylerini göstermekle birlikte üniversitelerdeki Temel Bilgi Teknolojileri eğitimindeki yapılanmalara da ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Temel Bilgi Teknolojileri Eğitimi, Bilgisayar Okuryazarlığı.

THE LOCAL ANALYSIS OF THE LEVEL OF USING BASIC KNOWLEDGE TECHNOLOGIES OF THE STUDENTS ATTEND TO THE UNIVERSITY.

The processing of information, storing, transmission and reaching information is called informatic (data processing). Being reader-writer of the students in all disciplines on this high-technology is the most important criterion after graduation. Certainly, one of the components constitute informatic is the education of basic information technologies. In this study, 2440 student who won KTU were polled and local maps are created by estimating the results which are acquired. These maps are including the information about the computer literacy, internet usage vs. of the regions that the students came from. These results shows the levels of the students graduated from secondary education and moreover they will set light to the developments of basic knowledge Technologies education at the universities.

Keywords: Basic Information Technology Education, Computer Literacy

AVRUPA BİRLİĞİ ÇERÇEVE PROGRAMLARI

Özlem HANGÜN
PORTAKAL TEKNOLOJİ LTD. ŞTİ.
ozlem.hangun@portakalteknoloji.com

Avrupa Birliği(AB) Çerçeve Programları (ÇP), üye ülkelerin çeşitli alanlardaki ulusal politika ve uygulamalarının birbirine yakınlaştırılması amacıyla oluşturulan Topluluk Programları'ndan biridir. Bu programlar, amaçları ve bütçesi ile belli bir dönem için tasarlanan çok yıllık programlardır. Önümüzdeki 6 yılı kapsayan, 2013 yılında sona erecek olan AB 7. ÇP, Lizbon hedeflerine ulaşılması amacıyla şekillendirilmiştir. 2007-2013 yılları arasında uygulanacak olan AB 7. ÇP'nin ana yapısı, "İşbirliği", "Kişiyi Destekleme", "Fikirler" ve "Kapasiteler" olmak üzere dört özel programdan oluşmaktadır. 7. Çerçeve Programı toplam bütçesi 53.2 milyar Avro olup, özel programlara ve alanlara göre bu miktarın dağılımı değişmektedir.

Küçük ve Orta Boy İşletmeler (KOBİ) AB Çerçeve Programları'na katılarak, bilginin, yeteneklerin ve uzmanlığın ortaklaşa kullanılabileceği uluslararası bir konsorsiyum içinde yer alabilme imkanı bulur. Ayrıca konsorsiyumların akademik ortakları ile işbirliği (üniversite-sanayi işbirliği), ileri teknoloji geliştirilmesi, ileri teknolojiye erişim desteği sağlar. KOBİler, yeni pazarlara erişim, teknolojide uluslararası standartların geliştirilmesi , doğru teknolojiyi ve bilgiyi transfer etme imkanı ,kariyer gelişiminin desteklenmesi ,dışa açılma fırsatı ile kendilerini geliştirebilirler.

Bu çalışma AB 7. Çerçeve başvurularını ve bu başvurularda TÜBİTAK desteklerini, açılan çağrılar ve bilgi teknolojileri alanında Avrupa Birliği desteklerini içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programları, TÜBİTAK, Bilgi Teknolojileri, Üniversite-Sanayi İşbirliği.

UZAKTAN EĞİTİM; NE ZAMAN, NASIL?

Volkan Demirkıran*, Gökhan Silahtaroğlu**

(*) Beykent Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

(**) Beykent Üniversitesi, Matematik Bilgisayar Bölümü, İstanbul.

volkandemirkiran@gmail.com, gsilah@beykent.edu.tr

Web'e dayalı bilgisayar destekli uzaktan eğitim, eğitimci ile öğrencilerin farklı mekanlarda zamana bağımlı ve/veya zamandan bağımsız olarak gerçekleştirdikleri eğitimidir. Öğrenciyi merkezde tutan bir eğitim yaklaşımına sahiptir. Bu araştırmada, Web'e dayalı bilgisayar destekli uzaktan eğitimin etkili ve sağlıklı bir şekilde kullanılabilmesi için bazı özellikler gözönüne serilmiştir. Geleneksel yüz yüze eğitim ile karşılaştırması yapılmıştır. Web tabanlı uzaktan eğitimin etkin kullanılması için gerekli olan şartlar belirtilmiştir. Uzaktan eğitimin avantaj ve dezavantajları belirlenerek, uzaktan öğretimin yapılması gereken durumlar değerlendirilmiştir. Bu aşamada, canlı web tabanlı video konferans yöntemi ön plana çıkmış ve bunun uygulanabilmesi için günümüzdeki teknik olanaklar ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Öğretim, Video Konferans, Öğrenim, İnternet.

DISTANCE LEARNING; WHEN, WHERE?

Web based education provides students to study in different places and distances. It also provides synchronous and asynchronous education. The core of a web based education is the student. In this research, many features and clues have been given about how a healthy web based education may be held effectively and then it has been compared with traditional face to face education method and finally the conditions to use a web based education have been discussed. In the last section of the paper, a web based video conference system has been proposed to be used for this purpose, therefore the current technology has been introduced to the reader..

Keywords: Distance Learning, Video Conference, Teaching , İnternet

TAM ÖĞRENME STRATEJİSİNİN ETKİLİLİĞİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Şemseddin Koçak,, Emrah Yenilmez, Sırrı Küçükarslan, Süleyman Dönmez
Çukurova Üniversitesi

kocaks@cu.edu.tr, yenilmez@cu.edu.tr; karslan@cu.edu.tr, selucan@cu.edu.tr

Her öğrencinin her bir üniteyi % 70 veya daha üzerinde öğrenebilmesi esasına dayanan eğitim kuramına Tam Öğrenme-Mastery Learning denilmektedir. Bu çalışmada, eğitim ve öğretim faaliyetlerinde sorun olarak sıklıkla karşılaşılan, öğrencilerin öğrenme eksiklerini ve nedenlerini tespit etmek ve bu yönde yapılabilecek eksiklikleri giderici çalışma seçeneklerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bunun yanında, her ünite sonunda varılan başarıyı belirlemek, yıl sonunda her derste gerçekleşen öğrenme düzeyini tespit etmek, öğrencilerin bireysel özelliklerini ve bu bireysel özelliklerine uygun eğitim yapmayı gerçekleştirmek hedeflenmiştir. Bu çalışma, 2002-2003 eğitim-öğretim yılı birinci yarıyılında, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Bölümü 1. sınıfında okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersini, ilk defa alan 73 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Çalışma, Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersini alan A, B ve C olmak üzere üç şube (grup) üzerinde yapılmıştır. A ve B şubeleri 2'şer kişiden oluşmakta olup deney gruplarını, C şubesi ise 25 kişiden oluşmakta olup kontrol grubunu oluşturmaktadır.

Çalışmada, Öğretim Yılı'nın ilk dersinde, daha önceden güvenilirlik analizi yapılmış olan ($r=0,619759$), 60 soruluk bir test, kontrol (C) ve deney gruplarına (A, B) ön test olarak uygulanmış ve aralarındaki ilişkiye bakılmıştır. Her üç grubun puanları arasında, -istatistiksel açıdan- kayda değer bir farklılık bulunmamıştır. Araştırmada, Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersinde, ders kitabı olarak okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş kitabı, 10 üniteye ayrılmış ve her ünitenin tüm öğeleri taranarak, 25 soruluk çoktan seçmeli; İzleme Testleri hazırlanmıştır. Deney gruplarından A'da, her üniteden sonra İzleme Testi uygulanmış ve bunun yanında önceki ünitelerden yanlış cevaplandırılan ve cevaplandırılmayan (boş bırakılan) sorular öğrencilere tekrar sorulmuştur. Deney gruplarından B'de ise, her üniteden sonra, sadece o üniteye ait İzleme Testi uygulanmış ve o teste ait sorular sorulmuş; önceki ünitelere ait yanlış yapılan ve boş bırakılan sorular, soru olarak, tekrar öğrencinin önüne getirilmemiştir. Fakat, B grubunda da, öğrenciler yanlış yaptıkları ve boş bıraktıkları soruları görebilmişlerdir. Kontrol (C) grubunda ise, öğretim yılı başında uygulanan ön test, bir kez de öğretim yılı sonunda uygulanmış, bunun dışında, kontrol grubunda hiçbir test uygulanmamıştır. Öğretim yılı sonunda, grupların ön ve son test puanları karşılaştırılmış ve kontrol grubu ile deney grupları arasındaki etkililik; tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma sonunda, A ve B gruplarında, her öğrencinin her ünite sonunda öğrenme eksikleri ve yanlışları belirlenmiştir. Deney gruplarından A'da, özellikle, yeni üniteye geçilmeden önce bir önceki üniteye tespit edilen eksik ve yanlışlar üzerinde durulmuş ve giderilmeye çalışılmıştır. B grubunda, öğrencilerden gelen yanlış cevaplanan ve cevaplanmayarak- boş bırakılan sorular üzerinde ayrıca durulmamış, öğrencilere sadece bazı sorular konusunda yol gösterici rehberlik çalışmalarında bulunulmuştur. Ayrıca, her ünite sonunda öğrencilerin ve sınıfın ulaştığı başarı düzeyi tespit edilmiştir. Böylece, yarıyıl sonunda üzerinde çalışılan derse ait gerçekleşen öğrenme düzeyi ile bireysel başarılar belirlenmiştir. Çalışmada, Öğretim Yılı'nın son dersinde, daha önceden güvenilirlik analizi yapılmış olan ($r=0,619759$), 60 soruluk test, bu kez, son test olarak gruplara uygulanmış ve kontrol grubu ile deney grupları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Deney gruplarının kendi puanları (A, B) arasında anlamlı bir farklılık bulunamazken; kontrol grubu ile deney grupları arasındaki farklılığın anlamlı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tam Öğrenme, Bilgisayar Destekli Eğitim

ÖĞRENME YÖNETİM SİSTEMLERİ İÇİN SCORM UYUMLU BAŞVURU MODELİ GELİŞTİRİLMESİ

Nazan Duran

Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı
nkadoglu@ykb.com

Ata Önal

Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği
ata.onal@ege.edu.tr

ÖYS (Öğrenme Yönetim Sistemleri)'lerinde farklı ortamlarda, farklı kurumlarca geliştirilen içeriklerin kullanılması için oluşturulan e-öğrenme standartları, SCORM (Paylaşılabilir İçerik Nesnesi Referans Modeli) olarak adlandırılan tek bir model çatısı altında toplanmaktadır. Bu çalışmada ÖYS'ler için SCORM uyumlu bir başvuru modeli oluşturulacağı için SCORM uyumlu olan Atutor, Dokoos, Moodle, Claroline, Tiny LMS, OLAT ve Ilias isimli ÖYS'ler karşılaştırılmak için seçilmiştir. Karşılaştırma yapılabilmesi için oluşturulan değerlendirme kriterlerinde, kullanım araçları, kullanım nitelikleri, teknik özellikler ve web 2.0 teknolojileri yer almaktadır. Karşılaştırma sonucunda elde edilen bilgiler doğrultusunda da SCORM'un ön gördüğü şekilde bir başvuru modeli oluşturularak, bu modelde web 2.0 teknolojilerinin kullanılması gerektiği önerilmektedir. Bu bağlamda, oluşturulan başvuru modelinin yeni geliştirilecek veya var olan ÖYS'ler için örnek bir model olması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: E-Öğrenme, ÖYS, SCORM

There are problems in taking instructional components developed in one LMS (Learning Management System) to another LMS with a different set of tools or platform. To solve these problems, e-learning standarts are developed. These interrelated technical standarts, specifications are integrated, referenced by a model, named as SCORM (Sharable Content Object Reference Model). In this study, SCORM based Atutor, Dokoos, Moodle, Claroline, Tiny LMS, Olat and Ilias, LMS's are chosen to compare and evaluation model is developed. According to this model, LMS's are evaluated by their tools, qualities, technical properties, web 2.0 technologies. After that, SCORM based reference model is developed and using web 2.0 technologies in this model is suggested and, this model is aimed to be baseline desgin for other LMS's that will be developed in future or for ongoing LMS's.

Keywords : E-Learning, LMS, SCORM

EĞİTSEL İÇERİKLİ WEB SİTELERİNİN STANDARDİZASYON KRİTERLERİNİN BELİRLENMESİ VE UYGULANMASI

Ünal ÇAKIROĞLU*, Yaşar AKKAN **, Ayça ÇEBİ***

(* ,***)Fatih Eğitim Fakültesi, BÖTE Bölümü, TRABZON

(**)Fatih Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, TRABZON

cakiroglu@ktu.edu.tr, akkanyasar61@ktu.edu.tr, aycacebi@hotmail.com

Günümüzde eğitim amaçlı hazırlanmış olan yerli, yabancı bir çok web sitesi mevcuttur. Hazırlanan bu siteler bir takım eksiklikler içerdiğinden zaman zaman bu sitelerden istenen verim alınamamaktadır. Bu tür web sayfaların analiz edilmesinde kullanılan, herhangi bir kurum tarafından geliştirilmiş ve kabul edilmiş standartlar yoktur. Bu durum web sayfalarının hazırlanmasında herkesin kendi fikrine göre bir tasarım geliştirmesine sebep olmuştur. Bu çalışmada eğitsel içerikli web sayfalarının standardizasyonunu belirlemek amacıyla pedagojik, içerik, tasarım, arayüz, teknoloji ve güvenlik başlıkları altında kriterler belirleyerek, bu kriterlere göre bazı eğitsel içerikli web sayfalarını incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda eğitsel içerikli sitelerdeki eksiklikler ortaya çıkarılmış ve belirlenen kriterlerin kullanılabilirliği belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web Tabanlı Öğretim, Web Siteleri Standartları, Eğitsel Siteler

DEFINING STANDARDIZATION CRITERIA ABOUT INSTRUCTIONAL WEB SITES AND ITS APPLICATION

Today, there are many web sites that are prepared for educational purposes in both Turkish and various other languages. Sometimes expected outputs can not be obtained from these sites. There are no standards which are prepared and accepted by a certain organization that can be used to analyze such web sites. As a consequence, everybody has come up with his/her own unique design when preparing their websites. The aim of this study is to define criteria about instructional web sites due to the pedagogical, content, design, interface, technology and security themes. After the investigation, some negative positions are found on instructional sites and usefulness of criteria is examined.

Keywords: Web Based Instruction, Web Site Standarts, Instructional Web Sites

INTERNET ÜZERİNDEN EĞİTİMDE UZAKTAN LABORATUVARLAR

Ayhan İSTANBULLU
Balıkesir Üniversitesi
ayhanistan@yahoo.com

Bu çalışmada internet üzerinden elektronik eğitiminde sanal yerine gerçek ölçüm ve kontrollerin yapıldığı uzaktan laboratuvar deneyimleri incelenecektir. Ayrıca AB LdV Mesleki Eğitim fonunca desteklenmekte olan Avrupa Uzaktan Radyo Laboratuvarının tanıtımı yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: uzaktan laboratuvar, remote lab, AURL, ERRL, radyo lab

WEB İÇERİK MADENCİLİĞİ VE KONU SINIFLANDIRILMASI

Fatih GÜRCAN* , Cemal KÖSE **

(*) Karadeniz Teknik Üniversitesi, Enformatik Bölümü, 61080 TRABZON

(**)Karadeniz Teknik Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, 61080 TRABZON
fgurcan@ktu.edu.tr , ckose@ktu.edu.tr,

İnternet çok büyük bir bilgi deposudur. İnternetteki bu bilgiler büyük olduğu kadar düzensiz ve birbirinden bağımsız oluşturulmuş bilgilerdir. Bu yönüyle web deki bilgiler tamamen, anlamlı ve işe yarayan bilgiler değildir. Bu büyük düzensiz verilerden anlamlı bilgilerin elde edilebilmesi için, günümüze kadar değişik metotlar denenmiştir. Web İçerik Madenciliği, World Wide Web deki bütün dokümanları (metin, resim, ses, görüntü v.s.) inceleyerek, bu dokümanların içerikleri arasındaki ilişki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya çıkaran bir metottur. Böylece birbiriyle gerçek anlamda ilişkili ve aynı konuda olan sayfalar, kendi içinde sınıflandırılabilir. Sayfaların içeriği analiz edilir ve sayfanın temeline inilerek gerçekte sayfanın hangi konuyu içerdiğine bakılır. Bu çalışmada, web ortamları için, Google arama motoru bütünleşik, bir konu sınıflandırma sistemi geliştirilmiştir. Böylece, arama motorunun bulunduğu sayfalar belirlenen yatay ve dikey arama derinliklerine kadar indirilmiş ve belirli ölçütler çerçevesinde analiz edilmişlerdir. Yapılan analiz sonucunda sayfanın gerçekte hangi konu ile ilgili olduğu tahmin edilmiştir. Yapılan bu tahminlerin, web ortamında, kullanıcıların aradığı bilgilere daha kestirme ulaşmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Web İçerik Madenciliği, Arama Sonuç Madenciliği, Bilgi çıkartımı, Konu sınıflandırma, Metinsel veri madenciliği.

WEB CONTENT MINING AND SUBJECT CLASSIFICATION

Internet is an enormous information resource. The vast amount information on the internet is unsystematic and independent from each other as well. This information is not meaningful and usable in this respect. Different methods have been improved to obtain meaningful information from this disordered data accumulation. Web content mining is a method that discovers similarities and differences between those documents such as text, picture, video etc by analyzing them. In this manner, documents and pages which are truly related and about the same subject can be classified. The contents of pages are analyzed and the real content of the pages are observed. In this study, the pages are analyzed by taking account certain criteria, and as a result of this analysis which subject the pages are really related is tried to be determined. We think that these guesses could be helpful for users to reach direct results in search.

Keywords: Web Content Mining, Search Result Mining, Information extraction, Subject Classification, Textual data mining.

ÇOK BOYUTLU VERİ GÖRSELLEŞTİRME TEKNİKLERİ

T.Tugay BİLGİN* , A. Yılmaz ÇAMURCU **

(*) Maltepe Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL

(**) Marmara Üniversitesi, Bilgisayar ve Kontrol Eğitimi Bölümü, İSTANBUL

ttbilgin@maltepe.edu.tr, camurcu@marmara.edu.tr

Bu çalışmada, veri madenciliğinde güncel araştırma alanlarından biri olan çok boyutlu veritabanları ve bunların görselleştirilmesinde kullanılan görselleştirme teknikleri incelenmiş ve bu alanda çalışmalar gerçekleştiren araştırma grupları ve bunların geliştirdikleri yeni yöntemler ve teknikler irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Veri madenciliği, Veritabanı, Görselleştirme.

HIGH DIMENSIONAL DATA VISUALIZATION TECHNIQUES

In this paper, high dimensional databases and high dimensional data visualization techniques which are current research areas on data mining are examined. Data visualization research groups and new techniques and methods on high dimensional visualization are briefly explained.

Keywords: Data mining, Databases, Visualization.

VERİ MADENCİLİĞİ TEKNOLOJİSİNİ KULLANARAK FİYAT DEĞİŞİMLERİNDE PARALELLİK GÖSTEREN HİSSE SENETLERİNİN BULUNMASI VE RİSK AZALTILMASI

Hüseyin Aktürk* ve Serdar Korukoğlu**

(*) Ege Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR

(**) Ege Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR
huseyinakturk@gmail.com, serdar.korukoglu@ege.edu.tr

Hayatımızın her alanında veriler gittikçe artmaktadır. Veriler arttıkça sahip olduğumuz verilerin ne anlama geldiğini ortaya çıkarmak gittikçe zorlaşmaktadır. Bunun sonucunda ise, ister istemez birçok önemli çıkarsamalar gözden kaçmaktadır. Data, bilgi ve knowledge(çıkarsama) farklı birer olgudur. Knowledge herkes için farklı olabilir. İşte veriler üzerinde veri madenciliği teknolojisi uygulanarak, knowledge seviyesine yakın bir takım çıkarsamalar bulabilir, ilginç sonuçlar ortaya çıkartabiliriz. Borsa verileri üzerinde de veri madenciliği teknolojisi uygulanarak ilginç sonuçlar ortaya çıkartılabilir. Bu makalede birbirine fiyat değişimleri bakımından benzerlik gösteren hisse senetlerinin bulunması ile ilgili bir konuya değinilecektir. Bu sayede borsa üzerinden para kazanmak isteyen kişiler benzer hisse senetleri sayesinde mevcut riski azaltabilme şansını yakalayabilecektir.

Anahtar Kelimeler : IMKB, Veri Madenciliği, Borsa, Hisse Senetleri, Kural Tabanlı Veri Madenciliği Analizi

FINDING THE PRICE CHANGING PARALLESIM OF STOCK EXCHANGES USING DATA MINING TECHNOLOGY AND DECREASING RISK

Data is growing on every stage in our life. While data is growing, it is diffucult to understand the meaning of data that we have. As a result of this, we are missing a lot of inference although we don't want to miss these inference. As known, data, information and knowledge are different facts. Knowledge can be different for everybody. So, it is possible to find some inference that is near to knowledge level and it is possible to find interesting results applying data mining technology on our data. And we can find interesting results on stock exchanges data using data mining technology. In this essay, a subject will be explained that is deal with finding the price changing parallesim of stock exchanges. So, the people that want to earn money with stock exchanges can have a chance to decrease current risk.

Keywords : IMKB, Data Mining, Stock Market, Stock Exchanges, Rule Based Data Mining Analyses

FİNANS VE HİZMET SEKTÖRÜ MÜŞTERİ ADRES VERİLERİNİN KALİTESİNİN ARTTIRILMASI İÇİN BİR MODEL

Orhan Gökçöl

Bahçeşehir Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi

Günümüz iş dünyasında birbirinden tamamen farklı olan pek çok alanda (CRM, ERP, e-ticaret, Müşteri Destek Sistemleri vb.) müşteri adres bilgileri kullanılmakta ve bu verinin eksiksiz/hatasız olması çok önemli bir hale gelmektedir. Kötü veri kalitesi her yıl firmalara çok pahalıya mal olmaktadır. Hatalı veri tedarik zincirinin kırılmasına, kötü iş kararlarına ve zayıf müşteri ilişkilerine neden olmaktadır. Eğer bilgidan bir fayda sağlamak amaçlanıyorsa, veri bir firmanın yönetmesi gereken en önemli varlığı haline gelmektedir. Veri kalitesini yüksek tutmak için altyapı sağlamak hızlı bir şekilde maliyetlerin düşürülmesi, daha iyi müşteri ilişkileri ve iyi çalışan bir tedarik zinciri gibi önemli kazançlar elde edilebilmektedir. İş gelişimi için gerekli olan yüksek veri kalitesi seviyesini sağlamak, tek seferlik bir çalışmanın ötesindedir. Doğru, tutarlı ve geçerli verinin yeni ve varolan sistemlere aktarıldığından emin olmanın tek yolu, devamlı bir veri kalitesi yönetimidir. Kalitesi yüksek bir veri; - Satış bölümlerinin doğru müşteriye, doğru ürünü, doğru zamanda satarak gelirin arttırılmasına,

- Pazarlama bölümlerinin, pazarlama ve reklam kampanyalarında müşteri olması en olası grupları hedefleyerek yatırımın geri dönüşünün hızlandırılmasına,
- Ürün stratejisi bölümlerinin, müşteri davranışını daha iyi anlayarak en çok talep edilecek ürünlere ağırlık verilmesine,
- Müşteri hizmetleri bölümlerinin, müşterilerin hayat boyu değerini göz önünde bulundurarak, her müşteriye uygulanacak hizmet seviyesinin belirlenmesine,
- Karar destek/analiz bölümlerinin, günlük analiz işlemlerini iş kullanıcılarına aktararak, kendi vakitlerini getirisi daha yüksek özel projelerde kullanılmasına yardımcı olacaktır.

Sektör analist firması Gartner'a göre iş zekası ve CRM uygulamalarının %50'ye yakını veri kalitesine özen gösterilmemesi sonucu tamamen başarısızlığa uğramadığı durumlarda bile az kabul görme ve kullanılma sorunları yaşamaktadır. Öte yandan, ülkemizdeki uygulamalarda, bankacılık müşteri adres verilerinin kalitesinin iyi olmaması, %3'lere varan oranda istenilen kişilere erişilememesini de beraberinde getirmektedir. Kötü veri kalitesinin etkileri sanıldandan da daha geniş bir alanda hissedilmektedir. Veri kalitesi sorunlarının ortadan kaldırılması için çaba harcanmazsa, yöneticilerin veri ambarı ve içinde tutulan güveni azalacağından, bu yatırımların az kullanılması ve beklentilerin boşa çıkması kaçınılmaz olmaktadır. Bu sunum kapsamında, yapısal olmayan bir şekilde verilen herhangi bir adres verisinin öncelikle yapısal hale getirilmesi ve eksik/yanlış olması muhtemel bilgilerin tamamlanmasını sağlayacak bir algoritma geliştirilmesi tartışılacaktır.

Böylece, adres verilerinin kalitesi arttırılacak ve müşteri bilgilerinin doğruluğunu esas alan yan uygulamaların performansları artmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler : veri kalitesi, veri temizliği, adres temizleme veri madenciliği

ODTÜ KÜTÜPHANESİ YENİ WEB SAYFASININ TASARIMI VE KULLANILABİLİRLİK ÇALIŞMASI

Mustafa DALCI *, Özge ALÇAM*, Yasemin Oran SAATÇIOĞLU*, Feride ERDAL*
* Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, ANKARA
mdalci@metu.edu.tr, ozge@metu.edu.tr, yasemins@metu.edu.tr, ferdal@metu.edu.tr

ODTÜ Kütüphane web sayfası, yerleşke içi ve dışından yoğun bir kullanıma sahip, çevrimiçi işlemlerin sıklıkla yapıldığı ve kısa sürede doğru bilgiye erişimin önemli olduğu bir servistir. Bu nedenle bu çalışmada ODTÜ Kütüphanesi eski web sayfasının eksik yönleri tespit edilerek yeniden tasarlanması ve yeni tasarımın Kütüphane web sayfasının hedef kitlesi göz önünde bulundurularak seçilmiş 8 kullanıcıya verilen görevler ile kullanılabilirlik testi yapılarak kullanıcılar tarafından daha kolay, etkin ve verimli kullanılması için yapılan düzenlemeler anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web site Tasarım, Kullanılabilirlik, insan bilgisayar etkileşimi, kütüphane web sayfaları.

NEW METU LIBRARY WEB SITE DESIGN AND USABILITY STUDY

Keywords: Website design, Usability, Human computer interaction, Library web site

E-ARŞİV

Nizamettin Oğuz

noguz_@_basbakanlik.gov.tr

Ülkemizde bulunan tarihi ve modern arşivlerin, günümüz bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak çok daha geniş kitlelere hızlı ve sağlıklı olarak hizmete sunulması çalışmalarını uzun zamandır devam ettirmektedir.

AB kriterleri, Bilgi edinme Hakkı Kanununun yürürlüğe girmesi, elektronik imza kanunu ile bunun sonucu e-belgenin kullanılabilir olması gibi etkenler e-arşiv'e olan ihtiyacı artırmıştır. Bunun sonucu birçok arşiv kurumu veya kamu kurumu arşivlerini kolay erişilebilir hale getirmek için olağanüstü çabalar sarf etmekte. Devlet Arşivleri genel Müdürlüğünün arşiv portalı üzerinden tüm arşivlere erişim mümkün hale getirilerek bu arşivlere ihtiyacı olanların çalışmaları kolaylaştırılarak araştırmaları hızlandırılabilir ve bilimsel çalışmaların daha kısa sürede tamamlanmasına imkân verilebilecek.

Avrupa ve diğer ülkeler arşivlerinde de uzun zamandır arşiv çalışmaları devam etmekte ve başarılı bir şekilde kullanılmaktadır.

Ülkemizden bu çalışmalara örnek olarak başta Devlet Arşivleri genel Müdürlüğü olmak üzere, Vakıflar Genel Müdürlüğü Tarihi Arşivi, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi, Millî Savunma Bakanlığı Arşivi, Genelkurmay Başkanlığı ATASE, Emniyet Genel Müdürlüğü, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir, Bursa gibi kentler başta olmak üzere oluşturulan kent arşivleri örnek olarak verilebilir. Bu arşivlerden bir kısmında çalışmalar ya yeni başlamış ya da son aşamaya gelmiş durumda.

Dünyada benzer örnekleri bulunan bu çalışmalarda ülkemizde arşiv çalışmalarının öncülüğünü yapan tüm arşivlerimizde ve Devlet Arşivleri genel Müdürlüğünde devam eden çalışmalar ile bu güne kadar gerçekleştirilenler hakkında katılımcılara bilgi aktarılacak.

Anahtar Kelimeler : Arşiv, e-arşiv,

ODTÜ KÜTÜPHANESİ YENİ WEB SAYFASININ TASARIMI VE KULLANILABİLİRLİK ÇALIŞMASI

Mustafa DALCI *, Özge ALÇAM*, Yasemin Oran SAATÇIOĞLU*, Feride ERDAL*
* Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, ANKARA
mdalci@metu.edu.tr, ozge@metu.edu.tr, yasemins@metu.edu.tr, ferdal@metu.edu.tr

ODTÜ Kütüphane web sayfası, yerleşke içi ve dışından yoğun bir kullanıma sahip, çevrimiçi işlemlerin sıklıkla yapıldığı ve kısa sürede doğru bilgiye erişimin önemli olduğu bir servistir. Bu nedenle bu çalışmada ODTÜ Kütüphanesi eski web sayfasının eksik yönleri tespit edilerek yeniden tasarlanması ve yeni tasarımın Kütüphane web sayfasının hedef kitlesi göz önünde bulundurularak seçilmiş 8 kullanıcıya verilen görevler ile kullanılabilirlik testi yapılarak kullanıcılar tarafından daha kolay, etkin ve verimli kullanılması için yapılan düzenlemeler anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web site Tasarım, Kullanılabilirlik, insan bilgisayar etkileşimi, kütüphane web sayfaları,

HAFTALIK DERS VE SINAV TAKİP SİSTEMİ

Anıl UĞUR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
anilugur@gmail.com

Cumali YAŞAR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
cyasar@comu.edu.tr

Üniversitemizde öğretim elemanları kendi birimlerinde veya değişik birimlerde ders vermek için görevlendirilmektedirler. Görevlendirilmeleri ve verdikleri dersin bilgi otomasyonu içinde Ek ders yükleri, Bölüm ders programları, Öğretim elemanı ders programları, sınıfın kapı programlarını internet tabanlı yönetimin hizmetine sunan bir yazılımdır. Yazılım yönetimin hangi fakülte de hangi bölümde sınıfta hangi ders hangi öğretim elemanı tarafından verilmektedir. Sınıfların ders programları, Öğretim elemanlarının hazırlayacağı Ek Ders Bildirim Forumları, tahakkuk servisinin hazırlayacağı ek ders onay forumları internet tabanlı olarak yapılacaktır. Ara sınav ve Yılsonu sınav programları internet tabanlı olarak öğretim elemanlarına ve öğrencilere sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler : yönetim, Bilişim, Ders, Veritabanı, Kayıt

RFID TEKNOLOJİSİ İLE OTOMASYON BİR UYGULAMA OLARAK:E-SINAV

Zeydin PALA,
Yüzüncü Yıl Üniversitesi
zpala@hotmail.com

By this work, a solution has been provided for the e-exam system of an educational foundation. As for materials used; the RFID readers that are the main components of this technology, RFID labels, laptops and a software have been utilized. The objectives of the software are the automatic operation, control and reporting of e-exam classrooms. By the RFID readers and labels utilized on the hardware part, the check-in and check-outs of the exam rooms were controlled. Thus, as an alternative to the traditional exam systems, an online-operable-controllable-and-reportable e-exam application was developed. During the operation of the application, necessary precautions have been taken by the software to prevent students from entering and looking for a space in exam rooms in case of a rooms being in full capacity and also prevent time loss. Since all the processes will be held through internet, assessments will take a very short time. Especially assessment of classes with nearly full capacity will gain a lot from this system. There will be an exam system of justice and without objections from students. With this system, more questions could be asked on a single topic, and a more in depth teaching and learning of subjects will be possible. Students will be able to learn about their exam results through internet and keep on studying in no time. With the central management system, exam results could be exposed to various statistics and assessed accordingly. The check-in and check-outs of students will be easily performed with the RFID-reader-enabled doors.

Anahtar kelimeler : RFID, Automation, e-Exam, e-Check-in

**WEB SERVİS TABANLI GELİTİRİLEN MOBİL UYGULAMALAR:
ODTÜ MOBİL ÖĞRENCİLER BİLGİ SİSTEMİ (MOİBS)**

Hale ALTINOVA, Yasemin YALÇIN, ve Serdar ARSLAN
Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, ANKARA
altinova@metu.edu.tr, yaseminy@metu.edu.tr, aserdar@metu.edu.tr

Günümüzün popüler teknolojilerinden olan web servisler, mobil teknolojilerle birlikte üniversite uygulamalarında da etkin bir şekilde kullanılabilir. Bu çalışmada, ODTÜ bünyesinde geliştirilen Web Servis tabanlı bir uygulama olan Mobil Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi hakkında bilgi verilecektir. Web Servis teknolojisinin teknik alt yapısı ve mobil teknolojilerle entegrasyonu öğrenci bilgi sistemi kapsamında sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Web Servis, Mobil Uygulamalar, Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi

WEB SERVICE BASED MOBILE APPLICATIONS: METU MOİBS

Recently, web services which are one of the most popular technologies can be used with mobile technologies within university applications. In this work, a web service-based application Mobile Student Affairs Information System (MOİBS) which has been developed for METU is presented. In this paper, basically web services technologies and integration with mobile technologies will be presented for student information system context.

Keywords: Web Service, Mobile Applications, Student Affairs Information System

ÜNİVERSİTELERDE GÖRME ENGELLİ ÖĞRENCİLER İÇİN BİLİŞİM

Bülent Gürsel EMİROĞLU*

(*) Başkent Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, ANKARA
emiroglu@baskent.edu.tr

Bilgisayar teknolojileri ve İnternet, günümüz insanının, bilgi ve iletişim ihtiyaçlarına, daha kolay, daha hızlı ve daha ekonomik çözümler bulabilmesini sağlamaktadır. Bu imkanlardan, görme engelli kişilerin de yararlanabilmesi için, verilen hizmetlerde bazı düzenlemeler yapılması gerekmektedir. Böylece elektronik ortamdaki bilgi, erişim özgürlüğü, özgüven ve iş yapabilirlik kapıları görme engelli kişiler için de açılacaktır. Bu çalışmada, görme engelli bireyler için bilgisayar erişimi ve bilişim çalışmaları konusunda varolan imkanlar ve yürütülen çalışmalardan kesitler sunulmakta, Türkiye ve Dünyadan örnekler verilerek durum hakkında yorum ve öneriler getirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görme Engelliler ve Bilgisayar, Engelliler için Teknoloji, Görme Engelliler için Bilişim

INFORMATICS FOR THE VISUALLY DISABLED STUDENTS AT THE UNIVERSITIES

Computer technologies and the İnternet provide rapid and economical solutions for the information and communication needs of the today's people. To provide those benefits also to the visually disabled people, some changes and settings are kindly required. Thus, information in electronic environment, access freedom, self-confidence and business abilities will also be benefited by the visually disabled people. In this study, existing facilities and studies in the computer access and informatics for the visually disabled people are presented and samples about the situation and cases form Turkey and the world are given together with the comments and suggestions.

Keywords: Visually Disabled and Computers, Technology for Disabled, Informatics for Visually Disabled

GÖRME ENGELLİ KULLANICILARA YÖNELİK BİLİŞİM ÇÖZÜMLERİ

Ulaş CANATALI* , Selçuk HAN AYDIN, * ve Özge ALAÇAM*

(*) Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, ANKARA
canatali@metu.edu.tr, saydin@metu.edu.tr, ozge@metu.edu.tr

Gelişen bilişim dünyasında, görme engelli kullanıcıların ihtiyaçlarına yönelik olarak değişik çözümler sunulmaktadır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi olarak, görme engelli kullanıcılar için JAWS (ekran okuma) yazılımı ve Index 4x4PRO marka/modelindeki özel amaçlı tasarlanmış kabartma yazıcısı servislerini sunmaya başladık. Yazılım ve yazıcının kullanım sıklığı, görme engelli kullanıcılar tarafından uzun zamandan beri beklenen isteğin gerçekleştiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Görme engelliler, ekran okuyucu, kabartma yazıcı

MELEZ BİR ENİYİLEME YÖNTEMİ İLE ROTA PLANLAMA

Barış ÖZKAN * , Utku CEVRE * , Yrd. Doç. Dr. Aybars UĞUR *

(*) Ege Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR

barisozkan@mail.ege.edu.tr , utkucevre@mail.ege.edu.tr , aybars.ugur@ege.edu.tr

Rota planlama, aralarındaki uzaklıklar belirli olan şehirlerden geçen en uygun maliyetli güzergahı bulmayı amaçlayan bir problem türüdür. Yoğun olarak üzerinde çalışılan bir rota planlama problemi de Gezin Satıcı Problemi'dir. Gezin Satıcı Problemi (GSP), verilen belirli sayıda şehrin tümünü en az maliyetle dolaşmayı sağlayan turu belirlemeyi hedefleyen bir kombinasyonel eniyileme problemidir. Çözümü için birçok alanda kullanılmakta olan çok sayıda sezgisel algoritma geliştirilmiştir. Çalışmamızda, rota planlama için GSP üzerinde, Genetik Algoritmaları yerel arama sezgileri ile birleştiren melez bir çözüm geliştirilmiş ve Java ortamında gerçekleştirilmiştir. Uygulama örneği olarak, Türkiye'nin 81 ilini karayolu bağlantısı ile dolaşan en kısa güzergah bulunmuştur. Yöntemimiz ayrıca TSPLIB içerisindeki değişik veri setleriyle test edilmiş ve sonuçlar sunulmuştur. Son olarak geliştirdiğimiz esnek ve etkileşimli programın araştırmacılar ve diğer kullanıcılar açısından yararları kısaca belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rota Planlama, Gezin Satıcı Problemi, Genetik Algoritmalar, Yerel Arama Sezgileri, Eniyileme

ROUTE PLANNING WITH A HYBRID OPTIMIZATION TECHNIQUE

Route planning is a type of problem which aims to find the optimal tour for cities between which the distances are known. One of the extensively studied route planning problems is Traveling Salesman Problem. Traveling Salesman Problem (TSP) is a combinatorial optimization problem which aims to find the optimal total routing cost for a given collection of cities. A variety of local heuristics are available for solving TSP. In this study a solution method for route planning on TSP is developed using genetic algorithms with local search heuristics and implemented in Java platform. The shortest tour that traverses the 81 cities of Turkey which are connected through highways was specified as a case study. Our method is also tested with numerous benchmark problems from TSPLIB and results presented. As a result the advantages of this flexible and interactive program for researchers and other users are briefly discussed.

Keywords: Route Planning, Traveling Salesman Problem, Genetic Algorithms, Local Search Heuristics, Optimization

ORTA ÖLÇEKLİ TRAFİK AĞLARININ GELİŞTİRİLEN BİR YAZILIM İLE SÜMÜLASYONU VE ANALİZİ

Ercüment YILMAZ* ve Cemal KÖSE**

(*) Karadeniz Teknik Üniversitesi Enformatik Bölümü, TRABZON

(**) Karadeniz Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, TRABZON

ercument@ktu.edu.tr, ckose@ktu.edu.tr

Bu çalışmada karayollarındaki trafik akışını modelleyerek bu modelin bilgisayar ortamında simülasyonunu gerçekleştiren bir yazılımın üretilmesi hedeflenmiştir. Trafik sistemlerindeki araç akışlarını iyileştirmek amacı ile değişik trafik mühendisliği çözüm teknikleri geliştirilmiştir. Geliştirilen tekniklerin trafik simülasyon yazılımları aracılığı ile test edilebilmesi sayesinde zaman, maliyet ve iş gücü kaybı olmaksızın simülasyon yazılımınca uygulanabilirliği kabul edilmiş çözümler mevcut trafik şebekeleri üzerine uygulanabilmektedir.

Geliştirdiğimiz yazılımda simülasyonlar için kullanılan çözüm üretim yöntemlerinden mikroskobik ya da diğer adıyla ayrık-sürekli yaklaşım esas alınmıştır. Çalışmada, simülasyonda hedef olarak orta ölçekli trafik şebekeleri modellenmiş ve verilen farklı test ve sinyalizasyon parametreleri yardımı ile simülasyondan elde edilen sonuçların karşılaştırılması sağlanmıştır. Bu sonuçların karşılaştırılması sayesinde orta ölçekli trafik şebekeleri için trafik sıkışmalarını önleyecek uygun çözümlerin bulunması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Trafik Simülasyonu, Mikroskobik Simülasyon Yaklaşımı, Sinyalizasyon

SIMULATION AND ANALYSIS OF MEDIUM GRADE TRAFFIC NETWORKS WITH A DEVELOPED COMPUTER SOFTWARE

In this study, modeling of highway traffic flow and developing software which performs simulation of this model on a computer system are aimed. To test traffic engineering solutions which aim to improve vehicle flows on traffic systems, traffic simulation software is implemented. This software enables to measure applicability of the solutions that can be applied on recent traffic network without waste of time, financial and labor force loss.

Software we developed is based on one of the traffic problem solving methods that is microscopic approach or with another name discrete-continuous approach. Finally, a medium grade traffic network is modeled as simulation target and some results are obtained by using different test and signaling parameters. For the medium grade traffic networks, these results are compared to discover acceptability of solutions on traffic congestions.

Keywords: Traffic Simulation, Microscopic Simulation Approach, Signalling

KALİTE FONKSİYON YAYILIMI İÇİN YENİ BİR YAKLAŞIM: BİR UYGULAMA

Elif KILIÇ DELİCE* , Zülal GÜNGÖR**

(*) Atatürk Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, ERZURUM

(**)Gazi Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, ANKARA

elifkilic@gazi.edu.tr, zulalg@gazi.edu.tr

Kalite Fonksiyon Yayılımı, yeni ürün tasarımında ya da var olan bir ürünün iyileştirilmesinde kullanılan, müşteri istek ve gereksinimlerinin ürüne doğru yansıtılmasını sağlayan bir kalite geliştirme yöntemidir. Bugüne kadar yapılan Kalite Fonksiyon Yayılımı çalışmalarının çoğunda hesaplama yapılırken; teknik gereksinimlerin ve müşteri isteklerinin kendi aralarındaki korelasyonları birlikte dikkate alınmamıştır. Bu korelasyonların birlikte dikkate alındığı çalışmalarda ise daha karmaşık yaklaşımlar kullanılmıştır. Yapılan çalışmada; diğer çalışmalardan farklı olarak daha basit bir yaklaşım ele alınmıştır. Böylece hem teknik gereksinimlerin hem de müşteri isteklerinin kendi aralarındaki korelasyonları dikkate alınırken; teknik gereksinimlerin önem dereceleri daha etkin bir şekilde hesaplanabilmektedir.

Anahtar kelimeler: Kalite fonksiyon yayılımı, Ürün Tasarımı, Korelasyon, Dijital fotoğraf makinesi,

A NEW APPROACH FOR QUALITY FUNCTION DEPLOYMENT: AN APPLICATION

Quality Function Deployment is a quality development method which is used for new product design or improvement of existing product and at the same time Quality Function Deployment provides reflecting customer's needs and requirements on product. Until now many Quality Function Deployment applications are based on calculation in which correlation for technical requirements and customer's needs are not considered together. For the ones which considers the correlation, more complex approaches are used. In this study unlike other application one more simplistic approach is used so both correlation for technical requirements and customer's needs are considered.

Keywords: Quality Function Deployment, Product Design, Correlation, Digital Camera

MÜŞTERİ İSTEKLERİNİN SINIFLANDIRILMASINDA KANO MODEL UYGULAMASI

Elif KILIÇ DELİCE* , Zülal GÜNGÖR**

(*) Atatürk Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, ERZURUM

(**)Gazi Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, ANKARA

elifkilic@gazi.edu.tr, zulalg@gazi.edu.tr

Günümüz pazarlarında başarılı olabilmek için müşteri isteklerinin daha iyi anlaşılması ve tatmin edilmesi gerekir. Bu doğrultuda kullanılan tekniklerden biri Kalite Fonksiyon Yayılımı tekniğidir. Kalite Fonksiyon Yayılımı uygulamalarında müşteri isteklerinin anlaşılmasında kullanılan yaklaşımlardan biri ise Kano modelidir. Bu model işletmelerin müşteri beklentilerini karşılayabilme derecesi ile tüketici tatmini arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarır. Yapılan çalışmada Kano modeli ile ilgili bilgi verilip, bir uygulama çalışması yapılmıştır. Genellikle Kalite Fonksiyon Yayılımı uygulamalarında ve Türkiye de yapılan çalışmalarda bu modelin kullanılmaması yapılan çalışmanın önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalite fonksiyon yayılımı, Kano Model, Müşteri İstekleri, Sınıflandırma

AN APPLICATION FOR CLASSIFICATION OF CUSTOMER NEEDS WITH KANO MODEL

To be successful in today's market it is necessary to understand and their satisfy customer's needs better. For this aim many techniques are used and Quality Function Deployment is one of them. In application of Quality Function Deployment, Kano model is one of the approaches that is used to understand customer's needs. This model reveals the relationship between company's response capability of customer's needs and customer's satisfaction. In this study both Kano model is introduced and an application is made. This study has importance because of Kano model is not generally used in Quality Function Deployment applications, especially researches in Turkey.

Keywords: Quality Function Deployment, Kano Model, Customer Needs, Classification

ULAKNET BALKÜPÜ AĞ SALDIRI TESPİT SİSTEMİ

Onur BEKTAŞ
TUBİTAK-ULAKBİM
onur_@_ulakbim.gov.tr

Murat Soysal
TUBİTAK-ULAKBİM
msoysal_@_ulakbim.gov.tr

ULAKNET üzerinde ki uçlara ULAKNET dışından yapılan saldırıların, ULAKNET içinde uçların birbirlerin yaptıkları saldırıların kurulan balküpü ağı yardımı ile tespit edilmesi. Saldırı istatistiklerinin saldırı yapan IP adresi,saldırı yapan uç, saldırı yapan ülke,saldırı yapılan port numaralı gibi kıstaslara göre sınıflandırılarak grafiksel ortamda sunulması.

Keywords: Balküpü, honeywall , Ağ saldırı tespit sistemleri, NIDS, ULAKNET

ULAK-CSIRT 2007 DEĞERLENDİRMESİ VE 2008 PLANLAMASI

Murat Soysal
TÜBİTAK ULAKBİM
Country: Türkiye
msoysal_@_ulakbim.gov.tr

Ulak-CSIRT çalışma gruplarının 2007 yılında gösterdiği faaliyetler sonrası ortaya çıkan öneri metinleri ve yıl içerisinde oluşturulan belgeler üniversite BIDB çalışanları ile paylaşılacaktır. Ayrıca üniversitelerden bu grupların çalışmalarına ait geri dönüşler toplanacak, yeni faaliye konu ve alanları üzerinde değerlendirmeler yapılacaktır...

Aahtar Kelimler: Ulak-CSIRT, PC Yönlendirici, Balküpu, Web güvenliği, 5651, üniversite ağları, UlakNET

KABLOLU VE KABLOSUZ AĞLARDA AĞ ERİŞİM KONTROLÜ: 802.1X VE EDUROAM UYGULAMASI

Gökhan ERYOL
Org: TÜBİTAK ULAKBİM
Country: TÜRKİYE
Email: eryl_@_ulakbim.gov.tr

Üniversite ve kurum yerleşkelerinde, yetkilendirmesiz kablosuz ağ erişim noktaları ve toplantı salonu, sınıflar gibi yerlerde bulunan fiziksel koruması bulunmayan ethernet portları, yerleşke ağına taşınabilir istemcisi olan herkesin bağlanabileceği bir güvenlik açığı oluşturmaktadır. Yerleşke ağ sınırında bulunan firewall, ids gibi yapıların çözümsüz kaldığı bu durum, virüs, trojan dağıtımı, servis dışı bırakma saldırıları (DoS) gibi ağ ihlallerinin yapılabilmesine olanak sağladığı gibi, 5651 sayılı kanun gereği ağ yöneticilerinin yapmakla yükümlü olduğu "ağa erişim bilgisinin tutulması" görevini ihlal etmektedir. Bu çalışmada bir kurumun kablolu ve kablosuz ağına erişim kontrolünün, minimum maliyet ve esneklikle açık kaynak kodlu yazılımlarla nasıl yapılabileceği anlatılacaktır. Kurulacak olan yapıda, kullanıcıların ağa bağlanmak için kullanıcı adı - şifre girmelerini gerektiren, bilgilerin şifrelenmiş bir tünel içerisinden aktarılarak üçüncü kişilerce görülememesini sağlayan, IEEE 802.1x standartlarında EAP-TTLS tercih edilmiş ve yetkilendirme sunucusu olarak FreeRadius seçilmiştir. Kullanıcı adı şifre ikilileri, kurumun mevcut yapısında (LDAP vb) bulundurulabildiği gibi, ağ erişimi için ayrı bir kullanıcı adı - şifre mimarisi de kullanılabilir olup, tüm bu yapı, kurumun şartları sağlaması halinde eduroam Türkiye servisine dahil edilebilecektir.

Keywords : network access control, ağ erişim kontrolü, 802.1x, eap, freeradius, eduroam, 5651 sayılı kanun

ULAKNET TRAFİK ANALİZİ SONUÇLARI

Murat Soysal
Org: TÜBİTAK ULAKBİM
Country: Türkiye
Email: msoysal_@_ulakbim.gov.tr

ULAKNET Global Internet ve Avrupa Akademik Ağı çıkışlarının NFSEN kullanılarak yapılan analiz sonuçları paylaşılacaktır. Uçlar bazında hatların kullanımı ve trafik yoğun dış kaynaklar belirlenecek, istenmeyen trafikler ayırt edilecektir

Anahtar Kelimeler: ULAKNET, NFSEN, P2P, Akademik Ağ, İstenmeyen trafik, NFSEN, Ağ trafik analizi

KURUMSAL AĞLARDA ZARARLI YAZILIMLARLA MÜCADELE YÖNTEMLERİ

Enis KARAARSLAN, Gökhan AKIN ve Hüsni DEMİR
ULAK-CSIRT

enis.karaarslan@ege.edu.tr, akingok@itu.edu.tr, hdemir@metu.edu.tr

Zararlı yazılımlar (trojan, virus, worm vb), makinelerde sorun yaratmaları dışında, kampüs ağlarında yarattıkları trafik ile ağ sistemlerinin yavaşlamasına ve hatta devre dışı kalmasına yol açabilmektedir. Bu bildiride, bu güvenlik sorunu ile savaşmak için gerekli yöntemler anlatılacaktır. Böylece deneyimlerimiz ışığında, diğer kurumlarda benzer önlemler alınarak bilgi sistemlerimiz daha sağlam bir şekilde çalışabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ağ yönetimi, kampüs ağları, güvenlik, zararlı yazılım.

DEFENSE AGAINST MALWARE ON CAMPUS NETWORKS

Malware (trojan, virus, worm, etc) causes problems on personal computers, but also causes slow down and break down on network systems. In this paper, necessary precautions to fight with this security problem will be explained. The information systems will work more stable if these precautions are taken.

Keywords: Network management, campus networks, security, malware

KURUMSAL WEB GÜVENLİĞİ YAPISI

Enis Karaarslan
Ege Üniversitesi BİTAM
enis.karaarslan_@_ege.edu.tr

Tuğkan Tuğlular
İYTE Bilgisayar Mühendisliği Bölümü
tugkantuglular_@_iyte.edu.tr

Halil Şengonca
Ege Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü
halil.sengonca_@_ege.edu.tr

Web altyapısına artan sayıda saldırı girişimi yaşanmaktadır, bu nedenle web ve web uygulaması güvenliği her geçen gün daha hayati hale gelmektedir. Nüfuz veya saldırı yaşanmadan saldırıları saptayacak ve saldırıya açıklıkları engelleyecek güvenlik düzeneklerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmada, güvenliği daha iyi sağlamak için değişik tekniklerin birlikte çalıştığı bir Kurumsal Web Güvenlik Altyapısı modeli tanımlanmıştır. Bu modelde, ağ farkındalığı ve eğitim konularına yoğunlaşmıştır.

Anahtar Kelimeler : web güvenliği, web uygulama güvenliği, ağ farkındalığı, web sistem farkındalığı, saldırı saptama, güvenli kodlama

YAZILIM PROJELERİNDE GÖZDEN GEÇİRMELERİ BAŞARISIZ KILAN FAKTÖRLER

Mehmet ÖZBEK*, Ayşegül KURT*, Ali GÜRBÜZ*

(*) TÜBİTAK MAM Bilişim Teknolojileri Enstitüsü, Gebze, KOCAELİ

mehmet.ozbek@bte.mam.gov.tr, aysegul.kurt@bte.mam.gov.tr, ali.gurbuz@bte.mam.gov.tr

Tüm projelerde olduğu gibi yazılım projelerinde de proje yaşam döngüsü boyunca çeşitli hatalarla karşılaşılır. Bu hataların proje takvimini ve proje sürecini etkilemesi doğal olarak istenmez. Bu hataların tespit edilmesi ve azaltılması için gözden geçirmelerin oldukça büyük katkısı olmaktadır.

Geliştirilen yazılımların kendilerinden beklenen davranışları göstermesi, içerisinde hatalar barındırmaması için temelde yazılım testleri gerçekleştirilir. Yazılım testleri yazılım yaşam döngüsünün ileri aşamalarında gerçekleştirilmeye başlandığından, ileri aşamalarda tespit edilen hataların düzeltilmesi projeye ek zaman, iş gücü ve maliyet getirecektir. Bu nedenle, hataların yazılım geliştirme yaşam döngüsünün erken safhalarından itibaren tespit edilmesi, gerekli düzeltici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi gerekir. Bu amaçla uygulanan yöntem “gözden geçirmeler” dir.

Yazılım projelerinde gözden geçirmelerin verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi önemlidir. Başarılı bir gözden geçirme süreci için dikkat edilmesi gereken çeşitli noktalar vardır. Bu çalışma kapsamında yazılım projelerinde gözden geçirmeleri başarısız kılan faktörler incelenmiştir. Hataların tespiti için kullanılan yazılım testleri bu çalışma kapsamında değildir.

Anahtar Kelimeler: Gözden Geçirme, Yazılım Testleri, Yazılım Projeleri, Yazılım Mühendisliği, Yazılım Geliştirme Yaşam Döngüsü.

Developers come across with various defects during the whole life cycle of the software projects as the same in all other types of projects. Obviously the effects of these mistakes on project schedule cannot be tolerated. For determination of the mistakes and fixing them reviews help a lot.

Basically software tests are performed in order to clear mistakes from developed software and so make them exhibit expected features. Since software tests take place in the late phases of the software projects, correcting the determined mistakes will bring additional time, work and cost to the project. So the mistakes should be determined in the early phases of the software life cycle and the corrective actions should be taken (realized). For realizing this, the method used is “review”.

It is important to realize the reviews efficiently in software projects. For a successful review process there are several points to consider. In this study the factors those decrease the success of reviews are explained. The software tests which are used to determine mistakes are out of the scope of this paper.

Keywords: Peer Review, Software Testing, Software Projects, Software Engineering, Software Development Life Cycle.

BACK TO BASICS - THE LAMBDA CALCULUS AND MODERN PROGRAMMING LANGUAGES

Chris Stephenson
Istanbul Bilgi University
cs@cs.bilgi.edu.tr

Invented more than 70 years ago, the power and compactness of the lambda calculus continue to throw light on programming language developments today, particularly on the rising trend toward the use of functional languages.

Anahtar Kelimeler : programming languages lambda calculus functional programming static binding

CMMI KAPSAMINDA ÖLÇÜMLEME SÜRECİ VE ÖLÇME METRİKLERİNİN İNCELENMESİ

Kasım Şen

KoçSistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş., Yazılım Teknoparkı, Teknokent 06531,

ODTU/Ankara

kasims@kocsistem.com.tr

Projede ölçümleme yapabilmek için karar alınca genellikle ilk sorulan soru şu şekilde olmaktadır : Neyi ölçmeliyiz? Hangi metriklere göre ölçümleme yapmalıyız? Bu sorulara verilecek yetersiz ve eksik cevaplar, doğrudan proje yönetiminin doğru düzeltici etkinlik planlamasını etkileyecektir. Bu makalede yazılım kalite modellerinden CMMI ver 1. 2 kapsamında ölçümleme metrikleri incelenmiştir. Bu incelemenin sonucunda tüm süreç alanlarında yeterli yetkinliğe ve olgunluğa ulaşabilmek için tanımlanması ve ölçülenmesi gereken metrikler ortaya çıkarılmıştır. Bu çalışmada hazırlanan örnek metrikler listesinin tüm projelerde birebir kullanılması gerekmemektedir. Fakat, bununla birlikte CMMI uyumlu yazılım geliştirenler için bu metrik listesinin başarılı ölçümleme ve proje yönetimi süreçleri kapsamında minimum gereksinim olduğunun ve gerekli olduğu durumlarda kapsam dışına çıkılmadan genişletilmesi gerektiğinin farkındalığı yaratılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: CMMI, Ölçümleme, Metrik, Süreç, Kalite Modelleri

WEB TABANLI C DERLEYİCİSİ VE DERS NOTLARI

Dağhan DİNÇ, Suzan ÜSKÜDARLI

Boğaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL
daghan.dinc@cmpe.boun.edu.tr , suzan.uskudarli@cmpe.boun.edu.tr

Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği'nde verilen ve bütün mühendislik öğrencilerinin aldığı cmpe150 kodlu programcılığa giriş kitle dersinde kullanılmak üzere web arayüzlü bir C derleyicisi oluşturduk. Amaç sadece Windows XP (veya üstü) kurulu ve internete bağlı herhangi bir bilgisayarda öğrencilerin program yazabilmesi, aynı zamanda da bilgisayarda yaptığımız programcılık sınavlarının daha güvenli ve sorunsuz şekilde gerçekleştirilmesi.

Anahtar Kelimeler: Web, Derleyici, C, Compiler, Javascript.

WEB BASED C COMPILER AND COURSE NOTES

In Boğaziçi University, Computer Engineering department, we developed a web based C compiler to be used within cmpe150 course which is the introduction to programming course. Our purpose is to offer a compiler which is accessible from any computer having Windows XP (or higher) and internet connection. We also created a safer and more robust platform for realizing exams.

Keywords: Web, Compiler, Javascript.

JAVA PAKET YAPISINI BOZARAK KOD GİZLEME

Erdem Güven ve Şen Çakır
Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR
erdem.guven@senvion.com, sen@cs.deu.edu.tr

Java sınıf dosyalarının önemli bir zayıflığı kaynak kod hakkında çok fazla bilgi içermeleridir. Geri derleme araçları yardımı ile bu dosyalardan kolaylıkla kaynak koda ulaşılabilmektedir. Java paket yapısı, kod analizlerini kolaylaştırıcı bilgiler taşımaktadır. Yazılım ürünlerini, tersine mühendislik çalışmalarından koruyabilmek için kod gizleme yöntemleri geliştirilmiştir fakat şu ana kadar yapılan çalışmalardan hiçbiri paket yapısı üzerine eğilmemiştir. Biz bu çalışmamızda paket yapısındaki bilgileri değersiz kılmak için iki yöntem öneriyoruz: paketsizleştirme ve rastgele paketleme. Bu bildiride yöntemlerin uygulaması ve yan etkileri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kod Gizleme, Tersine Mühendislik, Geri Derleme.

OBFUSCATION BY ALTERING JAVA PACKAGE STRUCTURE

Java class files have a major weakness that they include considerable information about source code. It's easy to decompile these files and reconstruct sources. Java package structure obtains valuable information for code analyses. Although many obfuscation techniques have been developed to protect software products from reverse engineering threats, none of them focused on package structure. We propose two techniques: removing packages and random packaging. In this paper applications and side effect of the techniques are being studied.

Keywords: Obfuscation, Reverse Engineering, Decompiling.

YAZILIM MÜHENDİSLİĞİNDE BAŞARILI DENEYLERİ NASIL GERÇEKLEŞTİREBİLİRİZ ?

Çağatay ÇATAL* ve Banu DİRİ**

(*) TÜBİTAK, Marmara Araştırma Merkezi, Bilişim Teknolojileri Enstitüsü, KOCAELİ

(**) Yıldız Teknik Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL
cagatay.catal@bte.mam.gov.tr, banu@ce.yildiz.edu.tr

Yazılım Mühendisliği disiplini içerisinde, yaygın olarak kabul gören fikirlerin çoğunun kesinliği söz konusu değildir. Günümüzde; deneysel verilerle desteklenen nesnel bilgiler yerine, pazarlama stratejisi başarılı olan fikirlerin yaygınlık kazanmış olduğunu görmekteyiz. Her geçen gün yeni bir programlama paradigması, geliştirme aracı ya da yöntem ortaya çıkmakta ve bu yaklaşımların yararları öncekileriyle deneysel olarak karşılaştırılmadan yazılım sektöründeki popülerliğine bağlı olarak kabullenilmektedir. Yazılım Mühendisliğinin geçen 40 yıla rağmen yeterli olgunluğa erişememesinin en önemli nedenlerinden birisi de bu tür deneysel çalışmaların yeterince yapılmamasıdır. Araştırmacıların eğitimleri sırasında bu kapsamda bilgilerin sunulmaması; bu tür deneylerin ülkemizde gerçekleştirilmemesine, gerçekleştiği durumda ise yeniden üretilebilir ve başarılı deneylerin oluşmamasına neden olmaktadır. Bu çalışmada, Yazılım Mühendisliği için deneylerin önemi, ne tür bir süreçle gerçekleştirilmesi gerektiği ve başarılı deneysel Yazılım Mühendisliği çalışmalarının raporlanma şekli konusunda bilgiler sunulmaktadır. Ülkemizde Yazılım Mühendisliği alanında çalışma yapan araştırmacıların deneylere daha fazla ilgi göstermesi sayesinde, ulusal yazılım sektörümüzün hızlıca değişen süreç ve teknolojik eğilimlerden olumsuz yönde etkilenmemesi sağlanacaktır. Aksi halde Yazılım Mühendisliği uygulayıcıları; gittikçe artan yaklaşımlar, yöntemler, araçlar ve teknikler ortamında, nesnel deneysel veriler yerine moda uyararak seçimlerini gerçekleştirebilir ve ulusal bir yazılım krizi doğabilir.

Anahtar Kelimeler: Deneysel Yazılım Mühendisliği, Empirik Yazılım Mühendisliği, Deney.

HOW CAN WE PERFORM SUCCESSFUL EXPERIMENTS IN SOFTWARE ENGINEERING?

There is no certainty about most of the ideas which are commonly accepted in Software Engineering discipline. Nowadays, we see that the ideas which have successful marketing strategies are widespread instead of objective knowledge supported by experimental data. With each passing day, a new programming paradigm, development tool or method come into play and are adopted with respect to their popularity in software sector rather than comparing their benefits with previous ones. One of the most important reasons why Software Engineering could not reach enough maturity even 40 years is the lack of performing these experimental studies. Not providing knowledge to researchers during their education causes not to be performed such experiments in our country and even they are performed, it causes not to have a repeatable and successful experiment. In this study; importance of experiments for software engineering, a process to perform these experiments and the way how to report successful software engineering studies are presented. Thanks to the Software Engineering researchers who will be more interested in experiments in our country, our National software sector will not be affected negatively from rapidly changing process and technological trends. Otherwise, Software Engineering practitioners may choose approaches, methods, tools and techniques according to the fashion instead of objective experimental data and a national software crisis may occur.

Keywords: Experimental Software Engineering, Empirical Software Engineering, Experiment.

YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ YÖNETİM SÜRECİ ONTOLOJİSİ

Barıs ULU

Yıldız Teknik Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölüm
Banu DİRİ

Yıldız Teknik Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü
barıs47@gmail.com, banu@ce.yildiz.edu.tr

Günümüz yazılım mühendisliği bilgi tedariginin en önemli sorunu verilerin çok farklı veri depolarında söz-dizimsel olaraktutulmasıdır. Artık haline gelmiş olan bu veriler, yazılım mühendisliği uygulamalarının tekrarlı verileri kullanmasına ve heryazılım geliştirme etkinliğinin sil bastan yapılmasına neden olmaktadır. Kazanılan tecrübelerde yeniden kullanılabilirliğin yada geri dönüşlerin olmaması yazılım mühendisliği uygulamalarının, yazılım süreç modellerinde olduğu gibi, yazılımgelistirme sürecinde de verimsiz zaman ve kaynak kullanımını beraberinde getirmektedir. Yazılım geliştirme süreçlerindetecrübelerin ve aynı zamanda bilginin yeniden kullanımın sağlanması için yazılım mühendisliği süreç modellerinde ontolojiyaklaşımının kullanılması yazılım mühendisliği yönetim sürecine fazlaca bağlı olan yazılım mühendisliği projelerinde bilgi vetecrübeye dayalı başarıyı getirecektir. Bu çalışmanın amacı, yazılım mühendisliği standartlarının söz varlıklarınınincelenmesi ve yazılım mühendisliği taksonomisinin geliştirilmesi, bu taksonomi ile birlikte elde edilen ilişkiler ve üst-veriyedayanarak kavramsal ontoloji modelinin çıkarılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Anlamsal Web, Ontoloji Modelleme, Yazılım Mühendisliği Süreç Ontolojisi, Yazılım Mühendisliği, Yönetim Süreci Ontolojisi

SOFTWARE ENGINEERING MANAGEMENT PROCESS ONTOLOGY

The main problem in today's information provision approach in software engineering is the usage of data that has been defined syntactically on several corporate databases. The garbage data everywhere causes software engineering applications to have redundant data and initiative from scratch for each development activity. The lack of flashback or reuse of previous experiences among software engineering applications, as well as software process models, causes inefficient time and resource consuming during software development. In order to overcome this gap, ontological approach is used for the success of the software projects that highly depend on the success of the software management process. Defining the vocabulary of software engineering standards as constraints through software process taxonomies is important for this achievement. In this paper, a conceptual ontological model is introduced with software process taxonomy.

Keywords: Semantic Web, Ontology Modeling, Software Engineering Management Process, Software Engineering Management Process Ontology

C++ GRAFİK KULLANICI ARABİRİMLERİNDE TAŞINABİLİRLİK

SERDAR TUĞCU
PORTAKAL TEKNOLOJİ
serdar.tugcu_@_portakalteknoloji.com

METE ALPASLAN KATIRCIOĞLU
PORTAKAL TEKNOLOJİ
mete.alpaslan_@_portakalteknoloji.com

Yazılımcılar analitik düşünmeye alışkın insanlardır. Daha çok problem çözmeye ve algoritma kurmaya odaklanırlar. Bu sebeple kullanıcı arayüzü programlama her zaman uzak durmak istenilen bir konudur. Fakat iyi bir arayüze sahip olmayan bir yazılım, alt yapısında ne kadar verimli kodlar yazılmış, ne kadar mantıklı algoritmalar kurulmuş olursa olsun, kullanıcının ilgisini çekmeyeceği için kullanılmaz.

Arayüz programlama için yaygın olarak C++ ve java kullanılır. C++ kullanarak arayüz programlama için çeşitli araçlar mevcuttur. Programcıların en çok dikkat ettiği konular, daha kolay ve esnek arayüzler hazırlamak ve hazırlanan arayüzlerin bütün işletim sistemlerine taşınabilme yeteneğine sahip olmasıdır. Bahsedilen araçlar içinde, OpenTC projesinde de kullandığımız Qt ve WxWidgets, en yaygın kullanılanlardır. Bu araçların kullanımı, birbirleriyle karşılaştırılması ve taşınabilirliği, bu sunumun asıl konularıdır.

Keywords: Arayüz Programlama, Taşınabilirlik, Linux, C++, Qt, WxWidgets

ODTÜ BURS BAŞVURU VE DEĞERLENDİRME PROJESİ GELİŞTİRME SÜRECİ

Yasemin YALÇIN * , Cengiz TEBEROĞLU **

(*) Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, ANKARA

(**) Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, ANKARA

yaseminy@metu.edu.tr , cengizt@metu.edu.tr

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, ekonomik sorunları olan öğrencilerine destek olmak amaçlı burs olanağı sağlamaktadır. Bir çok vakıf, dernek, kuruluş ve kişinin ODTÜ öğrencilerine verdiği bursların dağıtımının kolay ve etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için günümüz teknolojilerinden faydalanılarak, ODTÜ bünyesinde 'Burs Başvuru ve Değerlendirme' projesi geliştirilmiştir. Bu çalışmada, burs başvurularının ve değerlendirmelerinin web tabanlı nasıl yapıldığı hakkında bilgi verilecektir. Ayrıca başvuru form sorularının nasıl bir veritabanı tasarımıyla her çeşit anket için kullanılabileninden bahsedilecektir. Kullanıcı arabiriminin tasarımı için PHP programlama dili, veri tabanı yönetim sistemi olarak da Informix kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web Tabanlı, Anket, Burs Değerlendirme.

**JAVA SERVER FACES TABANLI
PROJE AKIŞ YÖNETİM SİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ:**

ODTÜ PAYS

Ayberk Koç

Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ayberk@metu.edu.tr

Çağl Şeker

Orta Doğu Teknik Üniversitesi

cagil@metu.edu.tr

Bu çalışmada, ODTÜ bünyesinde geliştirilen Proje Akış Yönetim Sistemi hakkında bilgi verilecektir. Bu kapsamda, Java uygulama geliştirme dili ve JSF çatısı ile geliştirilen bu sistemin genel yapısıyla beraber, kullanılan uygulama geliştirme ortamına, uygulama mimarisine ve içeriğine yer verilmektedir.

Anahtar kelimeler: Java, JSF, Yönetim Sistemi, ODTÜ, Finans, Web, RSA, RAD, Proje, Para

**ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
İNGİLİZCE SINAVLARI DEĞERLENDİRME PROGRAMI**

Gökçe Türkmendağ
ODTÜ Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu her sene birçok İngilizce sınavı düzenlemektedir ve her sınava değişik amaçlara sahip binlerce öğrenci katılmaktadır. Bu kadar fazla öğrencinin sınava gireceği yerlerin belirlenmesi ve sınav sonuçlarının değerlendirilmesi oldukça zaman alıcı bir işlemdir. Cevap formlarının optik okuyucudan çıkmasından veritabanına atılarak sonuç listelerinin açıklanmasına kadar birçok aşama bulunmaktadır ve bu işlemin oldukça kısa sürede çok dikkatli bir şekilde yapılması gerekmektedir. PHP ile hazırlanan İngilizce Sınavları Değerlendirme Programıyla bu sistem oldukça pratik bir hale getirilmiştir. Optik okuyucudan gelen cevap listeleri işlemde geçerek birkaç dakika içinde puan listesi haline gelerek veritabanına geçirilir. Yetkili kullanıcı cevap anahtarını hazırlama, sonuç listelerini görüntüleme, sınav yerlerini atama gibi pek çok işlemi İnternet ortamında birkaç saniye içinde gerçekleştirebilir.

Anahtar kelimeler : PHP, sınav, optik okuyucu, Ortadoğu Teknik Üniversitesi

JAVA EE 5 TEKNOLOJİLERİ VE JBOSS SEAM'E GİRİŞ

Hakan Uygun
Uygun Teknoloji
hakan.uygun_@_uygunteknoloji.com

Java EE 5 teknolojileri (EJB3, JPA, JSF) ve JBoss Seam'in kurumsal uygulama geliştiricilerine sağladığı olanaklar, bu teknolojiler ile uygulama geliştirme olanakları, geliştirme araç ve kütüphanelerin tanıtımı ve örnek yazılım incelemesi...

Anahtar Kelimeler : Abstract: Java ee 5, EJB3, JPA, JSF, JBoss Seam, Kurumsal Uygulamalar

ŞEKİL VE GRAFİKLERİN LATEX İLE ÇİZİMİ

Ali Filiz,
Adnan Menderes Üniversitesi
afiliz@adu.edu.tr

Bir çok bilimsel dergiler ve kitapların basılmasında LaTeX ile yazılmış dosyalar istenmektedir. Özellikle uluslar arası bilimsel dergiler makalelerin LaTeX ile yazılmasını istemektedirler. Eğer makalede grafik ve şekiller varsa bu dosyaları ayrıca göndermek zorundayız. Aslında LaTeX ile grafik ve şekil çizmek biraz emek istemektedir. Burada grafik ve şekillerin LaTeX ile çizilmesine çeşitli örnekler verilecektir.

Anahtar kelimeler : LATEX, pspicture, xymatrix, picture, psline, psplot,

KİŞİSEL TELEVİZYON: IPTV

Çiğdem AYTEKİN

Marmara Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL

Erkut ŞAHİN

Bahçeşehir Üniversitesi, Bilgisayar Teknolojileri ve Programlama Bölümü, İSTANBUL

Abdullah DÜVENÇİ

Marmara Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü, İSTANBUL

caytekin@eng.marmara.edu.tr; erkut@bahcesehir.edu.tr; aduvenci@marmara.edu.tr

İletişim alanındaki gelişmeler, televizyon yayınlarının kitlelere ulaşma şekillerini de değiştirmiş ve yayıncılık sisteminde devrim yaratacak nitelikte bir teknolojiye geçilmiştir. IPTV adı verilen bu teknoloji ile, geleneksel TV hizmetinden farklı olarak, genişbant IP şebekesi üzerinden, yüksek kaliteli, etkileşimli, kullanıcıya göre görüntü içeriğinin ve diğer hizmetlerin sunulabildiği servisler mümkün kılınmaktadır. Bu teknolojide yayın, televizyona bağlı bir set-top-box ünitesi ile izlenebilmektedir. Ayrıca 'triple play' adı verilen uygulama ile telefon, görüntü ve data servis hizmetleri aynı anda verilebilmektedir. Bant genişliğinin artırılması ve görüntü içeriklerinin ihtiyaç duyduğu sıkıştırılmaların yüksek oranlarda yapılabilmesi, IPTV teknolojisinin gelişmesine ön ayak olmuştur. IPTV abonelerinin sayısı tüm dünyada hızla artmaktadır. Ülkemiz de çağa ayak uydurmuş ve ar-ge merkezleri kurmak suretiyle çalışmalarını başlatmıştır. Bu çalışmada, IPTV'nin reklamcılık hizmetlerine ilişkin uygulamalarından söz edilmiş ve kullanıcıların zevk ve tercihlerine göre reklam hizmeti verilebileceği konusu üzerinde durulmuştur. Öyle görülüyor ki, televizyonu kişiselleştiren IPTV uygulamaları önümüzdeki yıllarda da hızla gelişmeye devam edecek ve hayatımızdaki yerini önemle hissettirecektir.

Anahtar kelimeler: IPTV, set-top-box, triple play, isteğe bağlı video

IPTV

Recent revolutionary developments in the communication industry have changed the shape of TV broadcast delivery to the world. IPTV technology, apart from traditional TV services, provides high quality, interactive and unique content for the user with an associated increase in bandwidth for the IP network. People are allowed to watch IPTV through a device called set-top box which connects to the TV. Additionally, the tri-play application delivers simultaneous data, telephone and TV broadcasting. IPTV has influenced a rapid increase in the number of subscribers in most of Europe and America as well as some Asian countries. Turkey has established some R&D centers to test this technology and provides proof she is in the race. This paper represents the evaluation of some of the IPTV applications as used in the advertising industry to include the types of services chosen by customers based on behavioral criteria. Moreover, personalized services of IPTV applications will continue to improve and play an important role in our lives.

Keywords: IPTV, set-top-box, triple play, video on demand

ÜNİVERSİTE KAMPÜSLERİNDE VERİ İLETİŞİM ALTYAPISI İÇİN BİR İLERİ TEKNOLOJİ ÖRNEĞİ: KABLOSUZ LAZER İLETİŞİMİ

Oğuz Dönmez , Ege University , oguz_donmez_@_yahoo.com
Ata Önal , Ege University , ata.onal_@_ege.edu.tr

Levent Toker , Ege University , levent.toker_@_ege.edu.tr

There are technologies to find a solution to high bandwidth request problem of networks like university campus. Free Space Optical Technology(FSOT) solves this problem in a cost-efficient, fast and secure way. FSOT can be used as fiber optic alternative or complementary. FSOT systems can have a wide range of applications ranging from campus networks to metropol networks.

Keywords: Kablosuz Lazer Teknoloji, Kablosuz Lazer İletişim, Free Space Optical Technology, Free Space Optics

DALGACIK DÖNÜŞÜMÜNE DAYALI ÇOKLU MODEL BİYOMETRİK SİSTEM

Elena Battini SÖNMEZ, Nilay Özge ÖZBEK, Önder ÖZBEK
İstanbul Bilgi Üniversitesi, Bilgisayar Bilimleri Bölümü, İSTANBUL
elena@cs.bilgi.edu.tr , nozbek@cs.bilgi.edu.tr , ozbek@cs.bilgi.edu.tr

Biyometrik sistemler, canlı bir kişinin kimliğini sahip olduğu parmak izi, avuç izi ya da iris şekli gibi kendine özgü özelliklerini temel alarak onaylamaya ya da tanımaya dayalı otomatize edilmiş metodlardan oluşurlar. Elektronik ve internet endüstrisindeki gelişmeler daha gelişmiş güvenlik sistemleri için gereksinim yaratırken biyometrik tanıma sistemlerini ön plana çıkarmıştır. Bir önceki bildirimiz [1] klasik parmak ve avuç izi tanımlama algoritmalarıyla ilgili çalışmalarla beraber biyometrik sistemlere kısa bir giriş ve Dalgacık dönüşümüyle ilgili genel bilgiler içeriyordu. Bu bildirimiz biyometrik konseptlerine hızlı bir bakıştan sonra bizi avuç izi çalışmalarımızda Dalgacık dönüşümü kullanmamıza sebep olan hali hazırdaki biyometrik alanında varolan algoritmaların analizini içermektedir. Araştırmamızın ilerleyen dönemlerinde çoklu biyometrik modeli oluşturarak sistemin başarı oranını daha da artırmak için avuç izi tanımlama metodunu el geometrisi ve parmak izi tanımlama metodlarıyla entegre etmek üzerine yoğunlaşılacaktır. Son olarak, paralel programlama teknikleri kullanılarak ortaya çıkan sistemin performansını artırmaya yönelik çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Biyometrik, avuç izi tanıma, dalgacık dönüşümü, paralel programlama.

A MULTI MODAL BIOMETRIC SYSTEM BASED ON WAVELET TRANSFORMATION

Biometric Systems are automated methods of verifying or recognizing the identity of a living person on the basis of his inner characteristics, like fingerprint, palm print or iris pattern, or some aspects of behavior, like handwriting or keystroke patterns. Recent call for better security together with the rapid progress in electronic and Internet commerce, have brought biometric-based personal identification system in focus. Our previous article [1] contains a first introduction on biometric systems together with a preliminary study on fingerprint and palm print classical recognition algorithms and a general introduction to the Wavelet transformation. This paper starts with a quick review of the basic concepts of biometrics, followed by an analysis of the existent algorithms in the biometric field, which brought us to the study of palm print algorithms using Wavelet transformation. The future plan is to integrate the palm print identification method with the hand geometry recognition and the fingerprint one, in order to get a multi modal biometric system with a successful hit rate. Finally, parallel programming techniques will improve the performance of the resulting system.

Keywords: Biometrics, palm print recognition, wavelet transform, parallel programming.

ÖZELLEŞTİRİLEBİLİR JAVA TABANLI BETİK DİLLER İÇİN PROGRAMLAMA DİLİ ALT YAPISI GELİŞTİRME

Fırat KÜÇÜK* , İbrahim ŞAHİN, **

(*) Sakarya Üniversitesi, Adapazarı Meslek Yüksekokulu, SAKARYA

(**) Düzce Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü,
DÜZCE

fkucuk@sakarya.edu.tr, ibrahim.sahin@gmail.com

Programlama dilleri, bilişim sektörü başta olmak üzere tüm sektörlerde kullanım bulmakta ve bu sektörlerde ait uygulama geliştirme süresini kısaltan daha performanslı programlama dillerine her zaman ihtiyaç duyulmaktadır. Yaptığımız çalışmada uygulama geliştiricilere alışık olduğu dil imlasını kullanma yetisi sağlayan bir dil alt yapısı geliştirilmiştir. Geliştirilen dil alt yapısı, GPL lisansı altında serbestçe ve ücretsiz bir şekilde açık kaynak halde geliştiricilere ve kullanıcılara sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Programlama Dili Alt Yapısı, Söz dizim Çözümleyici, Özelleştirilebilir Programlama Dili

DEVELOPING A PROGRAMMING LANGUAGE INFRASTRUCTURE FOR CUSTOMIZABLE JAVA BASED SCRIPTING LANGUAGES

Programming languages has an improving role in IT market. And programming languages that decrease application development duration is needed growingly. In our project, a programming infrastructure that provides the grammar reflects the application developer behaviors. Developed Language Infrastructure is represented to developers in GPL license for distributing it freely and free of charge.

Keywords: Programming Language Infrastructure, Language Parser, Customizable Programming Language

ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİ VE İNTERNET

Cevdet ÖZDEMİR , Adnan Menderes Üniversitesi , cozdemir_@_adu.edu.tr

Bilgisayarlar ve internet çağdaş eğitim sistemlerinin ayrılmaz bir parçası durumundadırlar. İçinde bulunduğumuz çağda toplumlar trafikten banka ve para piyasalarına kadar sinyal ağlarına göre şekillenmektedir. Bu değişim sürecinin en önemli halkalarından biri üniversite gençliğidir. Bu çalışma Ege Bölgesindeki yedi devlet üniversitesinde öğrenim gören 645 katılımcının yer aldığı bir çalışmanın sonuçlarını kapsar. Elde edilen verilere göre katılımcıların %35'i bir saat ve daha az internet kullanmakta, %63'ü internette bilimsel amaçlar için yararlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler : üniversite gençliği, bilgi toplumu, internet

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNETTEN YARARLANMALARINA İLİŞKİN ANNE-BABA TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet AKSÜT , Uşak Üniversitesi Eğt.Fak. , dr.aksut@ gmail.com
İbrahim ÖZER , Uşak Üniversitesi Eğt.Fak. , iboozer@hotmail.com
Aysun GÜNDÜZ , Uşak Üniversitesi Eğt.Fak. , aysun.gunduz@mynet.com
Pınar KAŞIKCI , Uşak Üniversitesi Eğt.Fak. , pkasikci87@mynet.com

Günümüzde teknolojik gelişmeler yaşamımızı büyük ölçüde etkilemektedir. Bilişim teknolojisini kullanmadan günlük yaşantımızı devam ettirmek pek olası görünmemektedir. Yetişkinlerin yanında çocuk yaştaki bireyler de interneti kullanmaktadırlar. Ana ve babaların çocukların internette yararlanmaları konusundaki tutumları, onların sağlıklı gelişimi açısından çok önemlidir.

Araştırmanın amacı; çocukların internette yararlanmalarına ilişkin ana baba tutumlarının değerlendirilmesidir. İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin internet kullanmaları konusunda ebeveynin nasıl bir tutum sergilediğinin açığa çıkarılması açısından bu çalışma önemlidir. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Uygulanan ankette 20 soru bulunmaktadır. Tutumlar beşli likert ölçeği ile değerlendirilmiştir. Araştırmanın evreni Uşak İli merkez ilköğretim okullarındaki öğrencilerin velileri, örnekleme bu okullardan tasadüfi örneklem yoluyla seçilen altı okulun 224 öğrencisinin velisidir.

Araştırma bulgularına göre; katılımcıların yarısından fazlası ilköğretim okulu mezunudur (% 55.36). İki çocuğu internet kullanacak yaşta olanlar (% 48.66) ile günde bir saat internet kullanabilir diyenler (% 54.91) katılımcıların önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

Ana ve babalar; çocuklar internete girdiğinde uygun olmayan sitelere karşı önlem alınmalıdır (4,56). İnternet evleri okullardaki bilgi teknolojileri sınıfları sık sık denetlenmelidir (4,54) Okul yönetimi çocuğumun devamsızlığını hemen bildirmelidir (4,46), çocuklar internet evlerine büyükleri ile birlikte gitmelidir (4,20) ve çocuğum internet evine habersiz gittiğinde kesin ceza veririm (3,91) diye açık bir tutum sergilemektedirler.

Çocuğumun interneti kullanması bana keyif verir (2,51), internet çocukların yaratıcılığını engellemektedir (2,85), ailede yabancılaşmaya neden olmaktadır (3,18), internet çocukların sağlıklı gelişimine olumsuz etkileri olabileceği (3,59) gibi konularda görüş birliğinin olmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak; ilköğretim çağındaki çocukların internette yararlanmaları konusunda ana ve babaların engelleyici bir tutum ortaya koymadıkları, bilişim teknolojisinin çocuklarının eğitiminde kullanılmasını destekledikleri, okul yönetimlerinin ders saatlerinde çocukların internet evlerine gitmelerini önlemek için tedbirler almalarını istedikleri tespit edilmiştir. Bilinçli internet kullanımının yaygınlaştırılması bağlamında, ana babalara bilişim eğitimi verilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: internet, ilköğretim, ana baba tutumları.

ELEKTRONİK KÜLTÜR DÖNÜŞÜMÜ SÜRECİNDE AKADEMİK PERSONELİN İNTERNET KULLANIMI (KIRGIZİSTAN MODELİ)

Öğr. Gör: İlker İbrahim AVŞAR *

Okutman: Emrah ÇİNKARA **

* Gaziantep Üniversitesi, Enformatik Bölümü

** Gaziantep Üniversitesi, YDYO

avsar@gantep.edu.tr cinkara@gantep.edu.tr

Bu çalışmanın amacı Kırgızistan'ın güney bölgesindeki üniversitelerindeki Öğretim Elemanlarının İnternet kullanım alanlarını ölçmek ve internete bakış açısının ne olduğu hedeflenmiştir. Calalabat ve Oş bölgelerindeki 5 ayrı üniversitede 2007 yılı mayıs ayı içerisinde anket çalışması yapılmıştır. Öğretim elemanlarının maddi imkânsızlıklara karşı bilişim sektöründe var olma çabalarının ne düzeyde olduğunu görmek çalışmanın amaçları içerisinde yer almaktadır. Bağımsızlıktan sonra var olma çabalarını her alanda sürdürmeye çalışan ülkede bilişim sektörü gelişmişliğe açılan önemli bir kapı olacaktır. Bunun olabilmesi içinse Kırgız Ulusu'nun elektronik kültür dönüşümünün hızlandırılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: İnternet, Kırgızistan, Elektronik kültür, Bilişim

INTERNET USE OF FACULTY MEMBERS IN THE PROCESS OF ELECTRONIC CULTURE TRANSFORMATION (KYRGYZSTAN MODEL)

The purpose of this study is to determine the fields of internet use and the view of faculty members about internet in the universities of the southern Kyrgyzstan. In May 2007, a questionnaire was given to the faculty members in 5 different universities in the provinces of Celalabat and Oş. One of the aims of the study was to figure out the extent to which participants take part in the development in the cognitive fields. Trying to exist in every field after the independence, the country's gate to being a developed country has always been cognitive fields. In order for Kyrgyz people to accomplish this, they should facilitate their electronic culture transformation.

Keywords: Internet, Kyrgyzstan, Electronic culture, Cognitive science

MODERN DAĞITIK DOSYA SİSTEMLERİNİN YAPISAL KARŞILAŞTIRILMASI

Bahadır KARASULU, Serdar KORUKOĞLU
Ege Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, 35100, Bornova, İZMİR
{bahadir.karasulu, serdar.korukoglu}@ege.edu.tr

Günümüz dağıtık dosya sistemleri, dosya sistemi kaynaklarının hem yerel hemde geniş alan ağlarında etkin olarak paylaşılmasını sağlayarak dağıtık uygulamaların bu sistem üzerinden çalıştırılmasına olanak sağlar. Bu sistemler arasında AFS (Andrew Dosya Sistemi), NFS (Ağ Dosya Sistemi), Plan 9, CODA gibi dağıtık dosya sistemleri bulunmaktadır. Dağıtık dosya sistemlerine ait bazı sınıflandırmalar için farklı altyapılar mevcuttur. Bu sınıflandırmalar çoğu dosya sisteminin hataya dayanıklı çalışmaya uygunluğuna göre oluşturulmuştur. Çalışmamızda bu tarz günümüzde oldukça fazla kullanımda olan bazı dağıtık dosya sistemlerinin yapısal olarak birbirlerine göre üstün veya eksik yönlerinin detayları incelenmiş, sonuçlar tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dağıtık dosya sistemi, Ağ dosya sistemi, Dağıtık sistem, Hataya dayanıklılık, İşletim sistemi.

STRUCTURAL COMPARISON OF MODERN DISTRIBUTED FILE SYSTEMS

Distributed file systems provide effective sharing of file system resources by local area as well as wide area networks and distributed applications can run on these file systems. AFS (Andrew File system), NFS (Network File System), Plan 9, CODA and etc are some examples of these distributed file systems. Different infrastructures are available for some classifications which are owned by distributed file systems. Many of these classifications are built up, based on the capability of the file system to work in a fault-tolerance manner. In this work, we analyze superior and inferior properties of some distributed file systems by comparison and discussed the results in details.

Keywords: Distributed file system, Network file system, Distributed system, Fault tolerance, and Operating system.

OBS REZERVASYON YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI PERFORMANS ANALİZİ

M.Ali AYDIN, A.Halim ZAIM, ve Özgür Can TURNA
İstanbul Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL
aydinali@istanbul.edu.tr, ahzaim@istanbul.edu.tr, ozcantur@istanbul.edu.tr

Bu çalışmada servis kalitesi içeren Optik Çoğuşma Anahtarlamalı ağlarda ki rezervasyon yöntemleri(JIT, JET,Horizon) karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Performans kriteri olarak bayt kayıp oranı ele alınmıştır. Simülasyon çalışmasında NS2 Ağ Simülasyon platformunda, 2 durumlu MMPP trafik üretici ile 5 düğümlü topoloji üzerinde testler gerçekleştirilmiştir. Çoğuşmalar; zamanaşımı ve maksimum uzunluk metotlarını kullanan hibrid bir modele göre üretilmektedir. Kenar ve çekirdek düğümlerde, önceliğe bağlı tamponlama ve paket bırakma yöntemi gibi servis kalitesi mekanizmaları kullanılmıştır. Simülasyon çalışmaları, ağın yoğunluğu arttıkça JIT(Just In Time) algoritmasının JET(Just Enough Time) ve Horizon kadar başarılı olmadığını göstermiştir. Servis kalitesi göz önünde bulundurulduğunda JET diğerlerine göre en iyi sonuçları vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Optik Çoğuşma Anahtarlama, QoS, Simülasyon, Bayt Kayıp Oranı.

A COMPARATIVE PERFORMANCE ANALYSIS OF OBS RESERVATION PROTOCOLS

This paper presents a comparative study reservation protocols(JIT,JET,Horizon) in Optical Burst Switching (OBS) with Quality of Service. In terms of performance criteria, loss rate in byte is considered. A 2-state MMPP traffic generator on a 5-node mesh network using NS2 Network Simulation platform is used for our tests. Bursts are created using a hybrid model that takes into account both timeout and maximum length methods. In edge and core nodes, there are different QoS mechanisms such as explicit tear down and priority based queuing. Simulation works have shown that JIT(Just In Time) algorithm is not as successful as JET(Just Enough Time) and Horizon when network load reaches high levels. JET algorithm gives better results compared to the other studied protocols while considering QoS.

Keywords: Optical Burst Switching (OBS), QoS, Simulation, Byte Loss Rate.

TIKANIKLIK KONTROLÜ İÇİN YENİ BİR İLETİM PROTOKOLÜ: DCCP

Ayşegül ALAYBEYOĞLU* , Yonca BAYRAKDAR* , Aylin KANTARCI*
(* Ege Üniversitesi, BilgisayarMühendisliği Bölümü, İZMİR
{aysegul.alaybeyoglu, yonca.bayrakdar, aylin.kantarci}@ege.edu.tr

Video akışlandırma gibi gerçek zamanlı uygulamalarda, verinin zamanında iletimi güvenli iletime göre daha büyük öncelik taşır. Bu yüzden TCP gibi güvenli iletim sağlayan bir protokol bu tarz uygulamalar için uygun değildir. Geçmişte, zamanında iletimin önemli olduğu uygulamalar için UDP protokolü kullanılmış fakat zaman içinde iletim esnasındaki tıkanıklık kontrol mekanizmasının önemi anlaşılmıştır. Bu çalışmada UDP protokolünün yerine kullanılması düşünülerek tasarlanmış, yeni bir protokol olan DCCP protokolü tanıtılmıştır. Bu bildiride DCCP protokolünün temel özelliklerinden bahsedilmiş, tıkanıklık kontrol mekanizmasında TCP'den farkları belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: DCCP, TFRC,CCID2,CCID3, tıkanıklık kontrolü

A NEW TRANSPORT PROTOCOL FOR CONGESTION CONTROL: DCCP

For real time applications such as video streaming, it is more important to transmit the data on time than to transmit the data without loss. For this reason, reliable protocols like TCP are not suitable for that kind of applications. In the past, firstly UDP was used for the applications that need the data to be transmitted on time, but later the importance of congestion control during transmitting was realized. In this paper, alternative protocol called DCCP is introduced. In this paper, main features of DCCP are explained and its differences from TCP on congestion control issue are specified.

Keywords: DCCP, TFRC, CCID2, CCID3, congestion control

İSTENMEYEN İLETİLERİN PARALELLEŞTİRİLMİŞ KNN ALGORİTMASI İLE TESPİTİ

Tuğba YILDIZ*, Savaş YILDIRIM*, D. Turgay ALTILAR**

(*) İstanbul Bilgi Üniversitesi, Bilgisayar Bilimleri Bölümü, İSTANBUL

(**) İstanbul Teknik Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL

tdalyan@cs.bilgi.edu.tr, savasy @cs.bilgi.edu.tr , altilar @itu.edu.tr

Elektronik posta kullanımının arttığı günümüzde, istenmeyen iletilerin sayısında artmıştır. Çalışma, elektronik iletilerin belirlenmesi için kişisel bir filtreleme modeli geliştirilmesine yöneliktir. Bunun için geliştirilen sınıflandırıcı sayesinde, gelen iletinin istenen ya da istenmeyen ileti olup olmadığına karar verilir. Bu kararın verilme süresinin kısa olması gerektiği düşünülürse, sınıflandırıcının sonucu bildirme süresinin kısa olması gerekmektedir. Çalışmada, sürenin kısalması için, geliştirilen sınıflandırıcının paralelleştirilmesi sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: ken yakın komşu algoritması, paralelleştirme, mpiJava.

SPAM FILTERING WITH PARALLELIZED KNN ALGORITHM

Usage of electronic mail is increasing day by day and at the same number of spam mail is also increasing. This study intended for developing a individual filtering model to determine whether the email is spam or not. Classifier, which is implemented, is useful to make decision. Because of long time, parallelism of classifier is provided.

Keywords: knearest neighborhood, parallelizing, mpiJava.

TEK ANAHTARLI YENİ BİR ŞİFRELEME ALGORİTMASI DAHA

Gökhan Dalkılıç, Gülşah Yıldızoğlu
Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği, İZMİR
dalkilic@cs.deu.edu.tr, gulsah_yildizoglu@hotmail.com

Simetrik algoritmalar karakter tabanlı ve bit tabanlı sistemler olmak üzere iki bölümde incelenir. Açıklanan şifreleme algoritması bit tabanlı şifreleme algoritmalarını baz alarak gerçekleştirilmiştir. Bu makalede, öncelikle bit tabanlı algoritmalar hakkında bilgi verilmiştir ve bu kategoriye giren algoritmalarından örnekler sunulmuştur. Bu anlatımın takibinde projede kullanılan algoritma hakkında detaylı açıklamaya yer verilmiştir. Simetrik anahtar kullanılan bu algorithmada aynı anahtar ile şifreleme ve şifre çözümü yapılabilmektedir. Algoritma Feistel yapısı üzerine geliştirilmiştir, kullanılan teknikler arasında XOR operatörü ile şifreleme, S-box, E-box ve bitlerle ilgili işlemlerde kullanılan çeşitli operatörler bulunmaktadır. Algoritmanın başarılı çalıştığı örneklerle ispatlanmıştır ve bu örneklerden bir tanesi makalede sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Simetrik şifreleme algoritması, şifreleme algoritması, bit tabanlı şifreleme.

YET ANOTHER ONE-KEY ENCRYPTION ALGORITHM

Symmetric algorithms are examined in two groups character wise systems and bit wise systems. Clarified encryption algorithm is implemented base on bit wise encryption algorithms. In this article, firstly some explanations are given about bit wise algorithms, and some examples are given about the algorithms in this category. Following the algorithm used in project is expounded in details. Via the same key encryption and decryption can be done in this algorithm that uses symmetric key. Algorithm is improved on Feistel structure, some of used techniques are encryption with XOR operator, substitution box, expansion box, and some operators used for bit operations. It is proved that, algorithm works successfully with examples and one of these algorithms is presented in this article.

Keywords: Symmetric encryption algorithm, encryption algorithm, bit wise encryption.

GEZGİN ROBOTLARIN PROGRAMLANMASI İÇİN AÇIK KAYNAK KODLU SİSTEMLER

Metin Özkan , Eskisehir Osmangazi Üniversitesi , meozkan_@_ogu.edu.tr

Günümüzde gezgin robot sistemlerinin önemi daha iyi anlaşılmakta ve bu konudaki çalışmalar artarak devam etmektedir. Gezgin robotlar, özellikle, insan sağlığı için tehlikeli işlerde (nükleer atık temizleme, bomba ve mayın arama gibi), ticari temizlik işlerinde (havaalanı ve süpermarket gibi geniş alanların temizliği gibi), güvenlik maksadıyla büyük binaların ve parkların gözlenmesinde, engelli insanlar için refakatçi olarak, doğal afet durumlarında insan arama ve kurtarma görevlerinde ve askeri alanda (sınırların gözetim altında tutulması, keşif ve askeri birliklere malzeme taşıma) gibi işlerde kullanılmaktadır. Bu robotların donanımsal tasarımından daha çok; amaca uygun olarak otonom ve zeki olarak hareket etmelerini sağlayacak kontrol yazılımlarının geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Bu çalışmada, gezgin robot sistemleri için kontrol algoritmalarının geliştirilmesinde kullanılan bazı açık kaynak kodlu uygulama geliştirme kütüphaneleri anlatılacak, benzetim ortamında ve gerçek robotlarda yapılan uygulamalardan örnekler verilecektir.

Keywords : Gezgin robotlar, kontrol, programlama

KABLOSUZ AĞLARDA SERVİS KALİTESİ

Gökhan Akın ,İ.T.Ü Bilgi İşlem Daire Başkanlığı , akingok_@_itu.edu.tr
Barış Özay , İ.T.Ü Bilgi İşlem Daire Başkanlığı , ozayba_@_itu.edu.tr

Sınmaz Ketenci , İ.T.Ü Bilgi İşlem Daire Başkanlığı , ketencis_@_itu.edu.tr

Anahtar Kelimeler : Mobil Ağlar ve Uygulamalar

AKADEMİK AĞLARDA DOLAŞIM : EDUROAM

Gökhan ERYOL , TÜBİTAK ULAKBİM , eryol_@_ulakbim.gov.tr

eduroam, Education Roaming (Eğitim Gezintisi) kelimelerinin kısaltmasıdır. RADIUS tabanlı altyapı üzerinden 802.1x güvenlik standartlarını kullanarak, eduroam üyesi kurumların kullanıcılarının diğer eğitim kurumlarında da sorunsuzca ağ kullanımını amaçlamaktadır. eduroam üyesi kurumların kullanıcıları, kendi kurumlarında (Ev Kurum) ağa bağlanmak için kullandıkları kullanıcı adı şifre ikilileri ile, eduroam üyesi olan başka bir kurumdan (Misafir Kurum) ağa bağlanabilirler. Kullanıcı misafir kurumda iken aldığı eduroam yayınına bağlantı talebi gönderdiğinde, misafir kurumun yetkilendirme sunucusu, o kullanıcıyı kendi ev kurumunun yetkilendirme sunucusuna yönlendirerek, yetkili olup olmadığını belirler. Tüm bu sorgulamaların, sunucular arasında oluşturulan şifreli bir tünel içinden yapılması, kullanıcı adı şifre ikililerinin kullanıcının kendi ev sunucusu haricinde görülmesini engeller. Bu durumda kullanıcıların yapması gereken tek şey, misafir olduğu kurumda yeralan eduroam kablosuz ağını, kendi kurumunun ağına bağlanır gibi tanımlamasıdır. eduroam federasyon hiyerarşisine sahiptir. Halen dünyada iki konfederasyon bulunmaktadır: Avrupa eduroam konfederasyonu ve Asya-Pasifik (APAN) eduroam konfederasyonu. eduroam üyesi kurumlar kendi ülkelerinde yeralan eduroam federasyonlarına, ülkelerin federasyonları da bağlı buldukları konfederasyonlara sorgu göndermektedir. Türkiye'nin bağlı bulunduğu Avrupa eduroam konfederasyonuna ve APAN konfederasyonuna katılan her yeni federasyon ve onlara katılan her yeni kurum, bu hiyerarşi sayesinde dahil olan herkesçe tanınabilmektedir. Bu çalışmada, eduroam yapısı, dolayısıyla kablolu ve kablosuz ağ güvenliği, dolaşılabilirlik ve eduroam hiyerarşisinde yer alabilmek için yapılması gerekenler anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler : eduroam, dolaşılabilirlik, 802.1x, kablolu ve kablosuz ağlarda güvenlik, ağ güvenliği

XEN ÜZERİNDE SANAL AĞ TASARIMI VE GÜVENLİK

Erdem Bayer , Portakal Teknoloji , ebayer_@_portakalteknoloji.com

Mete Alpaslan Katırcıoğlu , Portakal Teknoloji, mete.alpaslan_@_portakalteknoloji.com
Sunucuların sanallaştırma yoluyla konsolidasyonu, kaynakların daha etkin kullanımını sağlar, bağımsızlık ve izolasyonu artırır. Ancak sunucuların sanallaştırılarak konsolide edilmesi, sunucuların içinde buldukları ağın da sanallaştırılmasını gerektirir. Bu da switch/hub, router gibi ađ aygıtlarını da sanallaştırmayı zorunlu kılar. Bu yazı sanal ađ tasarımımda dikkat edilmesi gerekenleri ve Xen Sanal Makine Yöneticisi (Virtual Machine Monitor, VMM) ile yaratılabilecek farklı sanal ađ tiplerini, bunların ayarlarını, switch/hub ve router'ların nasıl sanallaştırılabileceğini ve ađ sanallaştırmasının güvenlik gereksinimlerini anlatmayı amaçlamaktadır. Konu ile yakın ilgisi bulunduğu için Güvenilir Sanal İşletim Sistemi (Trusted Virtual Domain, TVD) ve Güvenilir Sanal Bilgi Merkezi (Trusted Virtual Data Center, TVDc) projelerinden de bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler : Xen, VMM, Sanallaştırma, TVD

GÜVENLİK DUVARLARI İÇİN POLİTİKA ANOMALİ BELİRLEME ALGORİTMASININ DENEYSEL UYGULAMASI

Fusun ÇETİN * , Oğuz YARIMTEPE * ve Tuğkan TUĞLULAR *

(*) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR
fusuncetin@iyte.edu.tr, oгуzyarimtepe@iyte.edu.tr, tugkantuglular@iyte.edu.tr

Güvenlik duvarı, iç ağı dış ağdan gelebilecek saldırılara karşı koruyan bir yazılım ya da donanımdır. Güvenlik duvarının işlevselliği filtreleme kurallarına ve bu kuralların sırasına bağlıdır. Doğru kural sırasını belirlemek için kurallar arasındaki bütün matematiksel ilişkiler dikkate alınmalıdır. Tek ve dağıtık güvenlik duvarı ortamları için anomali bulma algoritmaları “Politika Anomali Belirleyicisi” adı verilen bir yazılım aracında uygulanmıştır. Bu algoritmaların işletim değerlerinin belirlenmesi için farklı kural setleri ve ağ yapıları kullanılarak testler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Duvarları, Güvenlik Duvarı Politikaları, Politika Anomali Belirleme.

EXPERIMENTAL APPLICATION OF POLICY ANOMALY DETECTION ALGORITHM FOR FIREWALLS

Firewall is a software and/or hardware used to protect the inner network from attacks which may come from outer network. Firewall functionality depends on the filtering rules and their order. All rule relations must be considered in order to determine correct rule order. Anomaly detection algorithms are implemented for single and distributed firewall environments in a software tool called “Policy Anomaly Checker”. A number of tests are performed using different policies and network topologies in order to obtain operational values of these algorithms.

Keywords: Firewalls, Firewall Policies, Policy Anomaly Detection.

KABLOSUZ ALGILAYICI AĞLARDA BİRÖRNEK OLMAYAN ERLEŞTİRMELER VE ALGILAMA BOŞLUK PROBLEMİ*

Rabun KOŞAR, Ertan ONUR, ve Cem ERSOY
Boğaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL
{kosarrab, onur, ersoy}@boun.edu.tr

Kablosuz algılayıcı ağların ilk yerleştirilmeleri sırasında, fiziksel sorunlar ve dağılımsal dengesizlikler sonucunda algılama boşlukları oluşmaktadır. Bu tür boşlukların varlığı algılayıcı ağ ömrünü kısaltmakta ve ağın algılama kalitesinde azalmalara sebep olmaktadır. Ağ ömrü uzadıkça boşluk oluşumu kaçınılmaz olsa da, başlarda oluşan boşluklar ağ parametlerini çok daha yüksek oranda etkileyecektir. Bu problemin oluşum basamaklarında yapılacak işlemler ile boşluk oluşumunu ileri basamaklara ertelemek ve etkilerini azaltmak mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Kablosuz Algılayıcı Ağlar, Algılama Boşluğu ,Yeniden Yerleştirme, Görüntü İşleme.

NONUNIFORM DEPLOYMENTS IN WIRELESS SENSOR NETWORKS AND SENSING HOLE PROBLEM*

Physical constraints, asymmetric load distribution and environmental factors will lead to formation of sensing holes in the wireless sensor networks. Sensing holes further hinder the sensing and lifetime metrics of the network, where earlier formations have relatively higher impact. To alleviate such a problem, an method for hole identification and redeployment at the earliest steps of the active network life can be incorporated.

Keywords: Wireless Sensor Networks, Sensing Hole, Redeployment, Image Processing

3N AĞLARDA HÜCRE PLANLAMA

Derya Çavdar, Yunus Durmuş ve Cem Ersoy
NETLAB,Boğaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL
derya.cavdar@boun.edu.tr,yunus.durmus1@boun.edu.tr,ersoy@boun.edu.tr

Bu çalışmada 3N UMTS ağlarında hücre içi planlama problemini ele alınmıştır. Çalışmada, 3N(UMTS) sistemlerde görülen uzaklık-yakınlık sorunuyla başedebilmek için güç kontrol yöntemlerinden faydalanıldı .Bu modele göre oluşturulan problemi, K-means buluşsal yöntemini ve Benzetimli tavlama (simulated annealing) en iyileme yöntemini kullanarak çözümler bulundu.

Anahtar Kelimeler: K-means, Benzetimli Tavlama, UMTS,3N.

CELL PLANNING IN 3N NETWORKS

In this paper, we implemented a greedy search heuristic and simulated annealing optimization technique in order to find a good feasible solution for the cell planning problem of 3N (UMTS) networks. Our good feasible solution refers to the minimum base station cost and minimum signal to interference ratio (SIR). In the heuristic search we have used the k-means algorithm to find the initial locations of the base stations. Then we run the simulated annealing to improve the solution.

Keywords: UMTS, 3N, Simulated Annealing, K-means

KURUMLARDA BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ'NİN UYGULANMASI

Mehtap ÇETİNKAYA

İstanbul Kültür Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Yüksek Lisans Bölümü, İSTANBUL
mehtapcetinkaya@gmail.com

Bu bildiri, Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri'nin (BGYS) uygulandığı şirketlerdeki çalışmaları konu almaktadırlar. ISO/IEC 27001:2005 standartına uygun olarak dokümente edilmiş bir BGYS için gerekli faaliyetlerin neler olduğu, nasıl uygulandığı, uygulamalar sırasında karşılaşılan sorunlar ve iş sürekliliğinin sağlanmasında izlenen yöntemlerin, mümkün olduğunca açık şekilde anlatılması kurumlara ve bilgi güvenliğiyle ilgili çalışanlara yardımcı olacaktır.

Bildiride, birinci ve ikinci bölümlerde, Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ve bu konuda geliştirilen ISO 27001 standartının içeriği anlatılmaktadır. Üçüncü bölümde, ISO 27001 standardı uygulamak isteyen şirketlerde uygulamaya başlamadan önce ve sonraki yapılan çalışmalar anlatılmaktadır. Son bölümde ise, yönetim sistemi kurulmuş olsa bile güvenliğin ve iş devamını sağlamak üzere geliştirilen iş sürekliliği planlarına yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi güvenliği, bilgi güvenliği yönetim sistemi, BGYS ISO/IEC 27001:2005

MOBİL sE-CÜZDAN MİMARİ TASARIMI VE UYGULAMASI

Rifat Çölkesen , Ege Kipman

Beykent Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Ayazağa, 34396, İstanbul.

Bu çalışmada, daha önce geliştirilen bir sanal Elektronik Cüzdan (sE-Cüzdan) uygulamasına mimari eklemeler yapılmış ve cüzdana POS makinalarından kablosuz arayüz erişim mekanizması önerilmiştir. Mobil sE-Cüzdan, hem yapısal hem de davranışsal olarak ceplerde taşınan cüzdanların sanal ortamda gerçekleştirilmiş halidir; ödemeler ceplerimizdeki cüzdanlar arasında olduğu gibi karşılıklı yapılmakta veya istenirse, etkileşimlerin kayıt altına alınması istenirse, banka üzerinden yapılmaktadır. Mobil sE-Cüzdan'ı, daha önce yapılan çalışmalardan ayıran en önemli özelliği erişim arayüzüdür; bu amaçla yeni bir kablosuz POS makinası önerilmiş ve cüzdanla etkileşim ilkelleri belirlenmiştir. Daha önceki çalışmamızda, sE-Cüzdan mimarisi bölge kavramına dayandırılmıştı: Askeri, sahip, serbest, banka ve arayüz/taşıyıcı olarak adlandırılan beş adet bölge olup bölgelere erişim farklı erişim haklara dayanılarak yapılabilmekteydi. Bu çalışmamızda cüzdanın mimarisinde ve veri yapısında iyileştirmeler gerçekleştirilmiş ve arayüz/taşıyıcı bölgesi yenilenmiştir. Mobil sE-Cüzdan'ın (Mobile virtual Electronics Wallet) erişim arayüzü kablosuz olarak gerçekleştirilmekte ve erişim noktalarına en yakın olan, en güçlü sinyali alınan cüzdan'ın sahibi POS makinası üzerinden cüzdanını kullanmaktadır.

Böylesi çalışmaların sonucu elde edilen başarı, e-ödemelerin merkezi olmaktan çıkıp dağıtılmış olmasına öncülük etmesi, bankaların e-etkileşim sayısını azaltması ve fiziksel paranın bankalarda tutulması konularına kaynak olacaktır.

Anahtar Sözcükler: sE-Cüzdan, vE-Wallet, kablosuz erişim, sanal nesne (s-nesne), e-ticaret, e-para.

ÇOK ETKİ ALANLI HAREKETLİ AĞLAR İÇİN FORMEL GÜVENLİK POLİTİKASI BETİMLEME

Devrim Ünal¹ ve M. Ufuk Çağlayan²

¹ Tübitak Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü, Kocaeli
devrimu@uekae.tubitak.gov.tr

² Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İstanbul
caglayan@boun.edu.tr

Bu makalede, dolaşan kullanıcılara sahip çok etki alanlı hareketli ağlarda güvenlik politikalarını betimlemek için bir formel betimleme yöntemi önerilmektedir. Çok etki alanlı hareketli ağların ayırt edici özellikleri, birden fazla yönetsel etki alanı, dolaşan kullanıcılar ve farklı güvenlik politikaları bulunmasıdır. Yetkilendirme politikalarının formel betimlemesiyle ilgilenilmektedir. Özellikle kullanıcıların etki alanları arasındaki eylemleri konusuna odaklanılmıştır, örneğin etki alanları arasında dolaşım, erişim ve iletişim. Politika modelinde hareketlilik, hiyerarşi ve rol tabanlı yetkilendirme öğeleri kapsamıştır. Bir formel etki alanı ve etki alanları arası politika modeli sunulmaktadır. Yaklaşımımız iki tümleşik öğeye dayanır: (i) formel sistem modeli, (ii) formel güvenlik politikası betimlemesi. Yöntemimizin yeni olan kısmı ambient mantığı formülleri kullanarak bir politika kuralının uygulanabilir olduğunu belirlemek amacıyla zaman ve konum gereklerinin betimlenebilmesidir.

Anahtar sözcükler: Güvenlik politikası, formel betimleme, ambient cebri, süreç cebri, çoklu etki alanı.

KABLOSUZ ERİŞİM NOKTALARINA YAPILAN DOS SALDIRILARI

Deniz Mertkan GEZGİN^{*}, Ercan BULUŞ^{**},
Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama Bölümü, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu,
Trakya Üniversitesi, 22030, Edirne
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Trakya Üniversitesi,
22030, Edirne
mertkan@trakya.edu.tr, ercanb@trakya.edu.tr

Kablosuz ağlar gün geçtikçe daha çok kullanılmaya başlanılmıştır. Kullanımdaki bu artış bazı sorunları da yanında getirmektedir. Sorunların en önemlisi kablosuz ağların güvenliğidir. Güvenliği etkisiz hale getirmek için kablosuz ağlara yapılan saldırılar artmıştır. Saldırıları incelendiğinde en önemli amacın kablosuz ağlarda kullanılan erişim noktalarının (AP-Access Point) hafıza kaynaklarının tüketilmesi olduğu görülmektedir. Bunun sonucunda saldırgan kolaylıkla erişim noktası cihazını ele geçirip amaçları doğrultusunda kullanabilmektedir. Bu çalışmada Servis Reddi (DoS-Denial of Service) adı verilen saldırı tipleri sınıflandırılmış ve akış şemaları yardımıyla incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erişim Noktası, Servis Reddi, Atak Şemaları, 802.11, Değişmez Eşdeğer gizliliği, Kablosuz Ağlar

Recently, wireless networks are used widely. This raise in using these networks brings some problems. The most important problem is providing the security of these networks. The attacks to get the security of these networks are increased. When the attacks examine, it is seen that the main purpose of these attacks is expending the memory sources of the access points (AP) used in wireless networks. As a result of this, the attackers can easily get the control of the Access point device and use it for their aims. In this study, the attack types named Dos(Denial of Service) are classified and examined with the help of the flow charts.

Keywords: Access Point, Denial of Service, Attack Schemes, 802.11, Wired Equivalent Privacy, Wireless Networks

TASARSIZ AĞLARDA KULLANILAN GÜVENLİ YÖNLENDİRME PROTOKOLLERİNİN MODEL DENETİM YÖNTEMİ İLE FORMAL GÜVENLİK ANALİZİ

A.Burak GÜRDAĞ, Evren ÖNEM, ve M.Ufuk ÇAĞLAYAN
Boğaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL
gurdag@boun.edu.tr, evren.onem@boun.edu.tr, caglayan@boun.edu.tr

Tasarsız ağlarda güvenli yönlendirme konusu araştırmacıların uzun süredir üzerinde çalıştığı önemli konulardan biridir. Ne yazık ki tasarsız ağ ortamları için önerilen yönlendirme protokollerinin çoğunun formal güvenlik analizi yapılmamıştır. Özellikle askeri savaş alanı ağları ve taşıtlar arası ağlar gibi güvenlik gereksinimi yüksek ağ ortamlarında kullanılacak olan yönlendirme protokollerinin ciddi bir formal güvenlik analizinden geçirilmeleri şarttır. Bu çalışmada, hareketli tasarsız ağlarda güvenli yönlendirme konusuna ve bu konuda önerilen protokollerin formal güvenlik analizinde kullanılan yöntemlere genel bir bakış verilmektedir. Ayrıca bu konuda şu anda yürütüyor olduğumuz ve esas olarak hareketli tasarsız ağlar için önerilmiş olan SAODV ve ARIADNE isimli iki güvenli yönlendirme protokolünün model denetim (model checking) yöntemi ile formal güvenlik analizinin yapılmasını konu alan araştırmamızın ilk sonuçları verilmektedir. Bu çalışmadaki analizler, model denetim konusunda iyi bilinen araçlardan biri olan SPIN Model Denetimcisi kullanarak yapılmıştır. Analizler sonucunda SAODV’de harici bir saldırganın varlığında meydana gelebilecek iki saldırı SPIN Model Denetimcisi tarafından otomatik olarak bulunmuş ve ARIADNE’de biri harici saldırgan diğeri de ele geçirilmiş olmak üzere iki düğümün işbirliği yaparak bir yol üzerindeki ara düğümleri yokmuş gibi gösterebildikleri bir saldırı yine otomatik olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hareketli Tasarsız Ağlar, Güvenli Yönlendirme, Formal Yöntemler, Model Denetimi

FORMAL SECURITY ANALYSIS OF SECURE ROUTING PROTOCOLS FOR AD HOC NETWORKS USING MODEL CHECKING

Secure routing in ad hoc networks is an important subject area that has long been investigated by researchers. Unfortunately, most of the secure routing protocols proposed so far lack a proper formal security analysis. It is necessary to provide a formal security analysis for such protocols especially if they are used in networks such as military battlefield networks or vehicular networks where security is critical. In this work, we give an overall view of secure routing in mobile ad hoc networks (MANETs) and formal methods used in security analysis of secure routing protocols in such networks. We also give the preliminary results of our research involving the formal security analysis of two secure routing protocols, namely SAODV and ARIADNE, for MANETs using model checking. We used a well-known model checker, SPIN, in our analyses. As a result, two attacks in the presence of an external attacker are automatically detected for SAODV and an important attack is identified for ARIADNE in which one compromised node and one external node collaborate to remove the intermediate nodes from the route discovery process.

Keywords: Mobile Ad Hoc Networks (MANETs), Secure Routing, Formal Methods, Model Checking

KABLOSUZ ALGILAYICI AGLARDA DEVİNGEN KAPSAMA SORUNU İÇİN EVRİMSEL ALGORİTMA

M. Aykut YİĞİTEL* , Tolga TOLGAY*, ve Cem ERSOY*

(*)Bogaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, _STANBUL
aykut.yigitel@boun.edu.tr, tolga.tolgay@boun.edu.tr, ersoy@boun.edu.tr

Kablosuz Algılayıcı Aglarda (KAA) enerjiyi etkili kullanarak algılanacak bölgeyi mümkün olduğunca kapsamak oldukça önemli bir problemdir. Amacımız, algılanacak bölgeyi kapsarken, bu işi mümkün olduğunca az enerji sarfederek yapmaktır. Bildirimizde bu soruna devingen olarak cevap bulan bir evrimsel algoritma önerdik. Aynı problemi Tamsayı Programlama olarak da formüle ettik ve çözdük. Elde ettiğimiz sonuçları ve karşılaştırmaları sunduk.

Anahtar Kelimeler: Kablosuz Algılayıcı Aglar, Devingen Kapsama Sorunu, Evrimsel Algoritma

AN EVOLUTIONARY ALGORITHM FOR DYNAMIC COVERAGE PROBLEM IN WIRELESS SENSOR NETWORKS DESIGN

Designing an energy efficient topology that extends the network lifetime is a challenging issue in Wireless Sensor Networks (WSN). Our aim is covering the monitoring area as much as we can in an energy efficient fashion. In this work we proposed an evolutionary algorithm for Dynamic Coverage Problem. We also give an Integer Linear Programming formula and solved it. We report the computational results and comparisons between solutions.

Keywords: Wireless Sensor Networks, Dynamic Coverage Problem, Evolutionary Algorithm.

BİLİŞİM PROJELERİNDE SIKÇA YAPILAN HATALAR

T. Erman ERKAN*

(*) Atılım Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, ANKARA
ermanerk@atilim.edu.tr

Bilişim (bilgi ve iletişim) teknolojilerinin günlük hayatta payını arttırdığı 1990'lı yılların sonlarına doğru ülkemizde de dünyaya paralel olarak bilişim teknolojileri ile ilgili büyük yatırımlar yapılmaya başlanmıştır. Bu yatırımlardan bir tanesi de ERP (Kurumsal Kaynak Planlama)projeleridir. Bu yatırımlarla birlikte iş hayatında birçok görev tanımı ve yeni pozisyonlar türemiştir. Ülkemizdeki bilişim projelerinde, bu yeni görev tanımları yeni ekonominin doğduğu amerikan metodolojilerinden alınmıştır. Ancak bilişim projeleri çoğu zaman yanlış görevlendirme ve eksik kaynaklardan dolayı hatalarla son bulmuştur. Bu çalışmada Türkiye ve dünyadaki bilişim proje metodolojileri karşılaştırılarak, insan kaynağı seçim ve yönetim örnekleri verilecek. Günümüz iş dünyasında her şey süreç odaklıdır, hatta dinamik paralel süreçler olmazsa olmazdır. Bu tip iş uygulamalarını elektronik hayata geçirmek, teknolojik projeler değildir. Bunlar kesinlikle değişim projeleridir ve bir stratejik plan dahilinde gerçekleşmezse başarı şansı düşüktür.. Çalışma, bilişim projelerinde önemli olanın kültürel ve süreçsel değişme olduğunu örnekleriyle açıklayarak son bulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Kaynak Planlaması, Bilişim projeleri, Proje Yönetimi.

MOST FREQUENTLY OBSERVED FAULTS IN INFORMATION PROJECTS

While Information and Communication Technologies (ICT) has been increasing their power in daily life in 1990's, ICT investments had also increased in Turkey. Enterprise Resource Planning (ERP) is one the invest of ICT. Many new job description founded with those ICT projects. These new job descriptions were taken from united states that the new economy had been borned. ICT projects mostly failed because of mismatching roles of the projects participants. In this study, the ICT project in turkey and in world will be compared and human resource choosing criteria examples ill be given. In today's business everything is process oriented, and what is more dynamic parallel processes are inevitable. Therefore, implementing those kind of systems are not only technical issues. These are change management projects, if these project were not be implemented under the control of a strategic plan,they would fail. This study will end with the explanation of the importance of the change in culture and process with the examples from the real life.

Keywords: Enterprise resource planning, Information and Communication Projects, Project Management.

BİLGİ ÜRETİMİ SÜRECİNDE “BÜTÜNLEŞİK YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİ”NDE BİLGİ-İLETİŞİM BAĞINTISI

Dr. Filiz GÜLTEKİN KÖSE

Trakya Üniversitesi İşletme Bölümü Yön.Org. Anabilim Dalı, EDİRNE
filizgultekin@trakya.edu.tr

Ulusal ekonomilerini kamu ve özel sektörün işbirliği içerisinde sürdürülebilir kalkınmayı gözardı etmeden geliştirmeyi amaçlayan ülkeler, mevcut kurumsal yapılarını yeniden gözden geçirmektedirler. Yeni bilgi temelli ekonomik yapıya uygun kurumsal yapılara ve yeni yapılanma modellerine Türkiye'nin de ihtiyacının hangi noktalarda olduğunun gözden geçirilmesi ihtiyacı ile bu çalışma yapılmıştır. Çalışma tezde de iddia edildiği gibi ağ organizasyon yapısının bütünleşik yönetim bilgi sistemleriyle desteklenerek bilgi iletişim bağıntısını aktif ve güçlü kılacak biçimde oluşturulmaya çalışması ile bilgi üretim sürecinde coğrafi, ekonomik, kültürel farklılıklar nedeniyle ve sanal-organik bir yapının daha işlevsel olacağı iddiası ile bölgesel organizasyonların uygun olacağı noktasından ele alınmıştır. Uygulamasındaki zorluklar nedeni ile tartışmaya açık modellenmiştir. Türkiye'nin bütününe kapsamı yerine bölgelerin ayrı ayrı ağlar olarak oluşturulması mantığı ile bakış açısı oluşturulmuştur. Birçok parçadan oluşacağı varsayılan kurumsal faaliyet alanının, günümüz özellikleri göz önüne alındığında hiyerarşik özellikte bürokratik-mekanik yapılanma modeli ile değil; sanal organik ağ yapılanma modeli ile örgütlendiğinde başarılı olabileceği iddiası ile incelemeler yapılmıştır.

Literatür taramaları ve görüşmeler ile gereksinimi en iyi karşılayabilecek kurumsal organizasyonun nasıl olabileceği tartışılmış ve alternatif organizasyonların nasıl olabileceği noktasından organizasyon yapılanma modeli geliştirilmiştir. Ayrıca ağ yapının ve sanal organizasyonun çağımızda bilgi toplumuna geçiş süreci içinde bulunan kamu ve özel sektör için işbirliğinin olabirliğinin araştırılması gereği üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İletişim, yönetim-bilişim sistemi, organizasyon, sanal-organik sistem, bilgi toplumu

TÜRKİYE'DEKİ KAMU KURUMLARINDA BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ YÖNETİŞİMİ

Sinan Çayır Asım Güneş Ozan Bük
İstanbul Teknik Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı
cayirs@itu.edu.tr gunesa@itu.edu.tr buk@itu.edu.tr

Günümüzde, bilişim teknolojileri yönetişimi giderek önem kazanmaktadır. Bu amaçla dünyada ve ülkemizde özellikle finans kurumlarında bilişim teknolojileri yönetişimi COBIT, BASEL, SOX ve benzeri çerçevelere dayandırılması zorunlu kılınmaktadır. Bazı ülkeler tavsiye niteliği taşımakla birlikte ülkelerindeki tüm kurumlara hitap eden genel bilişim teknolojileri yönetişim çerçeveleri önermektedirler. Bu çalışmaların amacı bilişim teknolojilerinin, kurumların stratejilerine ve hedeflerine hizmet etmesi, bunları gerçekleştirirken tüm sürecin bir bütün olarak ele alınmasıdır. Ülkemizde bu yönde atılan adımlar olmakla birlikte bütünsel bir yaklaşım henüz benimsenmemiş durumdadır. Bu çalışmada Türkiye'deki kamu kurumlarının bilişim teknolojileri yönetişim yaklaşımları incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Bilişim Teknolojileri, Yönetiřim, Yönetiřim Çerçevesi

GELENEKSEL İŞLETME ANLAYIŞINDAN E-İŞLETME ANLAYIŞINA GEÇİŞTE YAŞANAN PROBLEMLER

Gültekin ÇAĞIL, Kadriye ERGÜN

Sakarya Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü, ADAPAZARI
cagil@sakarya.edu.tr, kergun@sakarya.edu.tr

İletişim ve bilişim teknolojileri ve buna bağlı olarak bilgisayar uygulamalarındaki gelişmeler yeni yaklaşımların ve çözümlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu durum işletmeleri de etkilemiştir. Günümüzün rekabetçi koşullarında varoluşlarını devam ettirmek isteyen işletmeler, süreçlerinin yeniden tasarlanması için bilgi çağının avantajlarından faydalanarak bir dönüşüm yaşamaktadırlar. Dönüşümün sonuçlarından birisi de süreçlerin elektronik hale gelmesiyle oluşan elektronik işletmelerdir (e-işletme). İşletmelerin bu dönüşümü sırasında organizasyonel yapı, teknolojik altyapı, güvenlik gibi nedenlerden dolayı zorluklar yaşanmaktadır. Bu çalışmada geleneksel bir işletme yapısından e-işletme yapısına geçişteki problemler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel işletme, e-işletme ,e-dönüşüm, e-iş.

E-TIP ÇUKUROVA İNTERNET EĞİTİM ORTAMI

Esin ÜNAL,* Murat KARA,** Erkan KAYNAK,*** Emrah YENİLMEZ,****
ve Sırrı KÜÇÜKARSLAN*****

(*) Çukurova Üniversitesi, Enformatik Bölümü, ADANA

(**) Çukurova Üniversitesi, Enformatik Bölümü, ADANA

(***) Çukurova Üniversitesi, Enformatik Bölümü, ADANA

(****) Çukurova Üniversitesi, Bilgisayar Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi,
ADANA

(*****) Çukurova Üniversitesi, Enformatik Bölümü, ADANA

eunal@cu.edu.tr, mkara@cu.edu.tr, ekaynak@cu.edu.tr, eyenilmez@cu.edu.tr,

skarslan@cu.edu.tr

Dünyada ve ülkemizde uzun yıllardır farklı amaçlar ve yöntemlerle uzaktan eğitim-öğretim yapılmaktadır. Uzaktan eğitim programları birçok fakülte, yüksekokul ve enstitülerdeki programlar için uygun yapıdadır. Çukurova Üniversitesinde de 2003 yılından bu yana E-Çukurova Uzaktan Eğitim Platformu yapısı altında Adana Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama uzaktan eğitim programı faaliyet göstermektedir. Tıp fakülteleri eğitim-öğretimin yapısı itibari ile diğer fakültelerden ayrılmaktadır. Bu nedenlerden dolayı tıp fakülteleri için tasarlanacak sistem daha farklı olmak zorundadır. Bu amaçla Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi için pratik eğitimin verilemeyeceği ama teorik eğitim için yardımcı bir kaynak olacak bir sistem tasarlanmıştır. 2005 yılında yapımına başlanmış olan bu sistem için tıp fakültesinin eğitim-öğretim yapısı incelenmiş ve bu yapıya göre su andaki mevcut sistem oluşturulmuştur. Sistemde 3 ayrı kullanıcı profili bulunmaktadır ve temel olarak forum, posta kutusu, duyuru, dosya paylaşımı-yönetimi, sistem yönetimi, öğrenci işleri, kullanıcı işlemleri ve dersler modüllerinin birlesiminden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: E-Tıp, E-Çukurova, E-Öğrenme, Tıp Fakültesi, Uzaktan Eğitim Sistemi.

HASTA EĞİTİMİNDE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ: WEB TABANLI BESLENME EĞİTİMİ

Selen BOZKURT* , Neşe ZAYİM, * ve K. Hakan GÜLKESEN*
(*)Biyostatistik ve Tıp Bilişimi AD, Akdeniz Üniversitesi, Antalya
selenb@akdeniz.edu.tr, nzayim@akdeniz.edu.tr, hgulkesen@akdeniz.edu.tr

Sağlık yönetiminde önemli rolü olan hasta eğitimi, hastaların kendi sağlık yönetimlerini sağlamalarına yardımcı olur ve sağlık bakım maliyetini düşürmede etkilidir. Geçmiş çalışmalar, geleneksel hasta eğitimi yöntemlerinin önünde zaman, eğitime erişim ve maliyet gibi bazı engeller olduğunu ortaya koymuştur. Bu engelleri internet ve web teknolojilerinin sunduğu olanaklarla ortadan kaldırmak mümkündür. Web tabanlı hasta eğitimi teknolojileri çoğunlukla kronik hastalıklarla ilgili olarak tasarlanmış olsa da kullanım alanları geniştir. Bu çalışmada, şimdiye kadar yapılmış olan web tabanlı hasta eğitimi programlarına ilişkin tüm çalışmalar taranmış, içerik, tasarım, değerlendirme ve sonuçları incelenmiş ve özetlenmiştir. Ayrıca, beslenme eğitimi üzerine tasarlanan bir web tabanlı eğitim uygulaması olan “Beslenme Eğitimi Modülü” nün algoritması ve içeriği anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Eğitimi, World wide web, Beslenme

MEDİKAL ALANDA İNTERAKTİF CD TASARIMLARI VE YAZILIMLARI

Nasibe SAĞIR

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmeni

Günümüzde artık tek taraflı öğrenme metotlarının yerini çoklu zeka kuramlarının getirdiği interaktif öğrenmeler ve kullanıcı odaklı eğitim metodları almıştır. Eskisi gibi bilgiyi sunan birine ihtiyaçtan ziyade bilgiyi araştıran bireylerin yetiştirilmesine ağırlık verilmiş ve bu yapılırken bireyin öğrenme alanlarından hangisine uygunsu ona yönlendirilmesi sağlanmıştır. Birey kendi kendine yaptığı ve keşfettiği herşeyi daha çabuk ve kalıcı olarak öğrenmektedir. Ve bu öğrenmenin etkililiğinin artırılması tabii ki görsellerle zenginleştirilmesi sayesinde olmaktadır. Medikal alanda da bu metod kullanılmış klasik sistem dışına çıkılarak medikal eğitimdeki zorluklar görseller ve interaktiflikle desteklenerek kullanıcıya programa dahil olma özelliği vermiştir. Bazı çekimi mümkün tıbbi operasyonların görüntülerinin alınıp kullanıcıya gösterilmesi bu sayede daha fazla kişiye ulaşması sağlanmıştır. Eğer bu tip tıbbi operasyonların veya animasyon gerektiren durumların varlığı söz konusuysa da bunlar için 3d çizimler ve programlarla canlandırmalar sağlanarak interaktif öğrenmeye temel oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: medikal alanda interaktif cd tasarımları, e- öğrenme, eğitim yazılımları

SAĞLIK BİLGİSİ EDİNMEDE İNTERNET

Neşe Zayim*, Gültekin Süleymanlar**

Akdeniz Üniversitesi, Tıp Fakültesi

*Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi AD.

**Nefroloji Bilim Dalı

nzayim@akdeniz.edu.tr, gsuleymanlar@akdeniz.edu.tr

Günümüzde bilgisayar ve İnternet teknolojileri her alanda olduğu gibi sağlık alanında da yaygın olarak kullanılmakta ve kullanım oranları hızla artmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen Hane halkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması sonuçlarına göre, Türk halkının interneti kullanma amaçlarında ilk sırada %90, 54 oranıyla bilgi arama ve çevrimiçi hizmet alma; yer almakta ve bilgi aramada da sağlık bilgisi arama oranını %37,17 dir.. Amerika'da 2006 yılında yapılan bir çalışmaya göre ise bir gün içerisinde 8 milyon Amerikalı internette sağlık bilgisi aramaktadır. Yapılan çalışmalar, internetin bilgiye, istenilen zaman ve yerde, ücretsiz ya da düşük maliyetle ulaşılabilme gibi avantajları nedeniyle sağlık bilgisi aramada tercih edildiğini göstermiştir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye genelinde kişilerin sağlık bilgisi edinmede İnternet farkındalıklarını ve sağlık bilgisi edinmede tercihlerini belirlemektir. Bu amaçla Türkiye genelinde kronik böbrek hastalığı prevalansı araştırması kapsamında 8616 kişiye anket uygulanmış, sonuçlar demografik özelliklere ve bölgelere göre karşılaştırılarak verilmiştir.

Anahtar kelimeler : İnternet, sağlık bilgisi

TÜRKİYE'DEKİ BESLENME VE DİYET WEB SİTELERİNİN YETKİ, GEÇERLİLİK VE KAPSAM KRİTERLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Deniz ÖZEL* , Selen BOZKURT*, Neşe ZAYİM*

(*Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi AD, ANTALYA
denizozel@akdeniz.edu.tr, selenb@akdeniz.edu.tr, nzayim@akdeniz.edu.tr

Sağlıkla ilgili bilgi kaynağı olarak kullanılan web sitelerinin sayısındaki artış ve yaygın kullanım oranı bu tür web sitelerinin kalitesinin değerlendirilmesini zorunlu hale getirmiştir. Bir çok organizasyon web sitelerini ve bu sitelerde sunulan sağlıkla ilgili bilgileri değerlendirme ve derecelendirme çalışmaları yapmakta ve kriterler belirlemektedir. Örneğin, E-Avrupa 2002 Taslak Bildirisi'nde sağlıkla ilgili web siteleri için kalite kriterleri; şeffaflık ve dürüstlük, yetki, mahremiyet ve verilerin korunması, geçerlik, sorumluluk, erişilebilirlik, seçilmiş olan kitleye uygunluk olarak belirlenmiştir. Sağlıkla ilgili web sitelerinin tümünün sağlaması gereken bu genel kriterlere ek olarak belirli sağlık konularına özel web sitelerinin de içerik, kapsam gibi kriterlere göre değerlendirilmesi üzerine çalışmalar bulunmaktadır. Amerika'da 2006 yılında yapılan geniş ölçekli bir çalışmaya göre kişilerin sıklıkla arama yaptıkları konu başlıklarında üçüncü sırada beslenme ve diyet konularında bilgi arama (%49) yer almaktadır ve bu çalışmada da beslenme ve diyet bilgisi sunan sitelerin şeffaflık ve dürüstlük, yetki, geçerlik kriterlerine göre değerlendirilmesi ve içeriklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Anahtar kelimelerin “beslenme diyet besin”, “diyet” ve “beslenme” olduğu üç durumda Google arama motoru kullanılarak yapılan aramanın sonucunda ulaşılan siteler incelenerek bu sitelerden herhangi bir dergiye ya da özel kuruluşa ait siteler, kişisel bloglar, yapım aşamasında ya da bakımda olan siteler elenerek 50 web sitesi değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmada değerlendirilen beslenme ve diyet ile ilgili web sitelerinin %96'sında (48) güncelleme tarihi bulunmamaktadır ve %46'sında (23) linklerin %5'inden fazlasına ulaşamamaktadır. Web sitelerinin %64'ünün (32) kime ait olduğu, %66'sının (33) içerik sorumlusu %70'inin (35) iletişim adresi (e-posta adresi) yok veya belirsizdir. Ayrıca sitelerin %56'sında (28) sunulan bilgiyle ilgili herhangi bir kaynak gösterilmemiştir. Web sitelerinin %98'i (49) herhangi bir kurum tarafından değerlendirilip onaylanmamıştır. Sonuç olarak beslenme ve diyet bilgisi sunan web sitelerinin büyük kısmı site sorumlularının açıkça belirtilmediği, iletişimin kiminle olduğuna dair belirsizlik, güncelleme tarihinin bulunmaması ve kaynak gösterilmesinde hassasiyet duyulmaması nedeniyle şeffaflık ve dürüstlük, yetki ve geçerlik kriterlerini tam olarak sağlayamamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Web siteleri, Beslenme, Değerlendirme

TIP ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNETTE BİLİŞSEL DURUMLARI

Başak OĞUZ* , Neşe ZAYİM*, Deniz ÖZEL *,Osman SAKA*

(*) Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi AD, Akdeniz Üniversitesi, Antalya

basakoguz@akdeniz.edu.tr, nzayim@akdeniz.edu.tr, denizozel@akdeniz.edu.tr, saka@akdeniz.edu.tr

Gelişen teknoloji ile birlikte bilgisayar ve internet hayatın vazgeçilmez gereçleri haline gelmiştir. Fakat bu teknolojiler bir yandan hayatı kolaylaştırırken diğer taraftan yeni riskleri de beraberinde getirmektedir. İnternet bağımlılığı da teknolojinin yol açtığı bu risklerden biridir. İnternet kullanımına sınırlama getirememesi, sosyal veya akademik zararlarına rağmen kullanıma devam etme ve internete ulaşımın kısıtlandığı durumlarda yoğun anksiyete duyma gibi belirtilerle kendini gösteren bu bağımlılık türü 1990'lı yılların ortalarından beri giderek ilgi çekmektedir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin internet kullanım örüntülerini bulmak (kaç yıldır internet kullandığı, internete nereden bağlandığı, internette hangi aktiviteleri gerçekleştirdiği, haftada kaç saat internet kullandığı vb.) ve internetin patolojik hale gelmesindeki etkenleri saptamaktır. Öğrencilerin demografik özellikleri ve internet kullanım örüntüleriyle ilgili verilerin toplanması için anket yöntemi uygulanmıştır. İnternetin, öğrencilerin davranış ve tutumlarına etkisini ölçmek için de Davis'in İnternette Bilişsel Durum Ölçeği (İBDÖ, Online Cognition Scale) kullanılmıştır. Anket sonuçlarına göre araştırmaya katılan 183 öğrenciden 71'i (% 44) kadın ve 112'si (% 56) erkektir. Cinsiyetlerine bakılmaksızın, öğrencilerin ortalama olarak 5.1 yıldır internet kullandıkları, 130 (% 71) öğrencinin yaşadıkları yerde bilgisayar olduğu ve bunlardan 98 kişinin (% 53.6) internet erişimi olduğu bulunmuştur. Yaşadığı yerde bilgisayara sahip olan öğrencilerin ölçek toplam puanlarının daha yüksek olduğu ve bağımlılık potansiyeline sahip olabileceği görülmüştür. Ayrıca interneti daha çok sohbet, görüntülü konuşma ve oyun oynama amaçlı kullanan öğrencilerin ölçek toplam puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar teknolojileri, İnternet, İnternet Bağımlılığı.

ONLINE COGNITION OF MEDICAL STUDENTS

Parallel to the technological developments, internet usage and computer skills became necessary requirement. However, even they increased the quality of life for many aspects, this advances in technology and communication brought new risks. Internet addiction is being one of them. Beginning from mid 90's, internet addiction began to attract the attention of clinicians applying with variety of symptoms like unlimited internet usage despite academical and social failures and feeling excessive anxiety when internet access is not possible.

The purpose of this study is to find the pattern of internet usage of student and determine the factors that make internet usage pathologic. Questionnaire method were applied to the students to obtain their demographic features and patterns of internet usage. Davis's Online Cognition Scale were used to measure the effects of internet usage to the behavior and attitude of students. 183 of 189 students have responded the questionnaire, including 71 (% 44) female, 112 (%56) male. The average internet usage was 5.1 years, while the number of students who own a computer were 130 (% 71) and who has internet access were 98 (% 53.6). Also the student who had computer in their living environment had higher scale scores compared to the others. Thus their addiction potential were also estimated to be higher. In addition, Online Cognition Scale score of students who use internet mostly for playing games, chatting and using webcam has been found to be higher from others.

Keywords: Computer technology, Internet, Internet Addiction.

ANESTEZİ DERİNLİĞİ İÇİN KULLANILAN PARAMETRELERİN ETKİ SEVİYELERİNİN BELİRLENMESİ

Hamdi Melih SARAOĞLU

Dumlupınar Üniversitesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü
saraoglu@dpu.edu.tr

Bu çalışma operasyonlarda hastalara ait sistolik basınç, diastolik basınç, nabız ve yaş gibi parametrelerin değerlendirilip bu parametrelerin anestezi seviyesi üzerine etkilerini incelemek için gerçekleştirilmiştir. Farklı parametre kombinasyonlarından hangisinin etki seviyesinin fazla olduğunu belirleyebilmek için geriyaymalı Yapay Sinir Ağı kullanılmıştır. Sonuç olarak; hastalara uygulanacak anestezi oranının belirlenmesinde sistolik basınç, diastolik basınç ve nabız parametrelerinin dikkate alınmasının gerekliliği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anestezi Seviyesi, Anestezi Derinliği, Sistolik Basınç, Diastolik Basınç, Nabız, Yapay Sinir Ağı

EFFECT LEVEL DETECTION of PARAMETERS USED FOR ANESTHESIA DEPTH

This study is implemented to analyze the effect of anesthesia level using systolic pressure, diastolic pressure, heart pulse and age of patients under anesthesia in operations. Back propagation Artificial Neural Network method is used to determine which parameter is the most efficient through different parameter combinations. As a result it is noticed that systolic pressure, diastolic pressure and heart pulse parameters must be considered during anesthesia in operations.

Keywords: Anesthesia Level, Anesthesia Depth, Systolic Pressure, Diastolic Pressure, Heart Pulse, Artificial Neural Network

ELEKTRONİK BURUN TEKNOLOJİSİ ve UYGULAMA ALANLARI

Hamdi Melih SARAOĞLU

Dumlupınar Üniversitesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü, 43100, KÜTAHYA
saraoglu@dpu.edu.tr

Elektronik Burun, yapısında kimyasal sensör dizisi bulunduran ve insan burnunun algılayamadığı seviyelerdeki kokular üzerinde hassas ölçüm yapabilen cihazdır. Elektronik Burun, bir kokuyu algılayıp tanımlayabilmenin yanı sıra ölçüm yapılan madde içinde her bir kokudan ne oranda bulunduğunu, aynı zamanda kokuların hangi sınıflara dahil olduğunu da algılayabilen cihazdır. Bu çalışmada, TÜBİTAK projesi kapsamında Dumlupınar Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümünde kurulan “koku tanı sistemi” sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Elektronik Burun, QCM Sensör.

ELECTRONIC NOSE TECHNOLOGY AND APPLICATION FIELDS

Electronic Nose is a device which has a sensor array in its chemical structure and can measure sensitively in the degree that man could not sense. As well as Electronic Nose could sense and define an odor, it can define the concentrations of different odors in a mixture and also it can classify different odors. In this study, an “odor diagnosis system” is presented which is established in Dumlupınar University, Department of Electrical and Electronics Engineering within a TUBITAK project.

Keywords: Electronic Nose, QCM Sensor.

HASTANE BİLGİ SİSTEMLERİNDE VERİ MADENCİLİĞİ

Pınar YILDIRIM*, Mahmut ULUDAĞ**, Abdülkadir GÖRÜR*
(*) Çankaya Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Ankara
(**) European Bioinformatics Institute, Cambridge, UK
pınar@cankaya.edu.tr, uludag@ebi.ac.uk, agorur@cankaya.edu.tr

Günümüz Hastane Bilgi Sistemleri hastalara ve onların tıbbi durumlarına ait birçok veriyi barındırırlar. Bu verilerin çokluğuna ve zenginliğine rağmen, değerli bilgiler hastane ve klinik veritabanlarında gizlidir. Hastanelerin ve sağlık merkezlerinin verimliliğini artırmak ve gelecek planları yapabilmek için yararlı bilgilere ihtiyaçları vardır. Veri madenciliği teknikleri tıbbi verilerden gizli kalmış önemli bilgileri ortaya çıkarır ve böylece bu teknikler hastaneler ve klinik araştırmalar için değerli bilgiler sağlarlar. Bu çalışmada tıbbi veri madenciliği üzerine yapılan çalışmalar anlatılmış ve Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinde yapılacak bir veri madenciliği çalışması ile ilgili kısa bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hastane Bilgi Sistemleri, Veri Madenciliği, Bilgi Keşfi

Today's Hospital Information Systems have large quantities of information about patients and their medical conditions. Despite the richness of health-care data, useful information is often invisible in hospital and clinical databases. Hospitals and health centers need useful information to improve productivity and make strategic plans. Data mining techniques extract hidden and useful information from health-care data and therefore, these techniques provide valuable knowledge for hospitals and clinical research. This study presents a survey on medical data mining applications in the literature and briefly introduces a data mining study which will be done in Hacettepe University Hospitals.

Keywords: Hospital Information Systems, Data Mining, Knowledge Discovery

NEFES KOKUSUNDAN HASTALIK TANISI İÇİN NEFES NEMİNİN QCM SENSÖRLERE ETKİSİNİN YAPAY SİNİR AĞI İLE İNCELENMESİ

Hamdi Melih SARAOĞLU , Nazmi ÇAKMAK
Dumlupınar Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü
saraoglu@dumlupinar.edu.tr

İnsan vücudunun ürettiği ter, kan, idrar ve gaita gibi parametreler, hastalıkların tanısı için kullanılabilir. İnsan nefesinin de vücudun ürettiği diğer parametreler gibi vücut sağlığı hakkında önemli bilgiler taşıdığı bilinmektedir. Bu kapsamda insan nefesinden çıkan gazların incelenmesiyle bazı hastalıkların tanısının yapılabileceği düşünülmektedir. QCM sensörlerden meydana gelen Elektronik Burun kullanılarak nefesten hastalık tanısı yapılabilmesi için öncelikle nefesteki nemin QCM sensörlere etkisinin incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, nefesteki nemin QCM sensörlere etkisi Yapay Sinir Ağı (YSA) yöntemi ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elektronik Burun, Nefes, Nem, QCM Sensör, Yapay Sinir Ağı.

INVESTIGATION ON THE EFFECT OF BREATH HUMIDITY TO QCM SENSORS USING ARTIFICIAL NEURAL NETWORK FOR DIAGNOSING ILLNESS FROM BREATH ODOR

Various parameters produced by a human body like perspiration (skin odor), blood, urine and excrement are used frequently in diagnosis. It is known that breath odor, as the other parameter produced by a human body, carry valuable information about the illness. In this perspective, it is considered that some illnesses can be diagnosed by examining the breath odor. Diagnosing illness from human breath using E-Nose, firstly the effect of breath humidity to QCM sensors must be searched. In this study, the effect of breath humidity to QCM sensors was examined using Artificial Neural Networks.

Keywords: Electronic Nose, Breath, Humidity, QCM Sensor, Artificial Neural Network.

TIP ÖĞRENCİLERİ İÇİN WEB TABANLI BİYOİSTATİSTİK EĞİTİMİ

Anıl AKTAŞ* , Filiz İŞLEYEN* , Neşe ZAYİM* , Mehmet Kemal SAMUR*

(*) Akdeniz Üniversitesi, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı, ANTALYA
anilaktas@akdeniz.edu.tr, ifiliz@akdeniz.edu.tr, nzayim@akdeniz.edu.tr,
samur@akdeniz.edu.tr

Web-tabanlı öğretimi, Internet'in kaynakları ve özellikleri ile desteklenmiş öğrenme ve öğretme olarak tanımlayabiliriz. Günümüzde Web, öğrenciler için yeni ve zengin içeriği ile bilgi transferi sağlayan önemli öğrenme ortamlarından birisi olma yolundadır. Bu yöntemle, geleneksel yüz yüze eğitimin zamana ve mekana bağlı olma gibi engeller ortadan kalkmakta, öğrenenlerin kendi öğrenme süreçlerini denetleyebildikleri öğrenen odaklı bir ortam sunulabilmektedir.

Web-destekli öğretim, Web'in sahip olduğu özelliklerden yararlanılarak bilginin ve etkinliklerin iletiminde yeni bir yaklaşımdır. Web-tabanlı eğitimin, geleneksel, posta yoluyla veya CD-rom destekli eğitimlere göre düşük maliyeti, anında hizmet desteği, başarı takibi ve değerlendirmesi gibi birçok açıdan üstünlükleri bulunmaktadır. Ancak Web kendi başına öğrencilerin öğrenmelerinde yeterli değildir. Öğretim kuramlarının ve öğretim modellerinin, Web'in bir öğretim ortamı olarak kullanılabilmesi için uygulanması gerekmektedir. Gelişmekte olan teknolojilerinin sunduğu olanaklar ve internet kullanımının hızla yaygınlaşmasının da etkisiyle web tabanlı öğretim, hem geleneksel eğitim-öğretim süreçlerine destek hem de bu süreçlere alternatif bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle son yıllarda Internet üzerinden verilen eğitim programlarında önemli bir artış meydana gelmiştir.

Uygulanan web-tabanlı eğitim programları incelendiğinde, tıp ve sağlık eğitiminde göreceli olarak diğer alanlara göre uygulamaların daha geç başladığı ancak son yıllarda çalışmaların artmakta olduğu gözlenmektedir. Önceki çalışmalarının sonuçları web-tabanlı eğitimin tıp ve sağlık eğitiminin gelişmesinde önemli bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Hem mezuniyet öncesi tıp eğitiminde, hem de mezuniyet sonrası eğitimde zaman ve mekândan bağımsız öğrenme ortamlarının sunulması kuşkusuz öğrencilere yarar sağlamaktadır. Ülkemizde tıp eğitiminde bu tür uygulamaların sayısı ise oldukça azdır.

Bu çalışmanın amacı, tıp fakültesi eğitim-öğretim programı içerisinde yer alan, geleneksel yüz yüze yöntemle gerçekleştirilen biyoistatistik eğitimine destek sağlamak üzere geliştirilme çalışmaları tamamlanmış olup, öğrencilere yönelik web-tabanlı biyoistatistik öğrenme ortamını tanıtmaktır. Öğrenme ortamının hedef kitlesi, temel tıp bilgisi ve bilgisayar okuryazarlığı bilgi ve becerilerine sahip tıp fakültesi öğrencileridir. Web-tabanlı biyoistatistik öğrenme ortamının geliştirilmesinde, literatürde yer alan öğretim tasarımı modellerinin içerdiği ortak beş süreç olan, analiz, tasarım, geliştirme, uygulama ve değerlendirme süreçleri temel alınmıştır. Öğrenme ortamı geliştirme aşaması tamamlanmış olup uygulama ve değerlendirme aşamaları planlanmış ancak henüz gerçekleştirilememiştir. Hazırlanan biyoistatistik öğrenme ortamı nicel ve nitel yöntemler kullanılarak üç aşamada değerlendirilecektir. Bunlar ortamın kullanım kolaylığı, kullanıcı memnuniyeti ve ortamın başarı düzeyi üzerine etkisinin değerlendirilmesi şeklindedir. Tıp fakültesi öğrencilerine destek olarak hazırlanan biyoistatistik öğrenme ortamının etkileri ise uygulama sonrası yapılacak olan değerlendirme çalışmalarıyla belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Web Tabanlı Eğitim, Biyoistatistik.

**TIP FAKÜLTESİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMDE İNTERNET
KULLANIMI VE E-ÖĞRENİM HAKKINDA DÜŞÜNCELERİ**

Filiz İşleyen*, Selen Bozkurt*, Neşe Zayım*

*Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Ana Bilim Dalı, Antalya

Anahtar Kelimeler : Uzaktan Eğitim, tıp öğrencileri, internet

**AKADEMİK FAALİYETLERDE ÖZGÜR COĞRAFI BİLGİ SİSTEMİ YAZILIMI
KULLANIMI**

Osman Yalçın YILMAZ
Org: İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi
Country:
Email: yilmazy_@_istanbul.edu.tr

Anahtar Kelimeler : Özgür Açık Kaynak Kodlu Yazılım, Coğrafi Bilgi Sistemleri,
Akademik Faaliyetler

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ İLE GELİBOLU YARIMADASI TARİHİ MİLLİ PARKI'NDA ARAZİ KULLANIM ANALİZİ

Selver ÖZÖZEN KAHRAMAN, İsmail KAHRAMAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
sosozen@comu.edu.tr, ikahraman@comu.edu.tr

Bu çalışmada Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı'nda arazi kullanım şekilleri ortaya çıkarılarak, bu alanda çeşitli ekonomik faaliyet alanlarının dağılımı ve milli park sınırları içinde kalan halkın milli park arazisinden yararlanma şekli Coğrafi Bilgi Sistemleri kullanılarak incelenmiştir. Harita ve uydu görüntülerinden elde edilen veriler Coğrafi Bilgi Sistemi ortamına aktarılmış, bu mekansal veriye ilişkin ilişkisel veritabanları oluşturulmuştur. Gelibolu Milli Park sahasında arazi kullanım, turizm, yerleşme ve bitki örtüsü alanları ve bunların birbirleri ile olan etkileşimi mekansal veritabanları sorgulanarak elde edilmiştir. Yarımada'nın güncel uydu görüntüleri ve 2001 yılında hazırlanmış arazi kullanımı haritası kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Coğrafi Bilgi Sistemleri, Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı

LANDUSE ANALYSIS IN GALLIPOLI PENINSULA HISTORICAL NATIONAL PARK USING GIS

In this study, a case study of Geographic Information System is implemented. We have developed a Geographic Information System which aims to capture data in Gallipoli Historical National Park. We have investigated the land types in the Peninsula, land usage, and settlements in that area and their main economic activities by using Geodatabase and GIS technologies. Maps with different scale and contents, and satellite data are used. After obtaining digitally in raster format, they are converted into vector one and keep in the geodatabase environment. By querying the geodatabase the spatial information and relations between them are acquired.

Keywords: Geographic Information System, Gallipoli Historical National Park

ODTÜ KAMPUSU İÇİN WEB TABANLI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ

Gökçe Türkmendağ
Orta Doğu Teknik Üniversitesi
gokcet@metu.edu.tr
Nurünnisa Usul
Orta Doğu Teknik Üniversitesi
nurusul@metu.edu.tr

ODTÜ yerleşkesi çok geniş bir alana sahiptir. Bu kadar büyük bir alanda yerleşkeyi pek tanımayan birinin, ODTÜ'ye yeni başlayan bir öğrencinin, hatta uzun zamandır yerleşkede bulunmuş bir personel ya da mezunun binaların yerleri, derslikler, bilgisayar laboratuvarları, otobüs ve dolmuş durakları, sağlık tesisleri gibi yerleşke yaşamını etkileyen pek çok bilgiye hızlıca ulaşması oldukça zor olabilir. Bu sorun Internet tabanlı Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) kullanılarak hafifletilebilir. Internet ortamında yayınlanan interaktif bir harita ve bu haritaya bağlı bir tablo yapısıyla bu tip bilgiler coğrafi konumlarıyla beraber ihtiyaçları farklı olan birden fazla kullanıcı tipine sunulabilir. Bu çalışmada ODTÜ'ye ait yollar, binalar gibi bazı temel katmanlar ve bu katmanlara ait öznitelik tablolarını içeren bir interaktif kampus haritası ArcGIS programları ile hazırlandı ve ArcIMS harita sunucusuyla Internette yayınlandı. Harita görüntüleyicisi olarak Macromedia Flash programı kullanıldı ve kodlama ActionScript betik diliyle yapıldı. Sunucular arasındaki iletişimler ArcXML ile sağlanacağı için Macromedia Flash programına harita görüntüleyicisi bileşenleri eklendi ve Macromedia Flash Harita Göstericisiyle kullanıcıya aktarıldı. Hazırlanan arayüzle kullanıcılara haritayı yakınlaştırılma, uzaklaştırılma, kaydırma, sorgulama yapma, binalar hakkında detaylı bilgi alma ve katmanları görüntüleme imkanları sağlandı.

Anahtar kelimeler : Orta Doğu Teknik Üniversitesi; Coğrafi Bilgi Sistemleri; Macromedia Flash; ActionScript; ArcIMS; ArcGIS

YAPAY ZEKA UYGULAMALARININ İNŞAAT SEKTÖRÜNDEKİ RİSK YÖNETİMİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN KRONOLOJİK OLARAK ARAŞTIRILMASI

Garip Önder Özen, Ali Murat Tanyer
gariponder_@_yahoo.com, tanyer_@_metu.edu.tr

Bu çalışmada bilişim teknolojilerindeki önemli konulardan olan yapay zeka uygulamalarının inşaat sektöründe risk yönetimini nasıl etkilediği incelenmiştir. Yöntem olarak inşaat sektöründe risk yönetimi üzerine yapılmış olan doktora tezleri araştırılmış, zaman ve araştırma konularına göre gruplandırılmıştır. Zaman aralıkları 1980-1990, 1990-2000 ve 2000'den sonra olmak üzere üç bölüme, doktora tezi konuları ise inşaat sektöründe risk yönetimi, uluslararası risk yönetimi, yapay zeka ve çok aracıli sistemler olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda 1980'lerden günümüze kadar olan süreçte konuyla en çok ilişkisi olduğu düşünülen 27 doktora tezi seçilmiştir. Zaman aralıkları ve konularına göre gruplandırıldığı zaman anlamlı gözlemler yapılmıştır. Buna göre inşaat projelerinin başarı ile gerçekleşmesinde önemli yeri olduğu kabul edilen risk yönetimi ile ilgili araştırmaların her üç zaman diliminde de önemli bir yer tuttuğu gözlenmiştir. Özellikle 1990'lardan sonra dünyayı etkisi altına alan küreselleşme olgusunun risk yönetimi araştırmalarını da etkilediği gözlenmiştir. Daha önceki zaman dilimlerinde uluslararası risk yönetimine pek odaklanmayan araştırmalar, geçen süreç içerisinde gelişimi tamamlamış olan ülkelerin inşaat şirketlerinin artık uluslararası projelerle daha çok ilgilenmesi nedeni ile risk yönetimi araştırmalarına uluslararası risk yönetimi konularının da dahil olmasına neden olmuştur. Ayrıca gözlenen bir başka yönelim ise risk yönetiminde yapay zeka ve çok aracıli sistemlerin uygulanması ile ilgili konuların 1990'lardan sonra artmaya başlamasıdır. Teknolojideki gelişmeler, daha az maliyetle bilişim teknolojilerine ulaşabilme ve şirketlerin uluslararası rekabete dayalı olarak daha verimli iş yapabilme istekleri yapay zeka ve çok aracıli sistemlerin uygulama alanlarını genişlettiğinden bu şekilde bir artışın gözlenmesi de olağan karşılanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Risk yönetimi, yapay zeka, çok aracıli sistemler

ULUSLARARASI İNŞAAT PROJELERİ İÇİN ÇOK ARACILI BİR RİSK MODELLEME PLATFORMUNUN OLUŞTURULMASI

Ali Murat Tanyer; Garip Önder Özen
tanyer_@_metu.edu.tr; gariponder_@_yahoo.com

Risklerin sistematik olarak tanımlanması, tanımlanmış risklerin proje üzerine etkilesinin incelenmesi, risk kontrol stratejilerinin belirlenmesi ve yönetim planlarının geliştirilmesi ile proje boyunca gerçekleşen problemlerin irdelenerek yönetim planlarının revize edilmesinden oluşan risk yönetimi, özellikle uluslararası inşaat projelerinin başarısı için önemli faktörlerden birisidir. Son yıllarda bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelere bağlı olarak risk yönetimi üzerine yapılan araştırmalar daha çok bilgi teknolojilerini de kullanan bütünleşik karar destek mekanizmaları üzerine yoğunlaşmıştır. Risk analizine ilişkin en önemli sorun inşaat projelerindeki dinamizm ve birden çok tarafın ortak karar verme sürecini yansıtmaktan uzak olmasıdır. Oluşturulması düşünülen risk modelleme platformunun risk analizinde eksik bulunan noktaları ortadan kaldıracağı düşünülmektedir. Platform üç ana prensibe dayanacaktır. Bunlardan ilki risklerin daha önce meydana gelmiş olaylardan baz alınarak tanımlanmasıdır. İkinci ana prensip ise olayların tek ya da birbiriyle ilişkili olmaları durumunda proje üzerindeki etkilerinin görülmesini sağlayan “Random Risk Event Generator” kullanılmasıdır. Üçüncü ve son prensip risk paylaşım prensipleri, sözleşme koşulları ve projede yer alan bütün partilerin risk yönetim anlayışlarının da modellenmesidir. Bahsedilen bu üç ana prensip göz önüne alındığında bu fonksiyonarı yerine getirebilmek için teknolojik çözüm olarak “Çok Aracılı Sistemler (ÇAS)” seçilmiştir. ÇAS, her bir aracının (kendi başlarına eyleme geçebilen otonom bilgisayar sistemleri) kendi yetenekleri aşan problemleri çözmek için oluşturulmuş problem çözümler ağı olarak tanımlanabilir. İnşaat sektöründe tasarım, tedarik zinciri, talep ve proje yönetimi uygulamaları olmasına rağmen ÇAS üzerine kurulmuş bir risk yönetim sistemi mevcut değildir. Uluslararası projelerdeki en büyük başarısızlık nedeninin risklerin doğru tanımlanıp yönetilememesi olduğu düşünülürse, bu platform hem Türk yüklenicilerin uluslararası projelerdeki rekabet gücünü arttıracak hem de yüklenicilerin oluşacak olan risk belleği ile yaşanan olaylardan faydalanıp öğrenmesi sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Risk yönetimi, yapay zeka, çok aracılı sistemler

İNŞAAT PROJELERİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ RİSK YÖNETİM SİSTEMLERİ

Hakan KUŞAN* , Osman AYTEKİN, * ve İlker ÖZDEMİR*

(*) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, ESKİŞEHİR
hkusan@ogu.edu.tr, oaytekin@ogu.edu.tr, iozdemir@ogu.edu.tr

Hızla değişen, gelişen ve her geçen gün küreselleşen dünyamızda, teknolojik, ekonomik ve politik değişimler dolayısıyla her geçen gün artan belirsizlikler ve riskler, firmaların alacağı karar mekanizmalarında etkin rol oynamaktadır. İnşaat işinin doğasında var olan risklere bakıldığında, riskin tanımlanması, analiz edilmesi ve tepki verilmesi için kullanılan yönetim tekniklerinin bu endüstride yalnızca son on yılda kullanılmaya başlamış olması şaşırtıcıdır.

Risk yönetimi ürünün düşünce aşamasından başlayarak müşteriye bir ürün olarak sunulabilmesine kadar tüm aşamaları kapsayan bir süreçtir. Risk yönetiminin hızlı kararlar ve faaliyetlerle sürekli olarak risklerin belirlendiği, hangi risklerin öncelikle çözümlenmesi gerektiğinin değerlendirildiği, risklerle başa çıkmak için stratejiler ve planların geliştirilerek uygulandığı bir sistematik yapı veya belirsizlikleri ve belirsizliğin yaratacağı olumsuz etkileri daha kabul edilebilir düzeye indirmeyi hedefleyen bir disiplin olduğunu söyleyebiliriz.

Bu çalışma kapsamında risk yönetimi ve analizi konusunda kullanılan yazılımlar ve literatürde yer alan modeller genel olarak incelenmiştir. Projelerde karşılaşılan ve çoğu zaman sözel olarak ifade edilen risklerin, proje üzerindeki etki büyüklüğünün belirlenmesi için bulanık mantık teorisi, AHP vb. gibi yöntemlerin risk analiz ve yönetim modellerinde son yıllarda daha fazla kullanılabilir hale geldiği tespit edilmiştir. Bilgisayar teknolojisinin gelişimi ile birlikte proje süresince risklerin tanımlanması, analiz edilmesine olanak kılacak ve kullanıcıların yönetim işlemlerini sistematik olarak izleyebilecekleri yazılımların geliştirildiği, risk yönetimi konusunda daha bilinçli ve aktif bir rolün üstlenildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Risk yönetimi, Risk analizi

KONUT ÜRETİM SİSTEMLERİ VE BELGE BANKASI MODELİ ÖNERİSİ

Dr. Olcay ÇETİNER

Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

cetinero@yahoo.co.uk - cetiner@yildiz.edu.tr

Ülkemizde nüfus artışı ve artan konut ihtiyacının giderilmesi, geleneksel sistemlerle sorunu çözmek sonuç vermemekte ve her yıl büyük bir konut ihtiyacı birikimi olmaktadır. Günümüzde mimar, yapma çevrenin üretilmesindeki önemli rolünü sürdürmek istiyorsa bu ancak onun modern teknoloji ile uyum içinde olması ve 20.yy. in en önemli bileşenlerinden biri durumunda olan bilgisayardan yararlanmasıyla gerçekleşebilmektedir. Salvadori'de daha iyi mimari için bilgisayar yardımıyla araştırmadan daha uygun bir teknoloji kullanımı akla gelemez ; diyerek konunun önemini belirtmiştir . Çalışmada, Türkiye'de Uygulanan Konut Üretim Sistemleri Analizi sonucunda, bilgisayar kullanımı ile uygulamalarda hızlı ve doğru bilgi alışverişi sağlayacak bilgisayar ortamında bilgi bankası oluşturulmakta ve yapım sistemi önerisi uygulaması denenmektedir. Kullanılan BDT paket programının içerisinde bir menü penceresi açılarak veritabanı oluşturulmaya çalışılmıştır. Uygulamada yaygın bir Konut Üretim Sistemi olan Tünel Kalıp Sistemler ve bu sistemleri uygulayıcı kurumlardan bir örnek seçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konut Üretim Sistemleri, Bilgisayar Destekli Tasarım (BDT) Sistemleri, Veritabanı Sistemleri

DATABANK MODEL PROPOSAL FOR HOUSING PRODUCTION SYSTEMS

The housing shortage increase on account of population increase creates a big problem in our country. Using the traditional systems does not solve the problem and therefore a big mass of housing necessity occurs every year. At the present day, if an architect wants to continue his important role in creating the built-up environment, it is only possible by being in harmony with modern technologies and by benefiting computers which is one of the most important component of the 20th century. In the study; analysing the applied Housing Production Systems in Turkey, a databank is organized which can get fast and correct information by use of computer and construction system proposal practice is tested. Integrating a menu window in the sample CAD system, a databank is aimed to be produced. In the demonstration, the tunnel shuttering systems which are the most common systems of the housing production systems are chosen and a firm that is the user of these systems is chosen as an example.

Keywords: Housing Production Systems, CAD System

**DEPREM ETKİSİNDEKİ BİNA TÜRÜ ÇELİK YAPILARIN
KAPASİTE EĞRİSİNİN BELİRLENMESİ İÇİN
BİR BİLGİSAYAR PROGRAMI (İMEP-3D)**

Erdal İrtem

Balıkesir Üniversitesi MMF İnşaat Mühendisliği Bölümü Yapı AnaBilim Dalı, Balıkesir

Bu çalışmada, uzay çerçeve yapıların sabit düşey yükler ve artan yatay yükler (deprem yükü) altında malzeme ve geometri değişimi bakımından lineer olmayan statik analizi sonucunda kapasite eğrisinin elde edilmesi için geliştirilen etkin bir yük artımı yöntemini esas alan İMEP-3D isimli bir bilgisayar programı ile ilgili bilgilere yer almaktadır. Bu program ile bina türü çelik yapıların malzeme davranışı ve geometri değişimi bakımından lineer olmayan analizi yapılabilmektedir. Bildiride İMEP-3D bilgisayar programının giriş ve çıkış bilgilerine ve programın esas aldığı yük artımı yöntemine yer verilmiştir. Yük artımı yöntemi esasen malzemeden bağımsızdır ve betonarme yapıları da kapsamaktadır. Programın esas aldığı yük artımı yönteminin özelliği nedeniyle, her plastikleşen kesitin oluşumundan sonra hasar düzeyi açısından önemli olan plastik kesitlerdeki plastik şekil değiştirmelerin hesabı için ayrıca bir hesap yapmaya da gerek kalmamakta ve direkt olarak belirlenebilmektedir. Yük artımı yönteminin etkinliği sayesinde ise her plastik kesitin oluştuğu yük artımı değerinin belirlenmesi için ardışık yaklaşım yapmaya da gerek kalmamakta ve ilk adım yeterli olmaktadır. Yapıların sabit düşey yükler ve artan yatay yükler altında lineer olmayan statik analizi sonucunda elde edilen bilgilerden yararlanarak yatay yük-tepe deplasmanı çizilir ve bu eğriye kapasite eğrisi (pushover eğrisi) denir. Bilindiği gibi birçok çağdaş ülke yönetmeliğinde olduğu gibi Türk Deprem Yönetmeliğinde de belirli deprem seviyeleri için binadan beklenen performans hedefleri tanımlanmıştır. Bu hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin kontrolünün lineer olmayan statik analiz yöntemleri ile yapılması istendiğinde öncelikle kapasite eğrisinin elde edilmesi gerekmektedir. Ancak, bunun için bilgisayar programları vb. araçlara gereksinim duyulmaktadır. Bu nedenle bildiride çerçeve yapıların lineer olmayan statik analizinin sayısal hesabı için hazırlanan İMEP-3D bilgisayar programı ve bu programın esas aldığı etkin bir yük artımı yöntemi ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Deprem,Bina,İnşaat,Bilişim,Yazılım

STATİK - BETONARME TASARIM İÇİN TÜRKİYE DE KULLANILAN TİCARİ PAKET YAZILIMLARIN FARKLI SONUÇLARI

Prof. Dr. Adnan KUYUCULAR
Pamukkale Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Kınıklı - DENİZLİ
İnş. Yük. Müh. Ömer Ömür KANDAK
İnşaat Yüksek Mühendisi, Ömür Mühendislik, Milas; MUĞLA

Betonarme karkas yapı tasarımı için Türkiyede en çok kullanılan üç yazılım ile, tasarlanan 6 farklı çok basit yapının sonuçları karşılaştırılmıştır (İdestatik V5.493, Probina V14-sp2 ve Sta4cad V12 versiyonları ile). Bir YL tez çalışması kapsamında, yazılım kaynaklı farklılıklar hiç de küçük çıkmamıştır. Toplam yapı ağırlığı gibi ilk değerlerin farkı, nisbeten küçüktür. Fakat özellikle perde modellerinin ve yük aktarım kabullerinin farklılığı, çok katlı, planda verev (non ortogonal) ve düzensiz yapılar için, sonraki değerleri (deplasmanları, momentleri vb.) çok farklı kılmaktadır. Bu yüzden farklı yazılımlar, aynı yapıya ait bazı önemli kararları da farklı alabilmektedir. Donatı metrajındaki farklılıklar, kirişsiz radye temel durumunda çok daha belirgindir (radye temel sonlu eleman modellerinin çok farklı olmasından ötürü).

Kullanımı zorunlu olan bu tasarım yazılımlarının nihai çıktıları arasındaki aşırı bir farkın olmaması da artık şarttır. Fakat SAP 2000 gibi bir yazılım kullanılsa bile, mevcut farkları yorumlamak (hatalı yazılımın / versiyonun ayıklanması) çok zordur. Bu açmazdan ötürü, birçok çözümlenme - betonarme tasarım işi, bugün artık bir tür bilgisayar oyununa (mühendis de gözleri bağlı bir operatöre) dönüşmüştür. Çünkü her yazılımın modelleme - kodlama kabulleri, referansı (danışmanı), örnek çözdüğü test problemi, vb. hep kendine aittir. Yönetmeliğe aykırı tasarımların uyarı raporlarının, ‘gözden kaçırılması’ ve çözümlerin yazıcıdan - çiziciden alınabilmesi hiç de zor değildir. Denetimi çok zor olan böyle bir yazılımın, kötüye kullanımı bu kadar kolay olmamalıdır. Statik betonarme tasarım yazılımlarının / versiyonların, periyodik olarak, belli tip-ortak tasarımlar için denenmesi; karşılaştırılması, teknik bir üst kurula bırakılmalıdır.

Anahtar kelimeler : Statik Betonarme Tasarım, Yazılım Kaynaklanan Farklı Sonuçlar, İdestatik, Probina, Sta4cad

YAPI ANALİZİNDE OPTİMİZASYON TEKNİKLERİNİN KULLANILMASI

Mahmud Sami DÖVEN* ve Burak KAYMAK*
(*) Dumlupınar Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, KÜTAHYA
msamidoven@yahoo.com , burakkaymak@yahoo.com

Tüm yapılarda denge, kuvvet-deformasyon ve deplasman uyumu şartları sağlanmak zorundadır. Bu şartların matematik olarak tarif edilmesi ve tarif edilen bu denklemlerin çözülmesi ile yapı analiz edilmiş olur. Yapı tasarımının (topoloji, kesit ve malzeme özelliklerinin) belli olduğu analiz işlemi sonunda gerilme ve deplasmanlar bulunur. Bulunan bu değerler tayin ve tespit edilmiş limitlerle karşılaştırılır. Limitler sağlanıyor ise tasarım kabul edilebilir bir tekliftir. Daha iyi veya en iyi tasarımın bulunması ise bir deneme yanılma sürecidir.

Analiz işlemleri bilgisayarlarla çok hızlı bir şekilde yapılabilir hale gelmiştir. Günlerce süren elde hesaplama süreçleri saatler mertebesine düşmüştür. Bu durumda tasarımcı vakit ve tecrübesi elverdiğince farklı kombinasyonları daha kısa sürelerde deneyebilmektedir.

Başlangıcı (1940-1950) ikinci dünya savaşı yıllarına rastlayan optimizasyon tekniklerinin kullanılması ilk olarak askeri çalışmalarda olmuştur. Literatürde yapı optimizasyonu ile ilgili ilk örnekler birkaç çubuklu kafes sistemlerin optimizasyonu olarak karşımıza çıkarken bugün bilişim teknolojisinin gelişmesi ile onlarca çubuktan oluşan sistemlerin çözümleri bile çok kısa sürelerde mümkün olmaktadır.

Geleneksel metotla analiz yapıldığında sabit olan kesit alanı, optimizasyon teknikleri ile analiz yapıldığında problemin bilinmeyenleri arasındadır. Geleneksel metoda göre daha fazla işlem gerektiren bu teknik, bilgisayarların gelişmesi ile kullanılabilir hale gelmiştir. Bilişim teknolojilerinin bu derece geliştiği ve kullanım alanlarının evlere kadar girdiği bu dönemde analiz ve tasarım içeren eğitim ve uygulamaların bilgisayar destekli olarak tekrar düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada kafes sistemlerin optimizasyonu için bir model oluşturulmuş ve geliştirilen bilgisayar programı ile örnekler çözülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yapı Analizi, Kafes, Optimizasyon.

BİNA TÜRÜ YAPILARIN İKİNCİ MERTEBE TEORİSİNE GÖRE ANALİZİ VE BURKULMA YÜKÜNÜN BELİRLENMESİ İÇİN HESAP TABLOSU PROGRAMI

Erkan Ak
Balıkesir Üniversitesi MMF İnşaat Mühendisliği Bölümü
eirtem@balikesir.edu.tr

Bu bildiride, ikinci mertebe teorisine ait hesap yönteminin uygulanabilmesi ve burkulma yükünün belirlenebilmesi için hazırlanan EXCELL programı ile hazırlanan bir uygulama ana hatları ile açıklanmaya çalışılmıştır.

Bina türü yapıların ikinci mertebe teorisine göre statik analizi ve burkulma yükünün hesabı için hazırlanan programda; sistemi oluşturan elemanların malzeme özellikleri programa tanıtılmakta, işletme yükleri belirlenmekte ve tüm işlemler hazırlanan program tarafından yaptırılmaktadır.

Anahtar kelimeler : İkinci Mertebe,Hesap Tablosu,İnşaat,Bilişim,Yazılım,Burkulma

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN TÜRK İNŞAAT SEKTÖRÜNDEKİ STRATEJİK ROLÜNÜN BELİRLENMESİ

Ümit IŞIKDAĞ*, Murat KURUOĞLU**, Utku AÇIKALIN*** ve Jason Underwood*
(*)(PhD)University of Salford, School of the Build Environment, MANCHESTER, UK
(**/***) (PhD/MSc)İstanbul Teknik Üniversitesi, İnşaat Fakültesi, İSTANBUL
egetera@superonline.com
kuruoglu@itu.edu.tr
utkuacikalin@gmail.com
underwood@salford.ac.uk

Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin (BİT), kuruluşların iş geliştirmesini başarmak ve sürdürülebilir stratejik avantaj elde etmek için stratejik öneme sahip bir varlık haline geldiği dünyada bugün geniş ölçüde kabul görmektedir. Ancak, dünyada inşaat sektörü geleneksel olarak BİT yatırımlarına stratejik açıdan değil, operasyonel odaklanmalar ile yaklaşmıştır. Alandaki literatür bu yatırımların, belirli bir plan dahilinde olmaktan çok iş ihtiyaçları doğrultusunda teknolojik gelişmeler de göz önüne alınarak yapıldığını belirtmektedir. Sözü edilen yatırımlar kuruluş içinde bazı süreçlere özgün otomasyon sağlasa da, etkin BİT yönetimi olmayan kuruluşlarda, bilgi teknolojisinin, stratejik avantaj kazanılması yönünde çok küçük katkıları gözlemlenmemiştir. Türk İnşaat Sektörü'nde BİT kullanımı ve eğilimlerin ölçülmesi üzerine yapılmış önceki araştırmalar, diğer ülkelerde de olduğu gibi Türk İnşaat Sektörünün de, iletişim ve sektördeki dağılımdan kaynaklanan bilgi kayıpları ile ilgili zorluklarla yüz yüze geldiğini göstermiştir. Ancak, önceki yıllarda Türk İnşaat Sektörü'nün ileri gelen kuruluşları BİT'ni stratejik bir kaynak olarak gördüklerini ifade etmiş, BİT bilincini ve eğitimini geliştirmek için zaman ve çaba harcamaya hazır olduklarını belirtmişlerdir. Bu bildiri, Türk İnşaat Sektöründe BİT'nin mevcut stratejik rolünün araştırılmasına odaklı, detaylı yeni bir çalışmayı sunmaktadır. Çalışmada, Türk İnşaat Sektörünün BİT'ni mevcut olarak hala stratejik bir kaynak olarak görüp görmediğinin detaylı olarak tespit edilmesi hedeflenmiştir. Alandaki kapsamlı literatür taramasının ardından, sektörün önde gelen müteahhit veya müşavir firmaları ile yarı-yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde, BİT stratejisinin rolü, BİT yatırımlarının arkasındaki nedenler, başarılı BİT uygulamalarının önündeki engeller ve bir tesisin/projenin yaşam döngüsünde BİT'nin rolü ile ilgili konular incelenmiştir. Bildiride, literatür taramasının sonuçları, görüşmelerden elde edilen bulgular ve bu bulguların analizi sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Bilişim, Strateji, Yatırım, İnşaat.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER İÇİN İNŞAAT SEKTÖRÜNDE OTOMASYON VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİN UYGULANABİLİRLİĞİ

Osman AYTEKİN*, İlker ÖZDEMİR*, Hakan KUŞAN*

(*) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi,
İnşaat Mühendisliği Bölümü, Meşelik Yerleşkesi, 26480 ESKİŞEHİR
oaytekin@ogu.edu.tr, iozdemir@ogu.edu.tr, hkusan@ogu.edu.tr

Yapıda özdevinim konusunda önemli hususlardan biri de Bilgisayar Destekli İnşaat (BDİ) olanaklarının araştırılmasıdır. BDİ'yi başarabilmek için stratejik ve taktiğe dayalı geliştirme çalışmalarının ve bilişim teknolojilerinin (BT) bir arada düzenlenmesi gerekmektedir. Bilgisayarın katılımıyla gerçekleşecek planlama çerçevesiyle ilgili stratejik düşüncelerden biri de bu konuya inanmak yada cesaretle yaklaşmaktır. Rekabetçi ekonomide geniş iş hayatının bağlı olduğu planlama aşamaları genelde ödüllendirme, fırsat yaratma ve uygun işe yerleştirme biçiminde tanımlanmakta ve bunlarla ilgili olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışma, söz konusu planlama aşamalarının yapıda nasıl kullanılabildiği hususunda yapılan bir ön incelemenin sonuçlarını vermektedir. Çalışma, sözü edilen aşamada, kavramsal planlama çerçevesini gösteren örnekleri ele almaktadır.

Yapım işlerinde otomasyon için duyulan gereksinimlerin karşılanması, talep sahipleri ve müşteriler tarafından ve dünyanın bazı kesimlerinde uzman yapım işletmelerinde orta konan kalite artırımı ve zaman kazanç çalışmalarıyla, gittikçe artan talepleri karşılamakla mümkün olabilmektedir. Otomasyona yönelişte bir kavram da onun uygulanmasında kullanılan Bilgi Teknolojisi (BT) olmuştur. BT, birçok yönüyle ve tüm ortak çabalarla, bir amaç olarak, otomasyonda Bilgisayar Destekli İnşaat (BDİ) uygulamaları için kullanılmıştır. Bu çalışmanın amacı, çerçevesi diğer iş sektörlerinde kapsamlı olarak planlanarak kullanılan BT'nin inşaat sektöründe de stratejik olarak nasıl uygulanabileceğini göstermektir. BDİ'da araştırma ve pratik uygulamalar taktik ve stratejik gelişmeleri de gerektirmektedir. Burada taktik konularla ilgili teknolojik gelişmeler tartışılmaya çalışılmıştır.

BDİ, üzerinde yoğun biçimde çalışmakta olduğumuz ve fakat ona ulaşmak için çözmemiz gereken pek çok, değişik problemlere sahip olan ve bizim de çok iyi tanımamız gereken bir amaçtır. Bu konular, teknolojinin getirdiği problemleri ve bunların bütününe nelerden oluştuğunu kapsamaktadır. Bu, bizim halihazırda üzerinde ortak çabalarımızın yoğunlaştığı bir alandır. Biz, bu konulardaki sorulara ileri düzeyde ve geniş kapsamlı cevapları vermekte ve çözümler geliştirmekte yetkili olmak zorunda bir kesimiz. Kendimize sormamız gereken üç önemli soru, nerede, niçin ve kim olmalıdır. Bu çalışma, diğer sorulabilecek alternatif taktik soruların cevaplarının ne olabileceği, sürekli cevapsız kalabileceklerin neler olabileceği hakkında bazı ip uçlarını sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Planlama Aşamaları, Stratejik Planlama, Taktik Planlama, Bilgisayar Destekli İnşaat, Bilişim Teknolojileri

KURUMSAL KAYNAK PLANLAMA SİSTEMLERİNİN TÜRK İNŞAAT SEKTÖRÜNDEKİ ROLÜ ÜZERİNE BİR ANKET ÇALIŞMASI

Utku AÇIKALIN*, Murat KURUOĞLU** ve Ümit İŞIKDAĞ***
(*/**) (MSc/PhD)İstanbul Teknik Üniversitesi, İnşaat Fakültesi, İSTANBUL
(***) (PhD)University of Salford, School of the Build Environment, MANCHESTER, UK
utkuacikalin@gmail.com, kuruoglu@itu.edu.tr, egetera@superonline.com

Kurumsal Kaynak Planlama (KKP, ERP: Enterprise Resource Planning) sistemleri, temelinde hat üretim sektörleri için tasarlanmış ve geliştirilmiş sistemlerdir. Bu sistemler uzun süre, karmaşık süreçleri, süresiz üretim ve çok katılımcılı yapısı ile kendine has bir sektör olan inşaat sektörü için özelleştirilmediğinden dolayı, bu sektöre girememiştir. Diğer sektörlerdeki başarılı KKP uygulamalarını gözlemleyerek bu sistemleri uygulamak isteyen inşaat firmaları ise zor kurulum ve uygulama tecrübeleri yaşamışlardır. Türk İnşaat Sektörü de son yıllarda KKP sistemlerinin önemini algılamaya başlamış ve bu doğrultuda, özellikle sektörün büyük firmaları tarafından KKP sistemi kurma çalışmalarına başlanmıştır. Paralel olarak ülkemizdeki KKP yazılımcıları da inşaat sektörü konusunda yavaş yavaş deneyim kazanmaya başlamış ve henüz boş ve açık bir pazar olan inşaat sektörüne ve Türkiye'deki iş yöntemlerine özel uygulamalar geliştirmeye başlamışlardır. Bu bildiri, KKP sistemlerinin Türk İnşaat Sektöründeki mevcut kullanım durumunu ve uygulamaları araştırmak için sektörün önde gelen firmalarıyla yapılan anket çalışmasının sonuçları ortaya koymaktadır. Çalışma, çeşitli alanlarda müteahhitlik veya müşavirlik yapan büyük ölçekli firmaların bilgi-işlem bölüm yetkilileri ile yarı-yapılandırılmış (yüz yüze) mülakatlar şeklinde gerçekleştirilmiştir. Sektörde yer alan kuruluşların mevcut KKP sistemleri kullanım seviyelerinin ve KKP sistemlerine olan ihtiyaç ve eğilimlerin belirlenmesi bu çalışma kapsamında hedeflenmiştir. Çalışmada, kullanılan sistemlerin modüler içerikleri, KKP yatırımlarının şirket bütçeleri içerilerindeki yerleri, tasarım ve kurulum süreleri gibi konular da araştırılmıştır. Ortaya çıkan tüm bulgular kendi içlerinde değerlendirilerek, temel sonuç olarak inşaat firmalarının süreçlere değer katmak ve rekabet avantajı elde etmek için Bütünleşik Bilgi Sistemlerine ihtiyaç duydukları ve bu doğrultuda çoğunlukla KKP sistemlerine yatırımda buldukları anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Kaynak Planlama, ERP, Sistemler, Türk İnşaat Sektörü, İnşaat.

İSTİNAT DUVARLARININ SPREAD SHEET (EXCEL) PROGRAMI İLE ÇÖZÜMÜ VE MALİYET ANALİZİ UYGUN DUVAR TİPİNİN BELİRLENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Devrim ALKAYA

Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, DENİZLİ

İstinat duvarları fazla göz önünde olmayan fakat eksikliği, devrilmesi veya hasar görmesi durumunda kendi değerinden kat kat fazla maddi zarara ve daha önemlisi, can kayıplarına neden olmaktadır. Ülkemizde istinat duvarlarına gereken önemin verilmediği ve birçok yerde hesaba dayalı yapılmadığı için her yıl çeşitli şekillerde gelişen kazalar sonucunda insanların bir takım tedbirler alması gerekliliği doğmuştur. Gelişen teknoloji ve artan bilgisayar kullanımı ile elle çözümü çok uzun zaman alan mühendislik sorunlarının bilgisayarda programlar yazılarak çok kısa sürelerde çözümlerine gidilmektedir. Bu durum göz önüne alınarak Excel programını kullanarak istinat yapılarının projelendirilmesini sağlayan bir program hazırlandı.

Anahtar kelimeler : spread shet programlar, istinat duvarları, maliyet analizi

TARIMDA DATALOGGER KULLANIMI

Adil AKYÜZ Ali ÇAYLI Sait ÜSTÜN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,
adilakyuz@ksu.edu.tr; alicayli@ksu.edu.tr; ustun@ksu.edu.tr

Birçok alanda olduğu gibi tarımda da sıcaklık, nem, CO₂, NH₃ vb. gibi verilere sahip olmak büyük önem arz etmektedir. Bazen sıcaklığın verime etkisi, bazen bir hayvan barınağındaki nem, NH₃ gibi değerlerin hayvan gelişimine etkisi ve bazen de bir kovanın nakliyesi sırasında sıcaklık, CO₂ gibi değerlerin etkisi araştırılırken bu tür değerlere sahip olmak çok önemlidir. Bu tür değerlere ne kadar çok sıklıkla sahip olunur ise araştırmaların istatistiksel açıdan değerlendirilmesi de o kadar kolay ve doğrulukla olmaktadır.

Tarımda özellikle arazide yapılan faaliyetlerde bu tür verilere sahip olmak son yıllara kadar oldukça zordu. Eski DataLogger sistemlerinin 12, 24 veya 220 Volt gibi farklı değerlerde elektrik enerjisi ile çalışıyor olması bu zorlukların başında gelmekteydi. Oysa günümüzde gelişen elektronik ve bilgisayar teknolojileri sayesinde DataLogger'lar hem boyut hem de çalışma sistemleri açısından büyük değişiklikler göstermiştir.

Bu çalışmada eski ve yeni DataLogger sistemlerinin bir karşılaştırması yapılarak özellikle yeni DataLogger sistemlerinin tarımda kullanım olanakları açıklanacak ve Kahramanmaraş Sütçü İmam üniversitesinde kullanılan bu tür sistemler den bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: tarım, datalogger, çevre denetimi

TRAKYA BÖLGESİNDEKİ TARIM MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİLİŞİM ALTYAPILARI VE BİLGİSAYAR KULLANIMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Erhan KAHYA

Namık Kemal Üniversitesi,Tekirdağ MYO,Bilgisayar Tek.ve Prog.,TEKİRDAĞ
ekahya@nku.edu.tr

Günümüzde bilgisayar üretimin her aşamasına girmiş durumdadır.Üretilecek ürünün tasarlanmasında, imalatında ve satışında bilgisayarlar hakim olmuş durumdadır.Ürün ne olursa olsun her türlü tasarım en küçük parçasına kadar bilgisayar yardımıyla yapılmaktadır.Bu tasarımlarda her yönüyle üretime girmeden önce bilgisayar ortamında görülebilmek-tedir. Bunun tabii sonucu olarak da maliyeti düşürmektedir. Üretimin gerçekleşmesi daha kolay ve anlaşılır bir şekilde olduğundan işçiler üretimi daha kolay gerçekleştirmektedirler.Ayrıca üretilen mamuller tek tek müşterilere gidilmeden internet ortamıyla satışları gerçekleşmektedir.Bundan dolayı daha fazla müşteriye daha az sürede ulaşmaktadır.

Bölgemizin önde gelen sektörlerinden olan tarım da ise sektörün en önemli ayağını oluşturan tarım makinaları üretiminde yapılan araştırmada bilişim kullanımının dünya standartlarının altında olduğu görülmüştür.Tarım makinaları üreticileri tasarımdan satışa kadar ki adımlarda bilgisayarı istenilen seviyelerde kullanmadığı görülmektedir.Bilişimi kullanan firmaların daha çok büyük firmalar olduğu ve bu firmaların ihracata yönelik imalat yapan firmalar olduğu tespit edilmiştir.Daha küçük firmalardaki durum ise ürettikleri makinaların daha çok tek tip makina olmasından dolayı üretimin ve satışın her aşamasında bilgisayar kullanmadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler:tarım makinaları ,üretici,bilişim altyapısı

A RESEARCH ON USING COMPUTER AND COMPUTER TECHNOLOGY INFRASTRUCTURE BY THE PRODUCERS OF AGRICULTURE MACHINES IN THRACE REGION

Now computers take place in all stages of production.They have dominated in designing,producing and selling the product.Whatever the product is a computer can make all designs even the smallest ones within a short time.More,you can see the product before the production stage.Consequently ,the cost price of it has been reduced.As the production task is managed more clearly and easily,the workers produce faster.Besides you do not need to go to companies for selling,the computers can do this job for you.For this reason ,clients can be reached at a shorter time .Results of the survey shows us that using computer .

Technologies in agriculture one of the leading sectors of our region,is under the world standards in the production of agriculture machines which constitutes the most important phase of the sector.It can be seen that producers of agriculture machines cannot use computers from designing to selling stages,accurately.The only users of computer technology are the big firms which export their products.The smaller firms as their machines produced are in the same sort,do not use computers in all stages of production and selling.

Keywords: agriculture machines , producer,computer technology infrastructure

**YAŞAMBİLİMLERİNDE ÖĞRENME NESNELERİ KULLANIMI; TÜRKÖNDE
(TRAGLOR)**

Zeynel CEBECİ; Yoldaş ERDOĞAN; Murat KARA
Çukurova Üniversitesi Enformatik Bölümü, Adana
cebeciz@gmail.com; yerdogan@cu.edu.tr; mkara@cu.edu.tr

e-ogrenme
• Tarımsal Bilişim

Anahtar Kerlimeler: TürkÖnde, TrAgLor, Öğrenme Nesneleri, Ziraat, Tarım, Gıda, LOM

TÜRKİYE İNTERNET RAPORU

Aytaç Mestçi
internetpazarlama.net
aytac@internetpazarlama.net

Dünya teknolojisi geçtiğimiz yüzyılda birçok alanda çok büyük seviyelerde gelişim göstermiştir. Bu gelişimin gösterildiği alanlardan önemli bir kolu olan internet teknolojisinin sadece eğlence amaçlı değil, iş hayatında aldığı önemli araç kolları ile günümüzün vazgeçilmezleri arasına girerken Global Dünyaya da yeni ekonomi kavramını getirmiştir.

Anahtar kelimeler : internet, türkiye, performans

İNTERNET REKLAMCILIĞI: DÜNÜ, BUGÜNÜ VE YARINI

Fusun Nebil
Intervizyon Ltd.
fusun_@_nebil.com

Ülkemizde internet içeriğinin gelişmesinin en önemli boyutlarından birisi iş modelleridir. Bunların başında da interaktif reklamcılık gelir.

Medya ve Reklam sektörleri değişim gösteriyor. 2006 ağustos ayında New York Times basılı gazete reklamları ilk defa dibe vurduğunda, kendisini "İnternet gazetemizin ziyaretçi sayısı 13 milyon ve aldığı reklam her geçen gün artıyor" cümleleri ile savunmuştu.

Google reklam sektörünü 2004'den itibaren değiştirdi. Bütün bu gelişimleri, ülkemizdeki yansımalarını ve interaktif reklamcılığın bugününü bu sunumda aktaracağım.

Anahtar Kelimeler: reklam, mobil reklam, internetin iş modelleri, interaktif tanıtım, online reklam

İNTERNET REKLAMCILIĞININ HUKUKİ DURUMU

M.Gökhan Ahi
AGT Avukatlık Bürosu
gokhan@hukukcu.com

İnternet reklamcılığı yeni yeni gelişen ve geleneksel medyalara göre pay oranı gittikçe yükselen bir kavram. Bu yeni reklam mecrasının yasalar karşısındaki durumu ve olası uyumsuzluklar tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: internet reklam reklamcılık hukuk

5651 SAYILI YASA VE WEB SİTELERİNE ERİŞİMİN ENGELLENMESİ

Baris GUNAYDIN
Anadolu University
barisg@anadolu.edu.tr

4 Mayıs 2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşülerek kabul edilen 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" biri geçici olmak üzere toplam 14 maddeden oluşmaktadır. Kanunun amacı ve kapsamı; içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olarak birinci maddesinde belirtilmiştir.

İnternet ortamında yapılan yayınlarda; eğer içeriğinde kanunun suç saydığı içerikte bir yayın olduğu konusunda yeterli şüphe varsa; İnternet ortamındaki bu yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesine karar verilecektir. Söz konusu erişimin engellenmesi kararı, adli makamların yanı sıra idari makam olan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından da verilebileceğini kabul edilmiştir. Adli makamlar tarafından verilebilecek erişimin engellenmesi kararı; soruşturma evresinde aciliyet söz konusu değilse Cumhuriyet Savcısının talebi üzerine sulh ceza hâkimi, gecikmesinde sakınca olan hallerde 24 saat içinde hâkim onayına sunmak kaydıyla soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcısı, kovuşturma evresinde ise bu suçlardan herhangi biri dolayısıyla yargılama yapan mahkeme tarafından verilebilir. İtirazı mümkün olan bu kararın bir örneği gereği yapılmak üzere Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na gönderilir hükmü kanunda yer almaktadır.

Bu bildiriye 5651 sayılı yasanın yasalaşma süreci ve internet ortamında yayıncılıkla ilgili haklar ve sorumluluklar açısından web sitesine erişimin engellenmesi konusu özelinde yasadaki diğer düzenlemelere değerlendirecektir.

Anahtar kelimeler : İnternet Hukuku, Erişimin Engellenmesi, Yasal Düzenlemeler

5651 SAYILI KANUN VE BU KANUN ÇERÇEVESİNDE YAPILAN İKİNCİL DÜZENLEMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayhan TÖZER
atozer@tk.gov.tr
Telekomünikasyon Kurumu
Günes KOCA
gkoca@tk.gov.tr
Telekomünikasyon Kurumu

Bilindiği gibi 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun 23 Mayıs 2007 tarih ve 26530 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Söz konusu Kanun gereğince internet hizmetleri kapsamında içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcılar ile dilimize internet kafe olarak yerleşmiş olan toplu kullanım girmistir. Bu çalışmada öncelikle anılan Kanunla ilgili genel bir değerlendirme sağlayıcılarının yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında islenen belirli suçlarla mücadeleye ilişkin esas ve usullerin genel çerçevesi belirlenmiştir. Kanun’un yürürlüğe girmesini müteakip özellikle internet ortamında yapılan yayınlar aracılığıyla islenen suçların daha kolaylıkla islenebildiği internet kafelerin hizmet verimi ile ilgili ikincil düzenlemelerin yapılması ihtiyacı hâsıl olmuş ve bu konuda hazırlanan Yönetmelikler yürürlüğe yapılmakta ve katalog suçlarla ilgili bazı hususlara değinilmektedir. Müteakiben “İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik”, “Telekomünikasyon Kurumu Tarafından Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ve “İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ele alınarak, söz konusu Yönetmeliklerin değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Erişim Sağlayıcı, İçerik Sağlayıcı, Yer Sağlayıcı, İnternet Kafe, Katalog Suçlar, Yükümlülük ve Sorumluluklar

İŞ YERLERİNDE BİLİŞİM SİSTEMLERİ KULLANIMI VE KİŞİSEL GİZLİLİK

Çağlar Ülküderner
Profelis Bilişim Danışmanlık Ltd. Şti.
caglar_@_profelis.com.tr

Mehmet Ali Köksal
Köksal - Genç Hukuk Bürosu
koksak_@_koksak-genc.av.tr

Bir iş yerinde bilişim sistemlerinin kullanımında dikkat edilmesi gereken unsurlar nelerdir. Kişisel mahremiyet nasıl sağlanmalıdır. Yöneticileriniz sizi ne kadar izleyebilirler. Bu olayların hukuksal boyutu nedir?

Keywords: Bilişim sistemleri kullanımı, kişisel gizlilik, mahremiyet

5651 SAYILI YASAYA GÖRE İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARIN SORUMLULUĞU

Burcu Erdoğan
AGT Avukatlık Bürosu
burcu_@_bilisimhukuku.com

Bu bildiride, 5651 sayılı yasaya göre yeni sorumluluklar tanımlanan erişim sağlayıcı, yer sağlayıcı, içerik sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcı olarak adlandırılan İSS'lerin yeni hukuki durumu ve olası problemler tartışılacaktır.

Keywords: 5651 internet servis sağlayıcılar sorumluluk erişim içerik toplu kullanım yer hosting internet kafe

WEB TEKNOLOJİLERİNİN DÜNÜ, BUGÜNÜ & YARINI

Ali Rıza Babaoğlu
PC Magazine
alib@pcmag.com.tr

En özet haliyle, Web 3.0; internet kontrolünün insanın elinden çıktığı web dünyasıdır. Web 1.0 insanlar tarafından yaratılan internet uygulamalarının kullanıldığı bir dünya iken Web 2.0 insanlar tarafından Web 1.0 mantığıyla yaratılan internet uygulamalarının değiştirilebildiği, kontrolün insan eline geçtiği bir dünya olmuştur ve halen bu şekilde devam etmektedir.

Web 3.0 kontrol cihazlar arası etkileşimle internetin kendi kendini yaratacağı bir web dünyasıdır. Semantik web dünyası da Web 3.0 dünyasının başrol oyuncusu olacaktır. Peki bu dünya'nın oluşumunun temelleri nasıl atıldı?

Anahtar Kelimeler : internet, web 3.0, web 2.0, rss, adsense, kişiselleşme, bilgi, arama

GALAKTİK AĞ'DAN 10 GB/s'lik İNTERNET2 AĞINA KADAR “İNTERNETİN 47 YILI” ve GELECEĞE DAİR TEKNOLOJİK TAHMİNLER

Dr. Zülfü GENÇ, Öğr. Gör. M.Fatih TALU
Fırat Üniversitesi, Enformatik Bölümü, ELAZIĞ
zgenic@firat.edu.tr, ftalu@firat.edu.tr

Bu çalışmada 1960'lı yılların başlangıcında Galaktik Ağ kavramı ile ortaya çıkan İnternetin, saniyede 10 GB veri transferi anlamına gelen ve yeni kuşak internet olarak nitelenen 'ultra-hızlı' İnternet2 ağına kadar olan gelişimi 47 yıllık bir süreçte ele alınmıştır. 128 bitlik adresleme özelliğine sahip İpv6 protokolünün geleceğin internet alt yapısında kullanılması ve internet ile beraber 2015 yılına kadar gerçekleştirilmesi beklenen teknolojik tahminler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnternetin gelişimi, İnternet2, İpv6, Gelişmiş İnternet, Geleceğin teknolojileri.

GÜNÜMÜZDE NANOTEKNOLOJİ

Melda Akın
İzmir Ekonomi Üniversitesi
meldaakin@yahoo.com, melda.akin@std.ieu.edu.tr

NANOTEKNOLOJİ

Günümüzde, dünyada en çok sürpriz yapan, en hızlı gelişen ve liderliğe oynayan ülkelerin bir statü sembolü olarak kabul ettiği nanoteknoloji pek çok şeyin imkansızlığını ortadan kaldırıyor. Kimbilir belki de artık, dünyayı tersine dahi döndürebiliriz. Hastaliksız, sınırsız, isteklerimiz doğrultusunda, süper nano boyutlu bilgisayarlarla hazırlanan hayatlar çok yakınımızda. İnsan Gen Haritası yatırımının rekorunu kırmış olan nanoteknoloji, geleceğin belirleyici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nanoteknoloji, süper bilgisayarlar, nano

NANOTECHNOLOGY

Nowadays, nanotechnology, which is being accepted as a symbol of statue by the most surprising, the most developing, pioneering countries of the world, suppresses the impossibility of many things. Who knows, maybe the world will be turned upside down by the use of nanotechnology. Life with supernanotechnology computers are so close in the future with the destruction of infections and a technology without any limits according to wants and needs of humanbeings. The human gene map investment record was broken by the investment of nanotechnology which will be the determinant of the future

Keywords: Nanotechnology, super computers, nano.

PARALEL AAA VE MOBİL IPV4 İLETİŞİMİYLE HIZLI KABLOSUZ AĞ DOLAŞIMI

Aykut Soner Demirkol ve M.Ufuk ÇAĞLAYAN
Boğaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL
aykut@boun.edu.tr, caglayan@boun.edu.tr

Günümüze kadar, kablosuz ağlarda dolaşım sorunlarına kalıcı çözüm bulmak için bir çok model geliştirildi ve hala geliştirilmektedir. Mobil IP bu modeller içinde sınırlan ve IETF tarafından standartlaştırılıp kullanıma açılan, kabul edilmiş bir protokoldür. Son kullanıcı ve servis sağlayıcı açısından kullanılabilirliğini ve esnekliğini arttırmak için Mobil IP'yle AAA iletişimi entegre edilmiştir. AAA haberleşmesiyle kimlik denetimi, ilgili anahtarların dağıtımı ve muhasebe için data toplanması mümkün olmaktadır. Fakat AAA entegre edilmiş Mobil IP'de yeni bir oturum açmak için gereken zaman önemli ölçüde artmıştır. Özellikle ağ dolaşımı sırasında, kullanıcı bir kullanım noktasından başka bir kullanım noktasına geçmek istediğinde, uzunluğu kritik olan oturum açma zamanını kısaltmak için çözümler üretilmektedir. Biz bu bildiride ilgili AAA ve Mobil IPv4 iletişimlerini paralel gerçekleştirerek yeni bir çözüm önermekteyiz. Bu önerimizde AAA ve Mobil IPv4 standartlarını bozmadan yeni bir oturum açmak için gereken zamanı kısaltmaktayız. Çalışmalarımızın son adımında önerimizin hali hazırdaki sistem üzerinde sağladığı gelişmelerle ölçeklenebilir bir yapı sağlayıp sağlamadığını araştırmaktayız.

Anahtar Kelimeler: Mobil IPv4, AAA, RADIUS, kablosuz ağ dolaşımı.

PARALLEL AAA AND MOBİL IPV4 COMMUNICATIONS FOR FAST MOBILE ROAMING

With the increase in wireless network technologies and their overlay, complicated roaming and mobility requirements rose. For dealing these needs, many solutions proposed. Mobil IP is one of the well accepted solutions that is standardized by IETF. For flexible key management and accounting purposes AAA communications like RADIUS and DIAMETER are integrated to Mobil IP. This integration, on the other hand, comes with extra latency for the initial AAA communications for registration of a mobile node. DIAMETER offers solutions for these latency problems by integrating Mobil IP registration with AAA authentication but RADIUS do not have an existing integrated solution. This paper proposes a design for decreasing the latency in authentication process of a RADIUS integrated Mobil IP communication.

Keywords: Mobil IPv4, AAA, RADIUS, mobile roaming.

MOBİL TURİST

Özlem KARAGEDİK* , Taner GÜREL* , Gözde TOKER* , Ata ÖNAL*

(*) Ege Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü ,İZMİR

ozlemkaragedik@gmail.com , tanergurel@gmail.com,
gozdetoker@gmail.com, ata.onal@ege.edu.tr

ÖZET

Mobil cihazlar günlük yaşamın bir parçası haline gelmesiyle kullanıcıların bu cihazlardan beklentileri artmıştır. Bu projede, mobil teknolojilere yeni bir uygulama getirilerek, kullanıcıların buldukları konuma göre hangi binanın önünde oldukları ve bu binanın ayrıntılı bilgileri ile bina ve çevresinin harita bilgisi kullanıcıya gösterilmektedir. Mobil ortamda şu an için kullanıcının bulunduğu yeri gösteren basit bir uygulama bulunmaktadır. Örneğin mobil telefonlu kullanıcıların bulunduğu alanı kapsayan semtin ismini kullanıcılara ekranda gösteren sistemler vardır. Çalışmayı bu sistemlerden ayıran önemli özellikler, kullanıcıya bulunduğu yer olarak semt gibi geniş bir alan göstermek yerine özellikle hangi binanın yakınında olduğunun belirtilmesi, her an belirli bir bölge için orada bulunan binaların eklenmesi ile sistemin kolaylıkla genişletilebilmesi ve kullanıcıya gösterilecek olan yerin harita üzerinde de gösterilebilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Mobil Teknolojiler,GPS,GPRS, JSR179

MOBILE TOURIST

ABSTRACT

As the usage of Mobile Devices are increasing the expectations of the users are growing too.In this project we set a new application which shows the users the information about the building, they are near ,and the detailed information about building and also the map of that within neighbourhood.Today there exists an application which points the location of the users.For example these systems show the name of the region on the mobilephone.The most important difference that isolates this study from todays applications is that;instead of pointing the region it points the building which we are near,the scalability of the system as adding new locations and showing the location on the map.

Keywords: Mobile Technologies,GPS,GPRS,JSR179

RFID ALTYAPILARI ve DENİZCİLİK SEKTÖRÜ İÇİN BİR AÇIK KAYNAK UYGULAMA

Mehmet KIŞ*, Tahir Emre KALAYCI**

(*) Maersk Denizcilik A.Ş., İZMİR

(**) Ege Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR

mehmet.kis@gmail.com, tahir.kalayci@ege.edu.tr

Bu çalışmada, “Radio Frequency Identification (RFID)” teknolojisinin kablosuz bilgi sistemlerine dahil edilmesiyle oluşan etkinlik ve verimlilik konuları ile; bu teknolojiden yararlanarak, kablosuz bilgi sistemine ortam farkındalık ve uyarlanabilirlik özelliği sağlamak amacıyla geliştirilen Kablosuz Bilgi Sistemleri için RFID Altyapısı (KABSRA) projesi ve bu altyapıyı bilgi toplama sürecinde kullanan açık kaynak kodlu, özgür yazılım olarak geliştirilen denizcilik belgeleme yazılımı Kumanifest anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: RFID, Açık Kaynak, Gemicilik, Belgeleme.

RFID INFRASTRUCTURES and AN OPEN SOURCE APPLICATION for MARITIME BUSINESS

In this article, “Radio Frequency Identification (RFID)” technology and, efficiency and reliability of integration with wireless information systems are discussed. A context aware and adaptive common wireless/mobile information system infrastructure for RFID (KABSRA) is developed. This infrastructure is used for information gathering in Kumanifest shipping documentation application which is developed as a open source, free software.

Keywords: RFID, Open Source, Maritime, Documentation.

GÖMÜLÜ SİSTEMLER VE UYGULAMA ALANLARI

Ahmet KAYA

Dicle Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi

Matematik Bölümü, Diyarbakır.

ahmet.kaya@ege.edu.tr

Televizyon, buzdolabı, çamaşır ve bulaşık makinaları, motorlu taşıtlar, cep telefonu, dijital fotoğraf makinaları, gelişmiş oyuncaklar ve benzeri bir çok cihaz, gömülü sistem başlığı altında incelenir. Bu araçların herbiri kendi başına bir sistem olmasına rağmen, bir çok sistemin bileşimi olarak da düşünülebilir. Bir otomobilin motor sistemi, fren sistemi, elektrik aksamı ve diğer benzer aksamları gibi bir çok alt sistem de gömülü sistem olarak kabul edilir. Bu çalışmada gömülü sistemler ve uygulama alanları araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gömülü Sistem, İşletim Sistemi, Sistem Kavramı

EMBEDDED SYSTEMS AND ITS APPLICATION AREAS.

Television, refrigerator, washing machine, dishwasher, motor vehicles, pocket phone, digital cameras, developed toys, and other devices are investigated as embedded systems. Although each of this systems can be describe whole system, it can be considered as composition of a number of systems. A motor system of car, brake system, electrical system, a spare part of car are accepted as embedded system. In this study, embedded system and its application areas are investigated.

Keywords: Embedded System, Operating System, System Concept.

ELEKTRİK MAKİNALARI DENETİM SİSTEMLERİNDE TMS320F2812 DSP KULLANIMI

Selami KESLER

Pamukkale Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Böl.,

DENİZLİ

skesler@pau.edu.tr

Mikroişlemcili denetleyicilerin çalışma hızı ve kapasitelerinin gelişime paralel olarak Elektrik makinalarının hız, konum ve moment denetiminde de daha karmaşık yöntemler başarıyla uygulanabilmektedir. Ancak vektör tabanlı denetim sistemleri yüksek hızlı ve doğruluklu işlem başarımına ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle günümüzde sayısal işaret işleyiciler(DSP's) elektrik makinalarının vektör tabanlı denetim sistemlerinde yaygın olarak kullanılmaya başlamıştır.

Bu çalışmada bir elektrik makinasının hız, konum ya da moment denetimi için son yıllarda tercih edilen eZdsp TMS320F2812 DSK'in bu amaca yönelik programlama ilkeleri verilmiştir. Temel olarak; DSP kurulumu, Sistem başlangıç ayarları, Portların yönlendirilmesi, Kayıtçıların kullanılması, hız, akım vb. analog bilgilerin okunması, Zaman kesmelerinin ayarlanması, Sayısal hız kodlayıcı bilgilerin sayısal olarak okunması ve normalizasyonu, Bağımsız PWM kanallarının etkinleştirilmesi ve bağımsız PWM çiftlerinin üretilmesinde ölü zamanların ayarlanması gibi belli başlı işlemler gerçek bir kapalı çevrim denetim modeli için incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sayısal İşaret İşleyici (DSP), eZdsp TMS320F2812 DSK, Denetim Sistemleri

TOPLU TAŞIMACILIK PERFORMANS ve MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ TAKİP BİLİŞİM SİSTEMİ

R. Haluk KUL* , Yılmaz GÜNEŞ, **

(*) Beykent Üniversitesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, İSTANBUL

(**)Beykent Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, İSTANBUL

hkul@beykent.edu.tr , yilmazsun@gmail.com

Büyükşehirlerde otobüsler aracılığı ile yapılan toplu taşımacılıkta yönetilmesi mümkün olmayan birçok etmen otobüs seferlerinin düzenli olmasını özellikle işe gidiş ve işten dönüş saatlerinde engellemektedir. Ancak yine de otobüs seferleri için normal dağılım varsayımı ile ortalama sefer süresi, en kısa sefer süresi ve en uzun sefer süresi konusunda belirli güvenilirlik düzeylerinde tahminler yapmak mümkündür. Özellikle yolun belirli kısımlarında farklı trafik akış rejimlerinin olduğu bölgeler için ayrı analizler yapılırsa ara durakta bekleyenler için daha hassas tahminlerde bulunmak mümkün olmaktadır.

Otobüs seferlerinin performanslarını ölçmek için belirli hatlarda belirli seferlerde başlangıç ve bitiş duraklarının haricinde güzergahın içinde farklı trafik rejimlerinin olduğu aralıklarda iki durak daha seçilerek ve dört durak / üç bacak üzerinden seferlerin süreleri ölçülebilir.

Otobüs ile yapılan yolculuklarda Toplam Kalite Yönetimi açısından iç müşteri ve dış müşteriye bir arada ele alan bir yaklaşımla müşteri memnuniyeti incelenmesi gereken bir husustur. Bu çalışmada dış (nihai) müşteri olarak otobüs yolcularına iki ayrı anket uygulanmıştır. Birinci ankette katılımcıların öncelikle otobüs araçları ve otobüs sürücülerini konusundaki memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. İkinci ankette ise toplu taşımacılığın diğer hususları olan otobüs yolcuları, ücret ödeme sistemleri, güzergahlar, otobüs durakları ve özel halk otobüsleri konusundaki memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. İç müşterinin memnuniyet düzeyini ölçmek için de Otobüs Sürücülerini, Hareket Amirleri ve Bilet Satıcıları ile yüzyüze görüşme yapılmıştır.

Yapılan sefer gözlemleri, memnuniyet anketleri, ve iç müşteri görüşmelerinin ayrıntılı ve özet bilgilerinin sunulduğu bir bilişim sistemi ile Büyükşehir Belediyesi'nde otobüs taşımacılığı yapan birimlerin yöneticileri için bir bilişim sunan yazılım sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Toplu Taşımacılık, Performans Yönetimi, Müşteri Memnuniyeti, Bilişim sistemi, Toplam Kalite Yönetimi

PUBLIC TRANSPORTATION PERFORMANCE and CUSTOMER SATISFACTION MONITORING INFORMATION SYSTEMS

There are a lot of factors that can not be manipulated and affect the public transportation by bus in the metropolises. These factors handicap the bus journeys especially in the rush hours. Nevertheless, it is possible to forecast the average, maximum and minimum journey durations in the case of normal distribution for busses within a given confidence level. Especially if these analyses are performed for different segments of the path different traffic flow level, better forecasts between two bus stations can be performed. In this study four stations, three legs (segments) have been constructed for the analysis.

Another subject that must be considered for Total Quality Management is customer satisfaction for both internal and external customers. Two different surveys are applied to the bus passengers as external customers. The detailed results are shown with the proposed Information Systems. The first survey is about the vehicles and drivers. The second survey is about the other parties of the public transportation system. The satisfaction levels of the internal customers as drivers, platform masters and ticket sellers are also measured via interviews and reported by the proposed information systems.

The information system will be able to give almost continuous detailed and brief information about journey performance and passenger satisfaction to the metropole municipality managers.

Keywords: Public Transportation, Performance Management, Customer Satisfaction, Information Systems, Total Quality Management

EL TİPİ FATURALANDIRMA BİLGİSAYARLARI İÇİN HATALI GİRİŞ ÖNLEME YAZILIMI ALGORİTMASI

Rıza Haluk Kul
Beykent Üniversitesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü
hkul@beykent.edu.tr

Bilgisayar destekli faturalandırma ile yerinde sayaç okuma ve faturalandırma işlemlerinin yapıldığı avuçiçi bilgisayarlarda nadiren de olsa sayaç okuma ve veri girişi sürecinde personel hata yapabilmektedir. Eğer sayaç değeri okunan abonenin genel kullanım tarzı konusundaki önceden edinilen istatistiksel veriler kullanılırsa belli bir güvenilirlik aralığında olması gereken harcama miktarı tahmin edilebilir. Faturalandırma personelinin yanlış okuma veya basamakların yerini değiştirme gibi yapılabilecek hatalar algılanıp uyarı sinyali gönderilebilir. Bu çalışmada uyarı sistemi için abonenin mevcut ortalama aylık tüketim değerleri ve bu değerlerin standart sapma değerine göre 1 Sigma (%68)ve 2 Sigma(%95) aralığında tüketim değerleri sorgulanmış ve buna göre güvenilirlik aralığı dışında kalan değer girildiğinde uyarı sinyali veren bir algoritma önerilmiştir.

Anahtar kelimeler : Hata Uyarı Sistemi,Sayaç Okuma Hataları, Ortalama, Standart Sapma, Normal Dağılım

**INTERNET ALIŞVERİŞİ TÜKETİCİ DAVRANIŞINI BELİRLEYEN ETMENLER:
GELİŞTİRİLMİŞ TEKNOLOJİ KABUL MODELİ (E-TAM) İLE
BİR MODEL ÖNERİSİ**

Araş. Gör. Dr. Aykut Hamit Turan , Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İktisadi ve İdari
Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Üretim Yönetimi ve Pazarlama Ana Bilim Dalı
Aykut.turan@gmail.com
aturan@adu.edu.tr

İnternet'ten alışveriş yapan tüketicilerin davranışlarının analiz edilmesi, alışveriş yapanlar kadar yapmayanların nedenlerinin ortaya konması, firmaların bu hizmetleri geliştirmesi ve daha geniş kitlelere hitap eder hale getirilmesi açısından önemlidir. Bu çalışma, birey davranışını açıklamaya yönelik sosyal psikoloji temelli teori olan TAM'in geliştirilmiş bir versiyonu olan Geliştirilmiş Teknoloji Kabul Modeli (Extended Technology Acceptance Model – E-TAM) önerilerek, bireylerin teknoloji kullanma veya kullanma nedenleri, İnternet üzerinden alışveriş olgusu içerisinde tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: İnternet üzerinden alışveriş, Bilgi ve İletişim Teknolojileri kullanımı ve kabulü, Geliştirilmiş Teknoloji Kabul Modeli (Extended Technology Acceptance Model)

**FACTORS EFFECTING ONLINE SHOPPING BEHAVIORS: A MODEL
SUGGESTION WITH EXTENDED TECHNOLOGY ACCEPTANCE MODEL**

To firms to diffuse and spread their services and products to larger population, it is important to know and analyze customers' purchasing behaviors, the reasons for their online shopping and more importantly the reasons for them not to shop over the Internet. In this study, an enhanced version of social psychology based Technology Acceptance Model (TAM), the Extended Technology Acceptance Model (E-TAM), has been suggested and people's behaviors in their decisions to use or not use Information and Communication Technologies (ICTs) in the case of Internet shopping is discussed.

Keywords: Online shopping, acceptance and use of Information and Communication Technologies (ICTs), Extended Technology Acceptance Model (E-TAM)

BİLİŞSEL SÜREÇLERİN TAKİBİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI- GÖZ HAREKETLERİNİ İZLEME CİHAZLARI VE KULLANIM ALANLARI

Özge Alaçam
ODTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı
ozge_@_metu.edu.tr

Kürşat Çağiltay
ODTÜ Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü
kursat_@_metu.edu.tr

Bu çalışmada ülkemizde yeni bir teknoloji sayılabilecek Göz İzleme Cihazlarının kullanım alanları ve bu kullanım alanlarına yönelik örneklemeler sunulmuştur. Göz izleme cihazları şu anda dünyada psikoloji, bilişsel bilimler, dil bilimi, gelişimi gibi alanlarda incelemeler yapmaya katkı sağlamakla beraber bilgisayar bilimleri alanında yazılım geliştirme, engelliler için yazılım ve donanım geliştirme ve kullanılabilirlik çalışmalarında etkin rol oynamaya başlamıştır. Bunların dışında Türkiye'de çok yaygın olmamakla beraber klinik çalışmalarda Şizofreni, Parkinson , down sendromu gibi hastalıkların tespitinde ve incelenmesinde kullanılmaktadır.

Keywords: Göz izleme cihazı, bilişsel süreç

HİPERMEDYA ORTAMLARINDA ÜÇ NAVİGASYON SİSTEMİNİN KULLANILABİLİRLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Ali GÖK

Orta Doğu Teknik Üniversitesi
gokali_@_metu.edu.tr

Gülsüm GÖK

Orta Doğu Teknik Üniversitesi
arazg_@_metu.edu.tr

Kullanılabilirlik, insan bilgisayar etkileşimi için ana konulardan birisidir ve bir çok boyuta sahiptir. Bundan dolayı hipermedya ortamlarındaki navigasyon sistemlerinin kullanılabilir olabilmeleri için verimli ve düşük hata oranına sahip olması gerekir. Tasarımcılar tarafından kullanıcılara gerekli bilgilerin uygun ortamlarda ve düzende verilebilmesi için, kullanıcıların navigasyonel özelliklerinin belirlenmesi önemlidir. Hipermedya ortamlarında en sık karşılaşılan problemlerden bir tanesi de kullanıcının ortam içerisinde yolunu kaybetmesidir. Bu noktada, kullanıcının bir hipermedya ortamında yolunu kaybetmesin ana sebeplerinden birisi; karışık, tutarsız ve anlaşılmaz navigasyon sistemlerinin hipermedya ortamlarında kullanılması olarak ileri çıkmaktadır. Bu bağlamda, bu çalışmada alan yazında öne çıkan üç farklı navigasyon sisteminin kullanılabilirliği; doğru hedefe ulaşma ve görev tamamlama süresi aracılığıyla karşılaştırılacaktır.

Keywords: Kullanılabilirlik, Navigasyon Sistemleri, Hipermedya

ETMEN SİSTEMLERDE YENİDEN YAPILANDIRMA İLE YÜK PAYLAŞTIRMA YAKLAŞIMI

Ali Murat Tiryaki, Şebnem Bora ve Oğuz Dikenelli
Ege Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İZMİR
ali.murat.tiryaki@ege.edu.tr, sebnem.bora@ege.edu.tr, oguz.dikenelli@ege.edu.tr

Bu çalışmada etmen rollerinin yeniden yapılandırılması üzerine kurulu bir yük paylaşımı yaklaşımı sunulmaktadır. Yaklaşımımıza göre aşırı yüklenmiş bir rol “rol bölme ontolojisi” tarafından tutulan stratejilere göre daha küçük rollere bölünerek yeniden yapılandırılır. Bu yaklaşım organizasyondaki etmenlerin rollerini takip eden ve gerektiğinde rollerin yeniden yapılandırmasına karar veren “izleyici etmen” adında yeni bir etmen tanımlamaktadır. İzleyici etmen platformdaki etmenleri, rolleri, etmen planlarını ve rollerin yüklerini gibi bileşenlerin tanımlamalarını tutan “platform ontolojisi” adından bir bilgi tabanı kullanır. Bu ontoloji her izleme periyodu için izleyici etmen tarafından güncellenir.

Anahtar Kelimeler:Çoklu etmen sistemleri, yük paylaşım, çevik yaklaşımla.

A LOAD SHARING APPROACH BASED ON REFACTORING OF ROLES IN MULTI-AGENT SYSTEMS

In this paper, we present a load sharing approach based on refactoring of roles of agents. According to our approach, a heavily loaded role is refactored by splitting it into new sub-roles with respect to a policy held by the “splitting ontology”. This approach defines a new agent called “monitor agent” which monitors workload of roles of agents in the organization and decides on refactoring of roles. The monitor agent uses the platform ontology which explicitly describes components of the agent organization including agents, agents’ roles, their plans, and their workload. This ontology is updated by the monitor agent in every monitor cycle.

Keywords: Multi agent systems, load sharing, agile approaches.

DAGITIK SERVİS ENGELLEME ATAKLARININ DURDURULMASI

HAKAN TAGMAC
CISCO
htagmac@cisco.com

DDoS Problemi
Ürün tanıtımı - "Guard" ve "Detector"
Atağın Yönünü Değiştirme ve Durdurma
Kurulum Modelleri
"Guard" Yönetimi
"Guard"ın Ağa Bağlanması
Filtreler ve Politikalar
Paket tipleri ve trafik karakteristikleri
Kullanıcı filtreleri ve "Antispoofing" Mekanizması
Operasyon modları

Anahtar kelimeler : Dağıtık Servis Engelleme Ataklarının Durdurulması

İLETİŞİMDE VE EĞİTİMDE CISCO ÇÖZÜMLERİ

Pinar Yıldız
Cisco Systems
pyildiz_@_cisco.com

Tumlesik Ilesitim Cozumleri eski yontemlerin yerini almakta. Sunumumda bu cozumlerin egitim sektorunde nasil uygulanabilecegini, faydalarinin neler olacagini anlatilcak.

Topics

- Yeni Teknolojiler
- e-ogrenme

Anahtar Kelimeler : Tumlesik Iletisim Cozumleri

WINDOWS LIVE İLE DEĞİŞEN WEB DÜNYASI

Tayfun Akçay
Microsoft
tayfun_@_tayfunakcay.com

Windows Live is a set of Internet services and software. It is designed to bring together in one place all of the relationships, information and interests and to deliver rich and seamless experiences to individuals. The new offerings and enhancements provided combine the power of software plus services. Especially, Windows Live Services help bring together all the elements of an individual's digital world and features across their PC, mobile devices and the Web. The Windows Live package of products represents a broad array of dynamic and online services. These Web 2.0 tools include those for e-mail, search, location based mapping, scheduling, instant messaging, managing RSS feeds, bookmarking, blogging, gadgets and vertical search. Developers can build these applications by using Windows Live services.

Topics

- Yeni Teknolojiler
- Yazılım Geliştirme Ortamları
- Sosyal Ağlar
- Web Servisleri

Anahtar Kelimeler : Windows Live, Software, Services, Web 2.0, Social Networks

BÜTÜNLEŞİK TASARIM ARACI OLARAK EXPRESSION STUDIO

Tayfun Akçay
Microsoft
tayfun_@_tayfunakcay.com

Microsoft Expression Studio provides a suite of tools to support building new user experiences for the next generation of applications including Windows Presentation Foundation (WPF) and Silverlight. These tools also provide standards for web sites and rich applications. This new suite includes four applications: Web for building web sites, Media for organizing images and other digital media, Design for drawing vector graphics and Blend for building rich media applications. Also, by providing new markup language namely XAML, new Expression Studio tools makes all functionality and features provided available to all developers and designers alike.

Topics

- Yeni Teknolojiler
- Yazılım Geliştirme Ortamları
- Web Servisleri

Anahtar Kelimeler: Expression Studio, Development, Graphic Design, Media, Web Application, XAML, Silverlight

IEEE 802.11N VE KABLOSUZ KAMPÜS

Kılıç Fuat
Cisco Systems Inc.
fkilic_@_cisco.com

IEEE 802.11n teknolojisine genel bir bakış, Cisco Lightweight kampüs kablosuz ağ çözümü.

Anahtar Kelimeler : Kablosuz wireless 802.11n lightweight

TÜBİDER "TÜRKİYE İŞLEMCİSİNİ TASARLIYOR" YARIŞMASI VE BİLGİSAYAR MİMARİSİ EĞİTİMİNE FARKLI BİR BAKIŞ AÇISI

Niyazi SARAL
Tübider (Türkiye Bilişim sektörü Derneği)
nsaral__at__cizgi.com.tr

Yıldıray Topçu
Çizgi Söğüt Gölgesi
ytopcu__at__gmail.com

Bilgi toplumunun eğitiminde en son teknolojileri kullanabilen, zaman ve mekân sınırı olmayan, düşük maliyetli ve öğrenci odaklı yaklaşımlar giderek önem kazanmakta ve daha çok rağbet görmektedir. Bilgi toplumunda Bilgisayar Bilimi'nin temel eğitiminin de özellikle kendi süreçleri içinde etkin öğrenme teknikleri çerçevesinde e-öğrenme ve diğer internet araçları ile ele alınması en doğru yoldur.

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de ve Dünya'da bilgisayar bilimi ana konularından sayısal devreler, bilgisayar organizasyonu ve mimarisi, mikro denetleyiciler ve mikroişlemciler eğitiminde izlenen stratejiler konusunda yapılan araştırma sonuçlarını paylaşmak, bu alanda kullanılabilir animasyon, simülasyonlar, ders videoları ve benzeri ücretsiz erişim sağlanabilen kaynaklar hakkında değerlendirme yapmak ve bilgi vermek, kısıtlı imkânlar ile verilen eğitim için kaynak ve bilgi oluşturmaktır. Ayrıca önerilen uzaktan eğitim stratejileri sosyal oluşumculuk (Social Constructivism) ve karma öğrenme (Blended Learning) gibi eğitim metodolojileri açısından değerlendirilmiştir. Mühendislik eğitimine yeni bir bakış açısı ile PBL (Project based learning) projesi olarak "Türkiye İşlemcisini Tasarlıyor" yarışması düzenlenmiştir.

Anahtar Kelimeler : PBL (Project Based Learning), sayısal devreler, bilgisayar mimarisi, simülasyon, HDL (Hardware Description Language)

AKADEMİK İNOVASYON: BİLGİ TEKNOLOJİLERİ HİZMETLERİ MÜFREDATI

Jale Akyel
IBM
jale__at__tr.ibm.com

21. yüzyıldaki gelişmelerle hizmet sektörlerinde, ki IT bunların başında geliyor, endustrilerin gereksinim duyduğu beceriler ve üniversitelerde yeni disiplinler veya mufredat oluşturma çalışmalarından bahsedilecek. Özellikle Missouri Univ. de, Bilgi teknolojileri hizmeti için IBM in öncülük ederek , üniversiteile birlikte oluşturduğu 4 yıllık yeni disiplin ve farklı üniversitelerde farklı uygulamalarla ilgili bilgiler verilecek.

Anahtar Kelimeler : Yüksek Eğitim Reformu / Skills for 21st Century and Academic Innovation

LINUX OGRENMEK İSTİYORUM! AMA NASIL?

Can Uğur Ayfer
Bilkent Üniversitesi
cayfer__at__bilkent.edu.tr

Bu seminerde Linux işletim sistemini öğrenmek isteyenler fakat nereden başlayacağını bilmeyenler için, öğrenme sürecinde yol gösterecek yöntemler ve kaynaklar anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Linux

WINDOWS SERVER 2008 İLE YENİ GELEN SUNUCU ÖZELLİKLERİ

Murat Songür
Microsoft Bilgisayar Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti.
murat.songur__at__microsoft.com

İçinde barındırdığı WEB ve sanallaştırma teknolojileri ile Windows Server 2008, zengin kullanıcı deneyimi ve uygulamalarını geliştirme, aktarma ve yönetmek için sağlam, güvenli ve güvenilir bir işletim sistemi platformudur.

Anahtar Kelimeler : Microsoft, Windows, OS, Server, İşletim Sistemi

MİCROSOFT GÜVENLİK ÇÖZÜMLERİ

Murat Songür
Microsoft Bilgisayar Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti.
murat.songur__at__microsoft.com

Bilişim servislerinin güvenliği gittikçe daha önem kazanan bir konu olmuştur. Gittikçe daha tehlikeli olan saldırılara karşı farklı üreticilere ait karmaşık güvenlik çözümleri kullanılmaktadır. Farklı üreticilere ait karmaşık çözümlerin kullanılması kullanım ve yönetim zorluklarına neden olmaktadır. Microsoft, başta Forefront ürün ailesi olmak üzere kurumsal güvenlik çözümleri konusuna yatırım yapmaktadır.

Microsoft güvenlik çözümleri ile BT altyapılarının düşük maliyetle, kolay bir şekilde korunması mümkündür.

Anahtar Kelimeler : Güvenlik, Güvenlik Duvarı, Antivirüs, Antispam

MODÜLER EÖA PROGRAMI MODÜLLEME TEKNİĞİ

Fevzi Ünlü

Yaşar Üniversitesi, Matematik Bölümü, Dyo Yerleşkesi, Bornova, İzmir
fevzi.unlu__at__yasar.edu.tr

Mevcut EÖA sistemleri içeriğinde, gizemli olarak var olan çeteleme(gizemli kodlama) nedeniyle; okullarımızın sınıf içi EÖA “Eğitim Öğretim Araştırma” faaliyetleri, dolaylı olarak yalnız öğretim faaliyetlerine yönlendirilmiş durumdadır. Diğer taraftan, biçimsel bilgi ile yoğun, tıkHz ve derin bildirişim(çok yönlü iletişim) yapma; içinde yaşadığımız çağın en önemli özelliğidir. Çevremizde gözlenen nesnelere, birer yenidenlikli nesne görünümünde BTBN “Bilgi Tabanlı Bilgi Nesnesi” olduğunu EÖA yolu ile öğrenmekteyiz. Bunlar EÖA faaliyetlerinin yeniden birlikte bir bütün olarak sınıf ortamına aktarılması gerektiğini öğütlemektedir. Bütünü yoğunluk, tıkHzlık ve derinlik bağlamında çalışmak bir geleneksel olgudur. Farklı amaçlı bütünlerin, bir tek amaçta nasıl bütünleştiklerinin gizemi böyle çalışmalarla gün ışığına çıkar. Bunun için modül kavramı bütünü oluşturan bütün olarak günlük yaşantımıza girmiştir. Onun sistematiğı modül bankasına doğru yolda doğal olarak iyi algılanmalıdır. Bu nedenle, bu yazıda; çoktan seçmeli derslerden oluşan, bir Mn-modüler matematik ve akademik bilgi yönetimi EÖA programlarını modüllüme tekniğı; BTBN bağlamında ele alınarak, çalışılmıştır. Uygarlığın var olan değışmez değerlerinin korunması adına; değerlendirme yapılması istenmiştir. Çalışma sürecinde ortaya çıkan matematik ve akademik bilgi yönetimi modül bankası desenlerinden başlayan, ufukta görülen evrensel bilgi yanaylı hayat boyu EÖA programlarına kadar uzanan yolculukta; izlenecek yolun özelliklerine ışık tutulmaktadır. Sonuçta, özlü olarak elde edilen sonuçlar, hedefler belirtilerek; önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Modül, EÖA, BTBN, modül bankası, modül türleri, desen, tasarım, yenidenlikli tasarım.

E-ÖĞRENME PROJELERİNDE PROJE YÖNETİMİ SÜREÇLERİ

Hatice Şengür

Meteksan Sistem ve Bilgisayar Teknolojileri A.Ş.
hsengur@meteksan.com.tr

Didem Tufan

Meteksan Sistem ve Bilgisayar Teknolojileri A.Ş.
davdan@meteksan.com.tr

E-öğrenme projelerinin başarısı için, projelere öğretim sistemleri tasarımının yanı sıra, proje yönetimi bakış açısından da bakılması gereklidir. Teknoloji ve pedagoji arasındaki bağlantıların iyi anlaşılabilmesinin kritik olduğu e-öğrenme projelerinde, kurumsal analiz, kaynak ve risk planlaması, proje zaman planlaması, kontrol ve gözden geçirme faaliyetleri gibi farklı proje yönetim aşamalarının nasıl hayata geçirilebileceği de büyük önem taşımaktadır. Bu makalede, proje yönetim süreçlerinin e-öğrenmeye özgü farklılaşan kısımları ve bu süreçlerde yaşanabilecek zorluklar dile getirilmiş ve e-öğrenme projelerinin etkin yönetimi için, yaşanan deneyimlerden yola çıkılarak öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Uzaktan Eğitim, E-Öğrenme, Proje Yönetimi.

Juniper Networks-Yuksek Performansli Network Cozumleri

Tunc Cokkeser
Juniper Networks
Turkey
tcokkeser@junipertr.net

Juniper Networks yuksek performansli network ve ag guvenlik cozumleri. Gunumuzun gelisen bilisim dunyasinda organizasyonların ve firmaların yuksek performansli is hayatlarının ihtiyaci olan yuksek performansli network altyapılarının Juniper Networks urun ailesi ile nasıl daha verimli ve performansli hale getirilebilecegi ve ag guvenligi uzerinde taviz vermeyen guvenlik anlayisi ile network altyapılarının tam ve yuksek performansli olarak guvenliginin saglanması.

Anahtar Kelimeler : Juniper, JNPR, Firewall, Router, Network Guvenligi, Ag Guvenligi

iClass Projesi: Teknoloji Desteğinde Öz-Düzenli Öğrenme

Mustafa Ali Türker
SEBIT IES Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş.
Turkey
ali.turker@sebit.com.tr

Kişiselleştirilmiş öğrenme uzun süredir e-öğrenme ArGe çalışmalarının odağındadır. Her öğrenene bilgi birikimi ve öğrenme stili gibi pedagojik özelliklerinden yola çıkarak farklılaşmış bir e-öğrenme deneyimi sunmayı amaçlayan bu çabalar, gerek teknolojik gerekse pedagojik gelişmelerin ışığında yeni bir çerçeve kazanmıştır. Bilgisayarların artan kapasitesi, genişleyen Internet ve hızla yaygınlaşan sanal sosyal ağlar öğrencilerin kendi istediği, ayarlayabildiği şekilde öğrenmeleri için gereken teknolojik yeterliliği ortaya koymaya başlamıştır. Böylece farklı pedagojik yaklaşımları eÖğrenme'de kullanmak üzere bir zemin belirlemiştir. Bu yaklaşımlardan biri olan “öz-düzenli öğrenme”, öğrenme etkinliğine katılanların farklı roller üstlenmelerini ve buna göre kendi öğrenme planlarını yaratarak benimsedikleri hedeflere ulaşmalarını işler. Bu çaba boyunca her fırsatta üstbilişsel öz değerlendirmeler yapılır ve planlar, stratejiler yeniden ele alınabilir. Sonuçta gerek etkinlikler gerekse etkinliklerde kullanılan eğitsel malzeme tüm katılımcıların kararları ile seçilmiş olur. Bunun için gereken seçenek ve ortam zenginliği ile süreçsel destek de bilgi ve iletişim teknolojileri ile sağlanabilecektir.

Örgün eğitim ile okul-dışı özgün öğrenimi bütünleştirmeye aday olan bu yaklaşım esasen kendi öğrenme sorumluluklarını üstlenmiş tüm bireylerin doğal olarak takip ettiği bir süreçtir. Temel pedagojik prensipleri ve süreç akışları, öz-düzenli öğrenme başlığı altında detaylı incelenmiş ve ortaya konmuştur. Ancak, bu sorumluluk beraberinde oldukça büyük bir bilişsel yük getirmektedir. Bilişsel yükün hafifletilmesi ve hedeflere ulaşmak üzere motivasyonun sürekli üst düzeyde tutulması için teknolojinin süreçsel desteği öngörülmektedir.

Bu ihtiyaca yönelik olarak vizyonu belirlenen iClass Projesi, Avrupa Komisyonu'nun Araştırma ve Teknoloji Geliştirme 6. Çerçeve Programı altında bir 'entegre proje' olarak destek almaktadır. 11 ülkeden 22 partnerin katılımıyla gerçekleştirilen proje kapsamında hazırlanan teknoloji destekli öz-düzenli öğrenme ortamı, söz konusu öğrenme sürecini hem destekler hem de yürütür niteliktedir. Ders planını oluşturan etkinliklerin ve öğrenme nesnelerinin hedefler doğrultusunda uyarlanması ve katılımcıların kişilik özellikleriyle uyumlu biçimde kişiselleştirilmesi projenin ana misyonudur. Projenin çıktısı olan sistem, bu uyarlama ve kişiselleştirmenin öz-düzenli öğrenme yaklaşımıyla, katılımcılar tarafından yapılmasını ya da benimsenmesini sağlamaktadır. Bu teknoloji destekli öğrenme ortamının zengin Web 2.0 arayüzünde planlama, keşif, el kitabı ve kişisel değerlendirme araçları bulunmaktadır. Turk Telekom'un sahibi olduğu SEBIT firmasının girişimi ile ortaya çıkan projenin başarılı sonuçları, firma ürünlerine de halihazırda yansımış olup, ABD ve İngiltere pazarlarına yönelik olan Adaptive Curriculum ürününün geliştirilmesinde kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler : eÖğrenme, Kişiselleştirme, Öz-Düzenli Öğrenme, Adaptasyon

Digital Signage

Mutlu ÇAKIR
CREA BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ A.Ş
Country: TR
mutlu.cakir@crea.com.tr

Can ÇOMAK
CREA BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ A.Ş
Country: TR
can.comak@crea.com.tr

- Yeni Teknolojiler
- Mobil Ağlar ve Uygulamalar
- Ağ ve Sistem Yönetimi
- E-iş, e-ticaret, M-ticaret
- e-devlet, kamu yönetimi ve yönetisim

Anahtar Kelimeler : crea , yazılım , LCD , digital , signage

Açık Arşivler ve Karşılıklı İşlerlik

Ali Fuat Kartal
TKD
Türkiye
kartalaf@yahoo.com

Mehmet Emin Küçük
Hacettepe U
Türkiye

Doğın Atılın
Ankara U
Türkiye

İlkay Holt
Koç U
Türkiye

Ülkemizde Açık erişim çalışmalarının gözden geçirileceği bir açık oturum.

Topics :

- Açık Kaynak Kodlu Sistemler
- Kurumsal İnternet Politikaları

Anahtar Kelimeler : Acik Erisim